اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۲۳ مهر ۱۴۰۲
• ۲۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
• ۱۵ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۴۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۲۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

استاندار هرمزگان در جلسه مشترک با مدیرعامل فولاد هرمزگان تصریح کرد:

مدل حکمرانی فولاد هرمزگان در ایجاد توازن کم‌نظیر است

۵

کارشناسان در بررسی تمایل ورود سرمایه‌های خارجی مطرح کردند

جذابیت از دست‌رفته ایران

هفته گذشته، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در حالی زنگ «هفته سرمایه‌گذار در ایران» را نواخت که مطابق با آمارها، حجم سرمایه‌گذاری خارجی از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم تا فروردین امسال حدود ۶ میلیارد و ۵۱ میلیون دلار بوده است. با توجه به ارقام یادشده، کارشناسان معتقدند ایران نه‌تنها نتوانسته در جذب سرمایه‌گذاری خارجی موفق عمل کند، بلکه در مواردی زمینه فرار سرمایه‌های داخلی نیز فراهم شده‌است. برخی از تحلیلگران اقتصادی نیز تاکید دارند محدودیت‌های ناشی از تحریم، جذابیت‌های ایران برای جذب سرمایه‌های خارجی را کاهش داده است. در این شرایط افزایش ریسک ورود سرمایه به ایران، نبود امکان مراودات پولی و مالی بین‌المللی و تورم نزدیک به ۵۰ درصد، از جمله عوامل کاهش جذب سرمایه به‌شمار می‌روند. همچنین در گذشته هزینه حامل‌های انرژی در ایران پایین بود و این موضوع انگیزه ورود سرمایه به ایران را تشدید می‌کرد که افزایش نرخ حامل‌های انرژی، در نهایت منجر به کاهش سرمایه‌های ورودی شده و جذب سرمایه خارجی در ایران را به‌نسبت کشورهای همسایه تقلیل داده‌است.

۱۴

ارزبری هر قوطی شیر خشک وارداتی ۳ برابر تولید داخل

ارز تولید، نصیب واردات شد

۸

سرمقاله

راهی برای عبور از آلودگی هوا

۲

گفت‌وگوها

از رقبای منطقه‌ای عقب نمانیم

۹

شرط بهبود اقتصاد و ارتقای معیشت

۱۲

گزارش‌های روز

رمزگشایی از قیمت‌گذاری خودرو

۴

صنایع معدنی، روزنه‌ای برای جبران کسری بودجه

۱۰

جاده معدن یک‌طرفه است

معدنکاری و محیط‌زیست؛ ۲ موضوعی هستند که همواره رودرروی هم قرار داشته‌اند. این کشمکش آنقدر جدی شده است که برخی طرفداران افراطی محیط‌زیست، خواستار پایان دادن به فعالیت‌های معدنی هستند، اما واقعیت این است که میزان نیاز بشر امروز به مواد معدنی به‌حدی افزایش پیدا کرده که تعطیلی معدنکاری خیالی واهی به‌نظر می‌رسد. معمولا تعریف چندان دقیقی از آسیب‌های زیست‌محیطی وجود ندارد و تعاریف موجود دراین باره باید تا حدود زیادی اصلاح شود. به‌عنوان‌مثال، خودروهای معمولی از بنزین استفاده می‌کنند و مصرف بنزین خودرو برقی صفر است، اما آلایندگی یک خودرو برقی لزوما کمتر از خودرو بنزینی نیست.

۶

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،امید است در سایه تاییدات الهی و با کوله باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم

شرکت قطعه سازان میثاق (محمد فراهانی)

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته امید است در سایه تاییدات الهی در این عرصه خطیر موفق و سر بلند باشید

شرکت میترا نیک (افخم)

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان رئیس سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،از درگاه ایزد منان مزید توفیقات برای خدمتی سر شار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

قافلانکوه (مصطفی قدرتی)

آگهی فراخوان شناسایی مناقصه‌گران
شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع فراخوان: پروژه احداث خط ریخته‌گری و نورد پیوسته به ظرفیت ۱.۷ میلیون تن در سال در شرکت فولاد هرمزگان
شماره فراخوان: ۱۴۷۱۷۸
مدت اجرای پروژه: ۳۶ ماه از تاریخ ابلاغ قرارداد
مناقصه‌گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب
نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان می‌توانند تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۷ به صورت غیرحضوری و با مراجعه به وب‌سایت شرکت فولاد هرمزگان جنوب به آدرس www.hosco.ir (قسمت درج آگهی مناقصه /مزایده/ فراخوان) نسبت به دریافت اسناد شناسایی فراخوان مناقصه‌گران و پیوست‌های مربوطه به شرح ذیل اقدام نمایند.
- اسناد شناسایی استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران
- نامه اعلام آمادگی شرکت در ارزیابی کیفی با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی به آدرس roknadini.m@hosco.ir
آخرین مهلت تحویل پاکت به مناقصه‌گزار: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷
تذکر۱: پس از پایان مرحله ارزیابی شناسایی مناقصه‌گران، دعوتنامه شرکت در مناقصه برای مناقصه‌گرانی که صلاحیت ارزیابی شناسایی (حداقل امتیاز ۷۰) را احراز نموده‌اند، ارسال و فرآیند انجام مناقصه وفق شرایط اعلام شده در اسناد مناقصه مورد اقدام واقع خواهد شد.
تذکر۲: ارایه گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاران طرح و ساخت صنعتی، پایه یک رشته صنعت و معدن (زیر رشته صنعت) از سازمان برنامه و بودجه کشور الزامی است. مدارک ارسالی پیمانکاران فاقد گواهینامه معتبر مورد رسیدگی قرار نمی‌گیرد.
تذکر۳: شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی ازسازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.
تذکر۴: ارائه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن‌های ۳۳۵۳۰۰۰۳ با کد ۰۷۶ داخلی ۳۲۶۶ (اطلاعات بازرگانی- آقای رکن‌الدینی) و داخلی ۳۰۲۶ (اطلاعات فنی- آقای فرجی) تماس حاصل نمایند.
روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

سرمقاله

راهی برای عبور از آلودگی هوا

منوچهر محمدشمیرانی
کارشناس ارتباطات

از ادیسون تا تسلا، از سال ۱۹۱۳ تا هم‌اکنون، دغدغه همیشگی بشر، ساخت خودرویی بدون تولید آلودگی و راهی برای عبور از آلودگی‌های روزافزون هوا و محیط‌زیست و کاهش گازهای گلخانه‌ای بوده؛ راهی که پیشرفت زیادی تاکنون داشته است و با فروش روزافزون این گونه خودروها، می‌رود تا خودروهای برقی، جای پای‌شان را در جاده‌های سراسر دنیا محکم کنند.

وضعیت آلودگی هوای کشور، که از اواسط پاییز تا آخر زمستان هر سال، نفس‌های مردم کشور را تنگ می‌کند و راه، بر تنفس عمیق آنها می‌بندد و موجب می‌شود حرف‌هایی از زبان مسئولان شنیده شود که هرچند، برخی از آنها درست و خوشایند است،اما می‌توان گفت این قدم‌های کوتاه و کوچک، برای تنفس راحت مردم در هوایی پاک، ناکافی است.

در روزهای اخیر، معاون وزیر صمت اعلام کرده است که خودروهای برقی، از آبان ۱۴۰۲ به بعد، به‌صورت هزاردستگاهی، در چند مرحله وارد و به شبکه تاکسیرانی افزوده می‌شود. ۱۵جایگاه شارژ و ۷۸ شارژر نیز مهیا شده است. ایشان افزوده است؛ این طرح، فقط برای تاکسی‌های برقی نیست و در سبد محصولات، اتوبوس برقی و موتورسیکلت برقی هم وجود خواهد داشت.

این خبر، خبری خوب و نویدبخش برای روزهای روشنی است که در صورت گسترش و وسعت یافتن آن، مردم ـ به‌ویژه کودکان و سالمندان ـ بتوانند در فصل‌های پاییز و زمستان، به‌راحتی نفس بکشند.

گذشته خودرو برقی

درباره زمان ساخت نخستین خودرو برقی، اتفاق‌نظر نیست.اما برخی منابع می‌گویند که آنیوس ایستوان، دانشمند مجارستانی، در سال ۱۸۲۸ با ساخت یک موتور الکتریکی ساده، تصمیم گرفت از آن، به‌جای اسب کالسکه استفاده کند؛ ایده‌ای که در آن زمان مورداستقبال قرار نگرفت. خودرو برقی ساخت رابرت دیویدسون در سال ۱۸۳۵ و خودرو برقی ساخت توماس پارکر انگلیسی در سال ۱۸۸۴، از جمله خودروهای برقی بودند که در این مدت ساخته شدند و حتی خودرو اخیر به تولید انبوه هم رسید.

جالب است در سال ۱۸۹۷ یک شرکت تاکسیرانی قصد داشت،تنها از خودروهای الکتریکی استفاده کند که به‌دلیل گران‌تر بودن نرخ برق نسبت به گاز، در همان ابتدا ورشکست شد. در سال ۱۹۰۸ ، توماس ادیسون و هنری فورد هم، با همکاری هم، هزار خودرو برقی تولید کردند که می‌توانستند ۶۰ کیلومتر را بپیمایند.

پس از این دوره، اقبال خودروهای برقی رو به افول نهاد. اما مشکل آلودگی هوا موجب شد تا در دهه ۷۰ میلادی، با تصویب قانون هوای پاک در امریکا، تحقیق و توسعه در زمینه خودروهای برقی، دوباره شروع شود و خودروسازان بزرگی مانند جنرال‌موتور و بی‌ام دبلیو نیز، بخشی از تولیدات خود را به خودروهای برقی اختصاص دهند.

خودروی هیبریدی پریوس تویوتا، که از سال ۱۹۹۷ تولید می‌شود با چنان استقبالی روبه‌رو شد که این شرکت، فقط تا ماه ژوئیه سال ۲۰۰۰ ، تعداد ۸ میلیون دستگاه از این خودرو را به‌فروش رساند. تسلا هم، که از سال ۲۰۰۶ بر روی خودرو برقی تمرکز کرده، از آن سال تاکنون، موفق شده است که ضمن بهینه‌سازی باتری این خودرو، کاری کند تا علاوه بر کاهش نرخ تسلا، مسافت طی‌شده با یک بار شارژ خودرو را افزایش دهد.

موانع توسعه خودرو برقی

در شرایطی که بسیاری از کشورهای جهان، در راستای توسعه همه‌جانبه استفاده از خودروهای برقی، قوانینی را به‌تصویب رسانده‌اند که براساس آن، تولید خودروهای دیزلی و بنزینی در فاصله سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۵۰ به‌کلی متوقف شود و تنها، خودروهای مبتنی بر سوخت‌های پاک تولید شوند، باید دید کشور ما، کجای این صحنه قرار دارد و در عرصه‌ای که بیش از همه، با جان مردم هم ارتباط مستقیم دارد، تاکنون چه کرده است؟

به‌اعتقاد کارشناسان، مهم‌ترین مانع برای تولید و توسعه خودروهای برقی در ایران، نبود هماهنگی بین نهادهای گوناگون و همچنین نبود زیرساخت لازم برای این خودروها، مانند ایستگاه‌های شارژ باتری است که به‌نظر می‌رسد فرآیندی زمانبر و پرهزینه و چاره حل این مشکل، در دست دولت و خودروسازان است. کارشناسان صنعت خودرو، علاوه بر ضرورت پیش‌بینی زیرساخت‌های لازم برای گسترش استفاده از خودروهای برقی، تاکید دارند که باتوجه به بالاتر بودن نرخ تولید خودروهای برقی، از هم‌اکنون سیاست‌های تشویقی مناسب و تسهیلات لازم، برای گسترش استفاده بیشتر از خودروهای برقی اتخاذ شود.

یارانه برای خودروهای برقی

براساس گزارش جدید سازمان بین‌المللی، سازندگان وسایل نقلیه موتوری و ناوگان موتوری ایران در ۵ سال اخیر ۲درصد رشد داشته‌اند و از نظر تعداد خودروهای فعال، ایران در رتبه ۲۱جهان قرار دارد. برآورد شده است که ایران در امسال، تعداد ۱۵میلیون و ۹۸۶دستگاه خودرو سواری و تجاری فعال دارد. بنابراین، سرمایه‌گذاری دولت و توجه به تولید خودروهای برقی، علاوه بر کمک به پاکیزگی هوا، یک بازار خوب نزدیک به ۱۶میلیون مشتری را در معرض دید خودروسازان قرار می‌دهد.

این در حالی است که در سال‌های گذشته، تنها یک مدل خودرو برقی «ساینا»، یک مدل خودرو برقی «تارا» و یک مدل خودرو برقی به نام «یوز»، فقط رونمایی شده‌اند و به‌گفته سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس، در زمینه تولید خودرو برقی ایران نسبت به کشورهای توسعه‌یافته و حتی همسایگان خود، عقب‌ماندگی شدیدی دارد و باوجود فواید زیست‌محیطی فراوان این خودروها، تاکنون حتی یک خط تولید خودرو برقی در کارخانه‌های خودروسازی راه‌اندازی نشده است.

و در پایان، به‌عقیده کارشناسان، اصلاح نرخ بنزین، گام نخست گسترش خودروهای برقی است و باید با کاهش یارانه بنزین و اختصاص یارانه ویژه به خودروهای برقی، مردم را به استفاده از این نوع خودروها تشویق کرد.

فلسطین و غزه، مظهر قدرت اسلام هستند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار شیخ ابراهیم زکزاکی، رهبر جنبش اسلامی نیجریه و همسر وی، با قدردانی از مجاهدت‌های وی و خانواده‌اش، قدرت روزافزون اسلام در جهان باوجود توطئه‌های گسترده را نتیجه مجاهدت‌ها دانستند و بااشاره به شرایط فلسطین اشغالی، به‌ویژه غزه گفتند: امروز یکی از مظاهر قدرت اسلام همین مسائلی است که در فلسطین در حال روی دادن است.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر رهبر معظم انقلاب، ایشان تاکید کردند: قضایای روزهای اخیر فلسطین به‌ویژه بمباران‌ها و شهادت زنان، کودکان و مردان، دل انسان را مجروح می‌کند، اما بخش دیگری از این قضایا نشان‌دهنده قدرت باورنکردنی اسلام در فلسطین است و با لطف و عنایت خداوند متعال این حرکتی که در فلسطین آغاز شده، به پیش خواهد رفت و منجر به پیروزی کامل فلسطینی‌ها خواهد شد.رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: همه در دنیای اسلام وظیفه دارند به مردم فلسطین کمک کنند.حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تشکیل نظام اسلامی در ایران و شکل‌گیری حکومتی برمبنای تفکر اسلام سیاسی بعد از قرن‌های متمادی را یکی از وجوه قدرت اسلام برشمردند و تاکید کردند: جمهوری اسلامی از زمان تاسیس تاکنون روز به روز قوی‌تر شده است و در آینده نیز، قوی‌تر از حال، خواهد شد.

ایشان فعالیت‌های اسلامی در دنیا را روز به روز در حال گسترش خواندند و افزودند: امروز حرکت اسلامی در نقاط مختلف دنیا همچون افریقا، آسیا، اروپا و شمال امریکا در حال گسترش است و با عنایت خداوند، موفقیت‌های این حرکت با قدرت بیشتری ادامه خواهد شد.رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود دیدار با شیخ زکزاکی و خانواده وی را بسیار خوشحال کننده خواندند و خطاب به آنان گفتند: شما مصداق مجاهد حقیقی فی‌سبیل‌الله هستید و امیدواریم که بتوانید مجاهدت خود را ادامه دهید.

شیخ ابراهیم زکزاکی، رهبر جنبش اسلامی در نیجریه و همسر وی نیز در این دیدار با ابراز خرسندی فراوان از این دیدار، احساسات خود را غیرقابل‌توصیف خواندند و گفتند: امیدواریم با دعاهای جنابعالی و تلاش‌ها و مجاهدت مسلمانان، اسلام روزبه‌روز گسترش بیشتری بیابد.

دبیر کل حزب‌الله لبنان در دیدار با وزیر امور خارجه جمهوری ایران:

همه سناریوها روی میز است

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان در جریان سفر به لبنان، با سیدحسن نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان دیدار و گفت‌وگو کرد. به‌گزارش ایرنا، دبیر کل حزب‌الله لبنان در این دیدار ضمن محکوم کردن حمایت یک‌جانبه امریکا و برخی کشورهای غربی از تهاجم رژیم‌صهیونیستی به غزه و کشتار مردم بی‌گناه فلسطین، تصریح کرد: امروز وضعیت مقاومت عالی و همه سناریوها روی میز بوده و کاملا آماده است.

در این دیدار، تحولات جاری منطقه به‌ویژه تحولات فلسطین پس از عملیات طوفان‌الاقصی توسط گروه‌های مقاومت فلسطینی و تهاجم مستمر رژیم‌صهیونیستی به غزه و جنایات جنگی و ضدبشری رژیم غاصب و متجاوز صهیونیستی علیه غیرنظامیان و همچنین اقدامات تجاوزکارانه این رژیم علیه مسجدالاقصی و کرانه باختری و آمادگی کامل گروه‌های مقاومت فلسطینی برای مقابله با تهاجم رژیم‌صهیونیستی موردبحث و بررسی قرار گرفت.

وزیر امور خارجه کشورمان در این دیدار توضیحاتی درباره تلاش‌ها و تحرکات دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران و رایزنی با کشورهای مختلف و سازمان‌های بین‌المللی و پیگیری تشکیل جلسه اضطراری وزرای خارجه سازمان همکاری اسلامی با هدف توقف فوری جنایات جنگی رژیم صهیونیستی، لغو محاصره ظالمانه انسانی و ارسال کمک‌های بشردوستانه بین‌المللی شامل دارو، غذا، سوخت و آب آشامیدنی به نوار غزه ارائه کرد. طرفین در این دیدار با محکوم کردن حمایت یک‌جانبه امریکا و برخی کشورهای غربی از تهاجم رژیم‌صهیونیستی به غزه و کشتار مردم بی‌گناه فلسطین و تجلیل از حمایت‌های گسترده مردمی از مقاومت فلسطینی در اقصی نقاط جهان، بر ضرورت وحدت و انسجام ملت‌ها و دولت‌های اسلامی و آزادیخواهان جهان و اقدام فوری و هماهنگ برای توقف جنایات رژیم‌صهیونیستی تاکید کردند.

اعلام «ساعت صفر» در اختیار مقاومت

وزیر امور خارجه کشورمان نیز در نشست خبری خود در محل سفارت جمهوری اسلامی ایران در بیروت گفت: اعلام ساعت صفر (جنگ تمام‌عیار) برای هرگونه اقدامی علیه تداوم جنایت جنگی در اختیار مقاومت است. به‌گزارش ایرنا، حسین امیرعبداللهیان با تسلیت شهادت خبرنگاران در روزهای اخیر اظهار کرد: آنچه اهمیت دارد، توقف جنایت‌های رژیم‌صهیونیستی علیه مردم غزه است. در دیدارهایی که با رهبران مقاومت داشتم، متوجه شدم آنها در وضعیت عالی قرار دارند و آمادگی لازم برای همه سناریوها علیه رژیم‌صهیونیستی را دارند. در صورت هر حالتی، مقاومت تصمیم خواهد گرفت و در صورت آتش‌بس، این مقاومت است که شروط خود را مطرح خواهد کرد.

وزیر امور خارجه در پاسخ به سوالی درباره اینکه ایران اقدام به طرح شکایت علیه جنایت علیه بشریت توسط رژیم‌صهیونیستی می‌کند، گفت: ما پیشنهاد برگزاری نشست فوق‌العاده سازمان همکاری‌های اسلامی را داده‌ایم و آماده برگزاری این نشست در تهران هستیم.

دبیر کل این سازمان قرار است که نماینده ویژه برای پیگیری مباحث مربوط به حوزه فلسطین انتخاب کند و مستندات جنایات جنگی این رژیم برای طرح در محاکم ملی و بین‌المللی کشورها جمع‌آوری شود. در تاریخ ۷ دهه گذشته، بارها توسط مراکز حقوقی منتسب به فلسطین، شکایت‌های حقوقی مطرح شده، اما به‌دلیل برخورد غیرعادلانه به نتیجه نرسیده است.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: من در تماس تلفنی با دبیرکل سازمان ملل تذکر دادم که پیگیری جنایت جنگی رژیم‌صهیونیستی از وظایف اصلی سازمان ملل است. وی تاکید کرد: باوجود جنایات انجام‌گرفته، اما مردم مقاوم غزه از توانایی و روحیه بالایی برخوردارند و مقاومت در همه جبهه‌ها، همه سناریوهای ممکن را در مقابل خود قرار داده است. اعلام ساعت صفر (جنگ تمام‌عیار) برای هرگونه اقدام در صورت تداوم جنایت‌جنگی در اختیار مقاومت است.

امیرعبداللهیان در زمینه سوالی درباره موضع جمهوری اسلامی ایران نسبت به ورود امریکا به جنگ و بمباران فلسطین و لبنان، خاطرنشان کرد: مقاومت به‌تنهایی قادر است، هر اقدامی انجام بدهد و امکانات آن را هم دارد. جمهوری اسلامی ایران فعالانه از مقاومت مردم فلسطین و لبنان در مقابل هرگونه جنایت جنگی در عرصه سیاسی، رسانه‌ای و دولتی حمایت می‌کند. مقاومت در منطقه امروز، توانایی آن را دارد که به‌تنهایی نیازهای خود را برآورده کند. ما برای جلوگیری از جنایات از طریق دیپلماسی و رایزنی سیاسی در سطح منطقه ادامه خواهیم داد. امروز صهیونیست‌ها در بدترین وضعیت قرار دارند و عملیات طوفان‌الاقصی این را یک‌بار دیگر به‌اثبات رساند. حضور تمام‌قد امریکا در کنار تل‌آویو، دلیل دیگری است که رژیم‌صهیونیستی در بدترین وضعیت امنیتی و نظامی قرار دارد. درباره گشوده شدن جبهه‌های جدید باید بگویم هر امکانی به اتفاقات در میدان بستگی دارد.

وی در توضیح تعیین ساعت صفر برای پاسخ به اسرائیل توسط مقاومت بیان کرد: امروز رهبران گروه‌های مقاومت از انسجام برخوردارند. همه سناریوها را طراحی کرده‌اند و دست همه روی ماشه شلیک است. در صورت تعلل جامعه جهانی و سازمان ملل متحد و کنشگران حامی رژیم‌صهیونیستی، پاسخ در زمان مناسب از سوی محور مقاومت انجام خواهد شد. من در گفت‌وگو با رهبران مقاومت دریافتم که پاسخ مقاومت تعیین‌کننده، پشیمان‌کننده و تغییردهنده نقشه کنونی سرزمین‌های اشغالی است.

وی تاکید کرد: من در تماس تلفنی متوجه شدم که دبیر کل سازمان ملل تلاش می‌کند تا این جنایت جنگی متوقف شود و خواسته‌های فلسطینی‌ها به‌طور عادلانه و منصفانه تامین شود. اگر نیات آقای گوترش بخواهد تبدیل به قطعنامه شود، به‌طبع باید این قطعنامه حقوق مردم فلسطین از جمله توقف جنایت جنگی، رفع محاصره و فراهم کردن امکان ارسال آب، غذا و دارو را شامل شود؛ فراتر از این، حقوق اصلی فلسطینی‌ها باید در آن لحاظ شود.

باوجود مخالفت دولت در جریان بررسی برنامه هفتم توسعه

برق نیروگاه‌های بخش خصوصی صادر می‌شود

نمایندگان در جریان رسیدگی به لایحه برنامه هفتم توسعه با جزء ۳ بند «ذ» ماده ۴۸ لایحه برنامه موافقت کردند. براساس این بند، وزارت نیرو مکلف شد در چارچوب ماده ۱۷ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق به‌گونه‌ای اقدام کند که تا پایان سال اول برنامه، امکان صادرات برق به‌میزان حداقل ۱۲درصد از تولید برق نیروگاه‌های جدیدالاحداث بخش غیردولتی، خصوصی و تعاونی با تامین زیرساخت موردنیاز (با پرداخت هزینه توسط بخش خصوصی) فراهم شود و این مقدار سالانه ۴ واحد درصد افزایش پیدا کند. همچنین، وزارت نیرو مکلف است در پایان هر سال، به‌ازای هر کیلووات ساعت کاهش سهم صادرات برق بخش خصوصی با شرایط مذکور، معادل متوسط نرخ وارداتی و صادراتی را از محل منابع داخلی خود به «حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی» واریز کند تا در طرح‌های بهینه‌سازی مصرف برق، هزینه شود. این مصوبه در حالی به‌تصویب رسید که با مخالفت‌هایی نیز همراه بود.

دولت با این پیشنهاد مخالف است

در جریان بررسی این بند از لایحه برنامه هفتم توسعه، رئیس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه هزینه برق در داخل یک و نیم تا ۲ سنت بوده و نرخ صادراتی آن ۸ سنت است؛ گفت: چرا بخش خصوصی درخواست کرده، این حکم در لایحه افزوده شود؟ علت همین تفاوت است. برق داخل ما در عمل سوخت مصرفی رایگان دریافت می‌کند،بنابراین صادرات برق تولیدی بخش خصوصی با سوخت یارانه‌ای یعنی رانت صورت می‌گیرد.

داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره این حکم اظهار کرد: دولت با این پیشنهاد مخالف است، به این دلیل که در بازار داخل کشور با مشکل برای تامین برق مواجهیم. باتوجه به اینکه سرمایه‌گذاری‌های جدید در تاسیس نیروگاه تمام توسط بخش غیردولتی انجام می‌شود، اگر بخواهیم بخشی از آن را صادر کنیم، در عمل قادر به پاسخگویی به نیاز داخل نیستیم. در حال حاضر هم مجبوریم فشارهایی به برق صنایع و چاه‌های آب وارد و برای آنها محدودیت ایجاد کنیم. از سوی دیگر، هزینه برق در داخل یک و نیم تا ۲ سنت و نرخ صادراتی آن، ۸ سنت است. چرا بخش خصوصی درخواست کرده تا این حکم در لایحه افزوده شود؟ علت، همین تفاوت است، برق داخل ما در عمل، سوخت مصرفی آن رایگان است و نیروگاه‌ها بابت گاز و گازوئیل مصرفی، بهای چندانی نمی‌دهند و اگر بنا باشد برق مصرفی را با برق صادراتی محاسبه کنیم، در واقع همین ۸ سنت خواهد بود دولت به سوخت مصرفی نیروگاه‌ها یارانه می‌دهد، حالا می‌خواهیم این یارانه را به بخش خصوصی بدهیم و دقیقا نوعی «رانت» است و هیچ تعبیر دیگری از آن نمی‌شود داشت.

درآمدهای دولت با این حکم کم می‌شود

معاون رئیس‌جمهوری با بیان اینکه اجازه صادرات برق از سوی بخش غیردولتی زیر نرخ تولیدی، منجر به از دست رفتن درآمد یک میلیارد دلاری دولت خواهد شد.

وی افزود: نمی‌توانیم بازار انحصاری صنعت برق را به بازار رقابتی تولیدکننده‌های ایرانی تبدیل کنیم تا به درآمدهای دولت ضربه بزنیم؛ ما با این حکم مخالفیم.

هیچ رانتی در کار نیست

رئیس مجلس شورای اسلامی نیز در جریان بررسی این بند از لایحه گفت: الان بخش خصوصی تولیدات برق و بدهی دارد و پولش را نمی‌دهیم، چه زمانی قرار است اقتصاد برق را حل و بخش خصوصی را وارد کنیم.

به‌گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در زمان بررسی بندی از لایحه برنامه هفتم توسعه مربوط به اعطای مجوز به بخش خصوصی برای صادرات برق اظهار کرد: طبق ماده ۱۷ قانون مانع‌زدایی از توسعه برق، وزارت نیرو بعد از اطمینان از تامین برق موردنیاز داخلی و طبق برنامه اعلامی مجوز می‌دهد. پس این بند، باعث ایجاد رانت به بخش خصوصی نخواهد شد.وی ادامه داد: بخش خصوصی با پول خود برای ما نیروگاه می‌سازد و برق تولید می‌کند، بعد مکلف می‌شود در زمان پیک مصرف، برق را به شبکه داخلی داده و وقتی هم که پیک مصرف نیست، حداقل ۹۲هزار مگاوات اسمی و ۷۲هزار مگاوات عملی تولید داریم. گاهی هم که در پیک مصرف قرار نداریم، ۱۶هزار مگاوات اضافه تولید برق داریم که می‌توان آن را صادر کرد؛ منتها پول را براساس مصرف می‌گیریم، اما بدهی‌ها پرداخت نمی‌شوند. اکنون به بخش خصوصی تولید برق بدهی داریم، اما پول‌ها داده نمی‌شود. کی قرار است اقتصاد برق را حل کنید و بخش خصوصی وارد شود؟

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه این بند کمکی به دولت است، اضافه کرد: ما تا زمانی که بخواهیم با پول دولت نیروگاه افزایش بدهیم، عقب می‌مانیم؛ نتیجه، آن می‌شود که صنعت می‌خوابد.

قالیباف در این‌باره گفت: این موضوع بسیار مهمی است؛ براساس ماده ۱۷ قانون مانع زدایی از صنعت برق هیچ رانتی به بخش خصوصی داده نمی‌شود. بخش خصوصی بیاید با پول خودش نیروگاه بسازد و برق اضافی تولیدی را صادر کند، می‌تواند درآمد برای بخش خصوصی ایجاد کند؛ چه زمانی قرار است اقتصاد برق را اصلاح کنیم؟ همین الان هم چند هزار میلیارد تومان به بخش خصوصی تولیدکننده برق بدهکاریم؛ می‌خواهیم با پول دولت نیروگاه بسازیم،اما عقبیم. نتیجه‌اش این است که برق صنایع در ایام پیک مصرف، قطع می‌شود؛ چون در این جزء عبارت «با رعایت ماده ۱۷ قانون مانع‌زدایی از صنعت برق» آمده، هیچ رانتی نیست.

قالیباف در ادامه افزود: از آنجایی که صادرات برق در این حکم در سال اول اجرای برنامه ۱۲ درصد تعیین شده است و اگر اجرا نشد، دولت (وزارت نیرو) جریمه می‌شود،اما اگر بخش خصوصی فراهم نکرد، دولت جریمه نخواهد شد.

عکس روز

تصویری از غزه در هشتمین روز از جنگ با رژیم صهیونیستی

عکس: ایرنا

خانه ملت

سازکار مجلس برای تسهیل و رفع موانع تولید

مجلس برای تسهیل تولید، توقیف و ضبط ابزار و تجهیزات تولید و همچنین بازداشت و حبس مدیرعامل و اعضای هیات‌مدیره واحدهای تولیدی تا قبل از قطعی شدن حکم را ممنوع کرد.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت صبح شنبه ۲۲ مهر و در جریان ادامه بررسی گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم توسعه، جزء یک بند (ذ) ماده ۴۸ این لایحه را به‌تصویب رساندند.

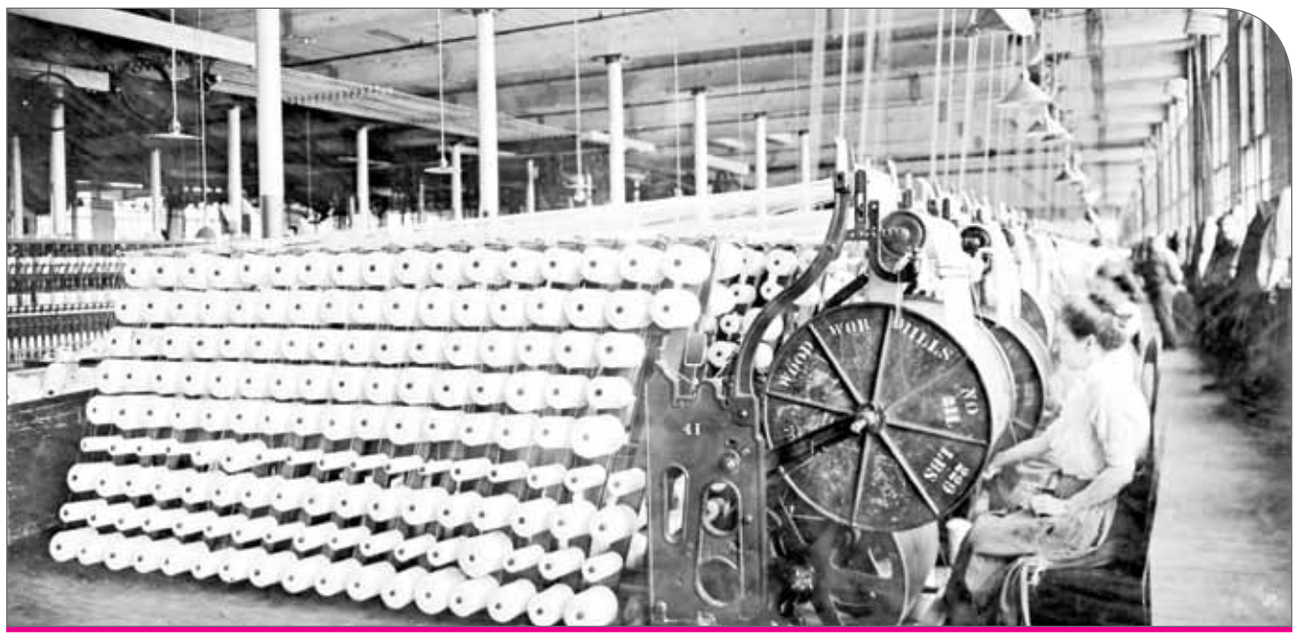
طبق این مصوبه، به‌منظور تسهیل و رفع موانع و رشد تولید:

۱. در خصوص پرونده‌های حقوقی مربوط به واحدهای تولیدی و همچنین در رابطه با مطالبات موضوع ماده (۵۰) قانون تامین‌اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴)، هرگونه توقیف و ضبط ماشین‌آلات، ابزار تولید، تجهیزات و مواد اولیه واحدهای تولیدی، بازداشت و حبس مدیرعامل یا اعضای هیات‌مدیره که با تشخیص ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان منجر به توقف تولید شود، تا زمان قطعی شدن حکم ممنوع است.

۲. براساس جزء ۲ بند (ذ) ماده ۴۸ لایحه برنامه هفتم توسعه، واحدهای دارای جواز نوسازی و بازسازی، از معافیت حقوق ورودی بابت واردات ماشین‌آلات با فناوری روز دنیا برای جایگزینی با ماشین‌آلات فرسوده مشروط به عدم‌ساخت داخل یا کمبود ظرفیت‌های تولید داخل با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالاهای ایرانی برخوردار هستند.

ایدرو پیشگام در گسترش انقلاب صنعتی چهارم

هر کس در زمینه جامعه‌شناسی، اقتصاد، فرهنگ و مدیریت مطالعه کرده باشد، اصطلاح «انقلاب صنعتی» یا «Industrial Revolution» را شنیده و با آن آشناست. این موضوع به‌ویژه در مدیریت بسیار به چشم می‌آید. بخش بزرگی از آن چه ما به عنوان درس مدیریت می‌خوانیم و در قالب نظریه‌های مدیریتی می‌آموزیم، دستاوردهای مستقیم و غیرمستقیم انقلاب صنعتی است. در حدی که شکل‌گیری دانش مدیریت مدرن را می‌توان یکی از پیامدهای انقلاب صنعتی دانست. سخت است کتابی درباره تاریخچه مدیریت بیابید و در آن به انقلاب صنعتی اشاره نشده باشد.

تاریخچه پیدایش انقلاب صنعتی

ساده‌ترین توصیف انقلاب صنعتی این است که در مقطعی از تاریخ که بیشتر به اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم برمی‌گردد، صنعت به‌شدت رشد کرد. ماشین‌آلات صنعتی بسیاری اختراع شدند. کارخانجات بزرگی تاسیس شدند و سطح و سبک زندگی بسیاری از مردم در جهان تغییر کرد. موتور بخار، ماشین ریسندگی آبی، کارخانجات تولید انبوه فولاد، کشتی بخار و لکوموتیو بخار، تلگراف، چرخ خیاطی و یخچال، تنها چند نمونه از اختراعات دوران انقلاب صنعتی هستند.در اثر افزایش قدرت اقتصادی، رشد سریع تولید، کاهش هزینه تمام‌شده و ده‌ها عامل دیگر که همگی به نوعی به صنعت و تکنولوژی مربوط می‌شدند، کشورهای پیشتاز در انقلاب صنعتی به سرعت رشد کردند و به کشورهای صنعتی جهان امروز تبدیل شدند. کشورهای دیگر هم از همان زمان تا امروز کوشیده‌اند و می‌کوشند مسیر آنها را طی کنند.

تمام صاحب‌نظران و مورخان معتقدند که انقلاب صنعتی از انگلستان شروع شد. البته بعدها بلژیک و فرانسه هم با موج انقلاب صنعتی انگلستان همراه شدند و امریکا هم مسیر صنعتی شدن را به سرعت طی کرد. اما در اصل این که نقطه شروع انقلاب صنعتی، انگلستان بوده، تردیدی وجود ندارد. البته معدود نویسندگان امریکایی مانند جیمز اولسون وجود دارند که سخت‌شان است این واقعیت تاریخی را بپذیرند و ترجیح می‌دهند از اصطلاح «انقلاب صنعتی انگلستان و امریکا» استفاده کنند. با این حال، مرور ساده و سریع رویدادهای صنعتی امریکا نشان می‌دهد که رشد جدی صنعت امریکا (به ویژه صنعت ریلی و نساجی) به بعد از جنگ امریکا و انگلستان در سال ۱۸۱۲ برمی‌گردد.

ویژگی‌ها و پیامدها

پیش از انقلاب صنعتی، کشاورزی سهم بزرگی در اقتصاد کشورهای جهان داشت. محصولات صنعتی هم در مقیاس کوچک، به شکل دستی و با ماشین‌آلات ساده و در کارگاه‌های کوچک تولید می‌شدند. نیروی محرک و منبع انرژی کارگاه‌ها را هم معمولا حیوانات، انسان‌ها، باد و آب تامین می‌کردند. انقلاب صنعتی همزمان «ماشین‌آلات جدید» و «منبع انرژی جدید» را با خود به همراه آورد. ماشین‌آلات جدید برای تامین انرژی خود به آب و باد و نیروی انسانی محدود نبودند. بلکه بسیاری از آنها با بخار کار می‌کردند. آن زمان بخار با سوزاندن زغال‌سنگ و جوش آوردن آب تولید می‌شد.

کارگرانی که قبلا باید خودشان به شکل فیزیکی کار می‌کردند، پای دستگاه‌ها ایستادند و خروجی بیشتری تولید کردند. بهره‌وری صنعت افزایش یافت و خروجی صنایع به‌شدت رشد کرد.

این ویژگی‌ها در بسیاری از صنایع آن دوران دیده می‌شود. اما معمولا نساجی را صنعت پیشتاز در انقلاب صنعتی در نظر می‌گیرند (البته صنعت فولاد هم تحولات گسترده‌ای را تجربه کرد). به همین علت بیشتر عکس‌هایی که از دوران انقلاب صنعتی می‌بینید، از ماشین‌آلات نساجی هستند. انقلاب صنعتی، شهرنشینی گسترده و مهاجرت وسیع و سیستماتیک از روستاها به شهرها را به همراه آورد. همچنین سبک زندگی را تغییر داد. قبلا محل کار (مزرعه یا کارگاه) و محل زندگی چندان از هم دور نبودند. اما با انقلاب صنعتی، محل کار و محل زندگی از هم جدا شدند.

کارخانجات بزرگ به شیوه‌های جدیدی برای ساماندهی نیروی انسانی نیاز داشتند. خوابگاه‌های کارگری شکل گرفتند. کودکان – در کنار والدین و بسیاری از اوقات به عنوان کارگر همراه والدین – مشغول کار شدند و «کودک کار» به پدیده‌ای جدی در مقیاس بزرگ تبدیل شد.

دانش مدیریت مدرن هم حاصل همین دوران بود. نه فقط به علت بزرگ شدن کارخانجات و کارگاه‌ها. بلکه به علت شکل‌گیری الگوهای جدیدی برای استفاده از دارایی و سرمایه.

حتما می‌توانید حدس بزنید که ساختار جدیدی از طبقات اجتماعی هم شکل گرفت. مهندسان و تکنسین‌هایی که به علت تخصص خود، پول خوبی دریافت می‌کردند و به‌تدریج، طبقه‌ای جدید را شکل می‌دادند. قبل از عصر صنعتی، اگر ثروت یا شریف‌زادگی از والدین به ارث نمی‌رسید، کسب درآمدهای چشمگیر دشوار بود. به عبارت دیگر، وضع مالی فرزندان معمولا از وضع مالی والدین چندان فراتر نمی‌رفت.

اما شرایط جدید، نظم اجتماعی و اقتصادی را تغییر داد. شکاف‌های اقتصادی تازه‌ای در جوامع شکل گرفت که حتی می‌توان ریشه‌های جنبش‌های کمونیستی سال‌های بعد را هم در آنها جست‌وجو کرد.

ساختار نظامی و سیاسی هم در جهان، تحت تاثیر انقلاب صنعتی تغییر کرد. برخی از کشورها که پیشتاز انقلاب صنعتی بودند، به قدرت‌های بزرگ جهان تبدیل شدند و برخی کشورها هم که مواد اولیه (از جمله معادن) و انرژی (از جمله نفت) داشتند، اهمیت استراتژیک پیدا کردند. بسیاری از تحولات سیاسی و اقتصادی و رویدادهای نظامی قرن اخیر را می‌توان با عینک تعارض میان تأمین‌کنندگان مواد اولیه و انرژی (کشورهای خام‌فروش) و مصرف‌کنندگان مواد اولیه و انرژی (کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی) بررسی کرد.

نقطه عطفی در انقلاب فناورانه

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به نقش سازمان‌های توسعه‌ای مانند ایدرو در آموزش ابعاد مختلف انقلاب صنعتی چهارم در ایران گفت: سازمان مدیریت صنعتی همواره در جریان‌سازی و ادبیات‌سازی مقوله‌های نوین مدیریتی نقش‌آفرین بوده و امروز نیز با همین هدف و در راستای تحقق برنامه‌های صنعت، معدن و تجارت در حکمرانی هوشمند کشور، سازمان مدیریت صنعتی اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی در این خصوص کرده است. ابوالفضل کیانی‌بختیاری با اشاره به اینکه جهان در آستانه یک نقطه عطف انقلاب فناورانه قرار دارد، گفت: انقلابی که شیوه زندگی و کار را به شکل اساسی دگرگون خواهد کرد. این دگرگونی از نظر اندازه، دامنه و پیچیدگی از آنچه تاکنون رخ داده، متفاوت است.

وی افزود: کشورهای جهان در زمینه انقلاب صنعتی چهارم سیاست‌گذاری‌های گوناگونی دارند و در زمینه استراتژی، سنجش میزان آمادگی و سرمایه‌گذاری بسیار فعال هستند.

بختیاری برخی از ویژگی‌های دانشگاه‌های هوشمند در عصر انقلاب صنعتی چهارم را شامل افزایش ارتباط بین تمام طرف‌های درگیر در زنجیره ارزش آموزش عالی، ارائه مدارک بین‌رشته‌ای، چندرشته‌ای و فرارشته‌ای در قالب پلتفرم‌های آموزشی عنوان کرد.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با تاکید بر پلتفرمی بودن آموزش و دانشگاه‌های نسل ۴ گفت: آموزش در دانشگاه‌های پلتفرمی به‌صورت اکوسیستمی و براساس نیازهایی که درباره مولفه‌های جامعه مدنی، بحث‌های محیط‌زیست و... اعلام می‌شود، شکل می‌گیرد و مدارک آن بین‌رشته‌ای، چندرشته‌ای و فرارشته‌ای هستند؛ علاوه‌بر این موضوع، مسئولیت اجتماعی برای دانشگاه‌های پلتفرمی یک وظیفه است که آن را انجام می‌دهند. در این دانشگاه‌ها پژوهش نیز در پلتفرم‌ها اتفاق می‌افتد و از شیوه جمع‌سپاری در فعالیت‌های پژوهش و توسعه استفاده می‌شود. کیانی بختیاری با اشاره به اهداف و برنامه‌های سازمان مدیریت صنعتی گفت: این سازمان با هدف تغییر ذهنیت‌ها و رویکردها از صنعت ۳ به صنعت ۴ و آشنایی با تمامی مولفه‌هایی که در انقلاب صنعتی چهارم وجود دارد، از جمله اینترنت اشیای صنعتی، هوشمندسازی صنایع، آشنایی با علوم داده، کسب‌وکارهای پلتفرمی، زنجیره‌های بلوکی و زنجیره تامین و... اقدام به طراحی و اجرای دوره‌هایی کرده است. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی افزود: پیش‌بینی کرده‌ایم در گام‌های بعدی مباحث انقلاب صنعتی چهارم را به‌صورت دوره‌های DBA، MBA و Post DBA برای وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر سازمان‌ها و نهادها برگزار کنیم.

برمدار انقلاب صنعتی چهارم

هر چند ما در سه انقلاب صنعتی گذشته حضور نداشته و با مشکلات آن دست‌وپنجه، نرم نکرده‌ایم اما نباید تصور کنیم که هیچ انقلاب صنعتی دیگری در راه نیست. چون تاریخ، بارها شاهد وقوع انقلاب‌های صنعتی بوده است و باز هم خواهد بود. موتور چهارمین انقلاب صنعتی از مدت‌ها پیش روشن شده است و ما در میانه انقلاب صنعتی چهارم قرار داریم. این انقلاب، زندگی ما را دگرگون خواهد کرد و اساس زندگی ما را تغییر خواهد داد.

نتایج نامشخص این انقلاب باعث شده است که نگران آینده‌یمان شویم و از خودمان بپرسیم انقلاب صنعتی چهارم دقیقا چیست و چه خوابی برای ما دیده است؟ این انقلاب، موقعیت ما را بدتر خواهد کرد یا بهتر؟ چه تغییری در مشاغل ایجاد خواهد شد؟ به همین دلیل ما باید خودمان را برای مواجهه با اثرات این انقلاب آماده کنیم تا بتوانیم دست پر از آن بیرون بیاییم. هنوز هم برای رسیدن به قطار سریع‌السیر چهارمین انقلاب صنعتی دیر نیست اگر زودتر اقدام کنید.

بر اساس مطالعات، انقلاب صنعتی (Industrial Revolutions) شامل مجموع اتفاقات و اختراعاتی است که در دوره زمانی مشخص، باعث تغییر جوامع و اقتصادها شده است. نخستین انقلاب صنعتی از بریتانیا شروع شد و در طی آن جوامع و اقتصاد کشاورزی به جوامع و اقتصاد شهری و صنعتی تبدیل شدند. این تغییرات، باعث ظهور شیوه‌های جدیدی برای کار و زندگی شد و جوامع را از اساس متحول کرد. کالاهایی که زمانی به شکل محدود و به سختی توسط دست، تولید می‌شدند به لطف اختراع ماشین‌ها و استفاده از تکنیک‌های جدید به‌طور انبوه توسط ماشین‌آلات و در کارخانه‌ها تولید شدند. ماشینی شدن فرآیند تولید، تغییراتی اساسی در ساختار تقاضای مردم و چرخه اقتصادی کشورها ایجاد کرد.

■ تغییرات جهان در گذر از سه انقلاب صنعتی

نوآوری‌ها و اختراعات این انقلاب‌ها، تغییراتی را در تجارت، کشاورزی، شیوه کارکردن افراد و شکل جوامع ایجاد کرده‌اند. اثرات این انقلاب‌ها متوقف نشده و همچنان بر ما و جهانی که در آن زندگی می‌کنیم تاثیر می‌گذارد. هر کدام از سه انقلاب صنعتی که تاریخ، پشت‌سر گذاشته است با یک اسم و مجموعه‌ای از اختراعات و تحولات شناخته می‌شوند.اصطلاح انقلاب صنعتی چهارم، نخستین‌بار توسط کلاس شواب مطرح شد. کلاس شواب، بنیان‌گذار مجمع جهانی اقتصاد است. مجمع جهانی اقتصاد، جایی است که هر ساله گروهی از سرمایه‌داران و قدرتمندترین افراد جهان گردهم می‌آیند تا درباره موضوعات مهم دنیا صحبت و برای تغییرات آینده جهان تصمیم‌گیری کنند.

شواب، دو کتاب، درباره انقلاب صنعتی چهارم نوشته است. نخستین کتاب او با عنوان «انقلاب صنعتی چهارم» در سال ۲۰۱۶ منتشر شد که به ۳۰ زبان ترجمه شده و بیش از یک میلیون نسخه از آن در سراسر دنیا فروخته شده است. در این کتاب او برای نخستین بار به صورت خلاصه نشان داد که چگونه پیشرفت‌های تکنولوژیکی نه‌تنها مدل‌های کسب‌وکار، بلکه حاکمیت، اقتصاد، کل جامعه و حتی زندگی افراد را تغییر خواهد داد.

دومین کتاب او با عنوان «شکل‌دهی آینده انقلاب صنعتی چهارم» در سال ۲۰۱۸ منتشر شد. شواب در این کتاب، سه انقلاب صنعتی گذشته را مختصرا مرور کرده است. سپس مفصل درباره انقلاب صنعتی چهارم، فناوری‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها و ۱۲ دسته مهم فناوری‌های آن توضیح داده است. نهایتا کتاب با توضیح نقش انسان‌ها در هدایت اثرات این انقلاب به پایان می‌رسد. این کتاب در پاییز ۱۴۰۰ توسط انتشارات آریاناقلم منتشر شد.

چالش‌ها و فرصت‌ها

می‌توان به بعضی از موارد زیر به عنوان چالش‌های این انقلاب اشاره کرد:

شکاف در مهارت‌های فنی: با دیجیتالی شدن فرآیندها، مشاغل به افرادی نیاز دارند که به فناوری‌های روز دنیا آشنا باشند. کسب‌وکارهایی که از حضور منابع انسانی مسلط به فرآیندهای دیجیتال بهره‌مند باشند قادر خواهند بود تا به خوبی از فناوری‌های جدید، برای پیشرفت خود استفاده کنند. بنابراین افراد برای حفظ یا تضمین آینده شغلی خود باید مهارت‌های جدید موردنیاز دنیای کسب‌وکار را یاد بگیرند.

حساسیت داده (Data Sensitivity): ورود فناوری‌های جدید باعث افزایش نگرانی‌ها در مورد حریم خصوصی، مالکیت، مدیریت داده‌ها و IP شده است. فرآیندهای هوش مصنوعی، نیاز دارند تا به داده‌های شرکت‌ها دسترسی داشته باشند در حالی که شرکت‌ها بر حفظ داده‌های خود و امن نگه داشتن آن تاکید دارند.

امنیت: اگر در یک کارخانه هوشمند، دستگاه‌های متعددی به یک شبکه متصل شوند، آسیب دیدن هر یک از این تجهیزات می‌تواند کل سیستم را در برابر حمله آسیب‌پذیر کند.

در حال‌حاضر شرکت‌ها به‌طور کامل برای مقابله با این تهدیدات امنیتی آماده نیستند، زیرا بسیاری از آنها به ارائه‌دهندگان فناوری متکی هستند.

■ و اما فرصت‌ها...

در واقع، یکی از بزرگ‌ترین وعده‌های انقلاب صنعتی چهارم، بهبود کیفیت زندگی افراد و افزایش سطح درآمد است. سازمان‌ها، هوشمندتر و کارآمدتر می‌شوند. افزایش بهره‌وری، افزایش بازده، بهبود کیفیت فرآیندها، ایمنی بیشتر برای کارگران با کاهش اشتغال آنها در محیط‌های کاری خطرناک، بهبود تصمیم‌گیری با کمک ابزارهای مبتنی بر داده از دیگر فرصت‌های این انقلاب هستند.

فناوری‌های انقلاب صنعتی چهارم حتی ممکن است به ما کمک کند تا برای بلایای طبیعی بهتر آماده شویم و همچنین به‌طور بالقوه برخی از آسیب‌های ناشی از انقلاب‌های صنعتی قبلی را تعدیل کنیم.

سخن پایانی

با وقوع انقلاب صنعتی چهارم، بدون تردید فضای کاری، ماهیت کسب‌وکارها و مهارت‌های موردنیاز مشاغل تغییر خواهند کرد. برخی معتقدند تا سال ۲۰۲۵، ۴۷ درصد مشاغل به جای انسان‌ها توسط فناوری‌ها انجام خواهدشد.

با وقوع چهارمین انقلاب صنعتی، مشاغلی مثل تحلیلگران داده، توسعه‌دهندگان نرم‌افزار، متخصصان اینترنت اشیا، تحلیلگران امنیت اطلاعات، متخصصان داده‌های بزرگ، متخصصان تحول دیجیتالی، متخصصان اتوماسیون فرآیند، متخصصان استراتژی و بازاریابی دیجیتالی و کارشناسان هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی افزایش تقاضا پیدا خواهند کرد. در مقابل مشاغلی مثل کارمندان خدمات و اطلاعات و خدمات کسب‌وکار، کارگران کارخانه و کارگران مونتاژ، منشی‌های اداری و اجرایی، حسابدارها و حساب‌رسان، مدیران عمومی و عملیات، متصدیان ورود اطلاعات با کاهش تقاضا مواجه خواهندشد.

برگی از تاریخ

انقلاب صنعتی اول تا چهارم

انقلاب صنعتی اول – نمایی از کارخانه

بریتانیا، کشوری است که انقلاب صنعتی اول در آن متولد شد. پس از آن در دهه‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۰ این انقلاب، راه خودش را به سایر نقاط جهان باز کرد. استفاده از نیروی بخار و ماشینی شدن فرآیند تولید از آشکارترین نشانه‌های انقلاب صنعتی اول است. تولید کتان و پنبه که تاریخچه‌ای طولانی در بریتانیا دارد تا قبل از انقلاب صنعتی اول، در کارگاه‌های کوچک ریسندگی، بافندگی و رنگرزی انجام می‌شد. اما پس از نخستین انقلاب صنعتی، فرآیند تولید پارچه با سرعت بیشتر، زمان و نیروی انسانی بسیار کمتری در این کشور انجام شد. علاوه‌براین استفاده از ماشین‌آلات باعث شد تا کارخانه‌های نساجی جدید بریتانیا بتوانند از پس برآورده کردن تقاضا برای پارچه و پوشاک در داخل و خارج از کشور بربیایند؛ به این ترتیب بسیاری از مستعمرات این کشور به بازاری برای کالاهای آنها تبدیل شدند.علاوه‌براین استفاده از تکنیک‌های ذوب سنگ‌آهن به جای سوزاندن ذغال، صنعت آهن بریتانیا را به‌شدت تغییر داد. استفاده از سنگ‌آهن به جای ذغال، هم ارزان‌تر بود و هم باعث تولید محصولات باکیفیت‌تری می‌شد. درنتیجه صنعت آهن بریتانیا توانست به تقاضاهای بیشتری پاسخ دهد.با تمام این تفاسیر این موتور بخار بود که به نماد انقلاب صنعتی اول تبدیل شد. استفاده از نیروی بخار برای مقاصد صنعتی، پیشرفت بزرگی برای بشر بود. با اختراع موتوربخار، بشر به جای استفاده از ماهیچه‌های خود از نیروی بخار برای به حرکت درآوردن مشاغل و صنایع استفاده کرد. در حقیقت نیروی بخار آب توانست انرژی لازم برای به حرکت درآوردن کارخانه‌ها و صنایع مختلف را تامین و وابستگی ما به ماشین‌آلات مختلف را پایه‌گذاری کند.ساخت و توسعه ماشین بخار، بعدها منجر به ساخت لکوموتیو و خطوط راه‌آهن شد. درنتیجه این اختراع، شبکه جاده‌های بریتانیا که قبل از صنعتی شدن نسبتا ابتدایی بود، پیشرفتی اساسی کرد. علاوه‌براین قایق‌ها و کشتی‌هایی که با موتور بخار کار می‌کردند گسترده شدند و کالاها را در امتداد رودخانه‌ها و کانال‌های بریتانیا و همچنین در سراسر اقیانوس اطلس جابه‌جا کردند.

انقلاب صنعتی دوم: عصر علم و تولید انبوه

اواخر قرن ۱۹ تا اوایل قرن ۲۰ بود که انقلاب صنعتی دوم و به دنبال آن پیشرفت‌های سریعی در صنایع فولاد، برق و خودرو پدید آمد. در همین زمان بود که هنری فورد فرآیند و خط تولید خودرو را به‌شدت تغییر داد و به سمت تولید انبوه حرکت کرد. در این زمان، شهرها رشد کردند؛ کارخانه‌ها پراکنده شدند و زندگی مردم به جای خورشید با ساعت تنظیم شد. هرچند شرایط کار در کارخانه‌ها سخت بود اما کارگران غیر ماهر، ارزان و فراوان بودند. بنابراین افراد و حتی بچه‌ها مجبور شدند ساعت‌های طولانی در شرایطی ناامن کار کنند که این شرایط تا قرن بیستم ادامه یافت.

در طول انقلاب صنعتی دوم، فولاد که ارزان‌تر و مستحکم‌تر بود جایگزین آهن شد. به این ترتیب، تولید فولاد، امکان ساخت خطوط ریلی با هزینه کمتر را فراهم کرد که این موضوع به گسترش بیشتر حمل‌ونقل کمک کرد. بعد از آن بود که دیدن قطار و اتومبیل برای مردم، عادی و متداول شد. در طول این انقلاب علاوه‌بر فولاد و صنعت حمل‌ونقل، تغییرات زیادی هم در صنایع الکترونیک ایجاد شد. شاید برای ما تصور دنیای بدون برق امکان‌پذیر نباشد اما تا قبل از انقلاب صنعتی دوم، نبود برق و وسایل الکترونیکی امری عادی بود. بعد از انقلاب صنعتی دوم بود که افکار و اخبار از طریق روزنامه‌ها، رادیو و تلگراف منتشر شدند و به این ترتیب سرعت زندگی مردم روی دور تند گذاشته شد و شیوه زندگی آنها برای همیشه تغییر کرد.

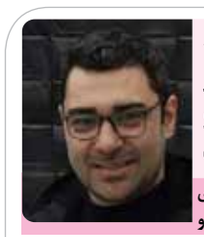
انقلاب صنعتی سوم: انقلاب دیجیتال

بعد از تغییراتی که به‌واسطه نیروی بخار و علم در دو انقلاب صنعتی اول ایجاد شد؛ این بار نوبت تکنولوژی بود که بار دیگر مسیر دنیا را تغییر بدهد. ما هنوز هم در حال تجربه برخی از اثرات این انقلاب هستیم. مطالعه این مقاله در تلفن همراه یا کامپیوتر شخصی‌تان در حالی که سوار مترو یا اتومبیل هستید از نتایج این انقلاب است. انقلاب صنعتی سوم، رایانه‌های بزرگ و اینترنت را وارد زندگی ما کرد؛ به همین دلیل این انقلاب به عنوان انقلاب دیجیتال هم شناخته می‌شود. ظهور اینترنت و کامپیوترها نه‌تنها کشورها بلکه کل دنیا را تغییر داد و کشورها را فارغ از مرز و فاصله فیزیکی‌شان یک‌قدم به هم نزدیک‌تر کرد.

انقلاب صنعتی چهارم

در طول سه انقلاب صنعتی گذشته، نه‌تنها بارها و بارها زندگی شخصی و شغلی افراد تغییر کرد بلکه گاهی حتی تهدید شد. پس از هر انقلاب، جهان در مسیر جدیدی قدم برداشت. این بار هم چهارمین انقلاب صنعتی، زندگی ما را تغییر خواهد داد؛ هر چند سرعت و ابعاد این تغییر، بسیار متفاوت و بزرگ‌تر از تغییرات سه انقلاب صنعتی گذشته خواهد بود. وقوع انقلاب صنعتی چهارم باعث شده است تا بسیاری از فناوری‌هایی که بشر در گذشته، رویای آن را داشت یا در کتاب‌ها و فیلم‌های علمی_تخیلی شاهد بود به واقعیت تبدیل شود. دستیابی ما به مجموعه‌ای از فناوری‌های جدید، باعث ایجاد چهارمین انقلاب صنعتی شده است.

یادداشت

خودرو نیازمند حرکت در مسیر اصلاح و شفاف‌سازی قیمت

امیرحسین برخورداری
کارشناس حوزه خودرو

چند سالی است که بازار و صنعت خودرو ما روزهای آشفته و نابسامانی را طی می‌کند. در این میان راه‌های گوناگونی برای بسامان رساندن این بخش دنبال شده که برخی از آنها همچنان اجرا و پیگیری می‌شوند و گویا با وجود آثار منفی که دارند به‌ظاهر ناچار به ادامه آنها هستیم.

یکی از رویکردهایی که صنعت خودرو ما را دچار نابسامانی ادامه‌دار کرد و آسیب‌های جدی به این صنعت زد، قیمت‌گذاری دستوری بود که همچنان سایه سنگین آن بر بازار و صنعت خودرو کشورمان سنگینی می‌کند. خودرو در تمام کشورهای جهان براساس هزینه، برند، جایگاه و سود در بازار قیمت‌گذاری می‌شود و هیچ کشوری با نظارت نهاد قیمت‌گذار مانند آنچه در کشور خودمان شاهد آن هستیم، خودرو را قیمت‌گذاری نمی‌کند. خودروسازان برای تولید هر خودرو، هزینه مشخص و سود مجزای مشخصی براساس قانون دارند که نمی‌توانند به‌سادگی از آن تخطی کنند.

در کشورمان میزان زیان انباشته خودروسازان که در صورت‌های شفاف بورس مشهود است، بیانگر زیان خودروسازان از ناحیه قیمت‌گذاری دستوری در مقایسه با هزینه واقعی و قیمت نهایی خودروهاست. این ضرر و زیان و به‌نوعی آسیب، همچنان با قیمت‌گذاری شورای رقابت رو به افزایش است.

در حالی که اقتصاد، صنعت و بازار ایران، رشد قیمت گوشت، مواد غذایی و... ناشی از نوسانات نرخ ارز و تحریم را می‌پذیرفت و هم‌زمان رنج می‌برد، کسی افزایش قیمت خودرو هم‌زمان با افزایش قیمت مواد اولیه پایه نظیر فولاد، مس و...را نمی‌پذیرفت و همین مسئله، خودرو را از افزایش قیمت کالاها مستثنا کرد.

دخالت انواع نهادها در قیمت‌گذاری به معنای تعدد آرا است در حالی که محاسبه هزینه به‌علاوه سود مجاز کاری نیست که در آن به چند نهاد محاسبه‌گر نیاز باشد.

در حقیقت شورای رقابت طی حدود ۶ سال اخیر، وظیفه رگولاتوری در کشور را بر عهده داشت و در برهه‌های زمانی که کشور نمی‌توانست افزایش قیمت خودرو را تحمل کند، به اشتباه و تعمدا نسبت به تاخیر در اعلام قیمت‌ها یا افزایش چندمرحله‌ای قیمت‌ها اقدام می‌کرد که در راستای سیاست‌های خبری اقتصادی کشور و خلاف واقعیت‌های بازار خودرو کور بود.

در تمام بازارهای خودرو جهان، قیمت‌گذاری مستقیم به خودروساز و تعیین‌تکلیف بازار به خود بازار براساس عرضه و تقاضا مانند بورس و بورس کالا سپرده می‌شود، اما به‌دلیل الزام به مدیریت دستوری و قیمت‌گذاری دستوری بازار از سوی دولت و تصمیمات کلان اقتصادی کشور، به‌دلیل آنچه نارضایتی اکثریت از وضعیت اقتصادی کشور تلقی می‌شد، خودرو فدای اقتصاد کشور شد و قیمت‌های واقعی همواره سرکوب شدند یا با تاخیر افزایش قیمت آنها از سوی شورای رقابت اعلام شد که صدمات سنگینی برای بازار و اقتصاد کشور به همراه داشت که در برخی جاها قابل جبران نیست.

وزارت صنعت، معدن و تجارت یا هر نهاد یا سازمانی اگر غیردستوری، براساس واقعیات اقتصاد کشور و در راستای رشد تولید و تنظیم بازار تصمیم بگیرد، قطعا عملکرد بهتری از تصمیم چندین نهاد و سازمان در این حوزه خواهد داشت.

اگر تولید خودرو در کشور گران است باید شفاف‌سازی شود، اگر خودرو با سود مجاز فراتر از اقتصاد کشور وارد بازار می‌شود باید تصمیم‌گیری شود که زندگی بنگاه‌های خودروسازی مدنظر است یا تنظیم بازار و رضایت مشتریان، در نهایت اگر صلاح مملکت مدنظر است باید تصمیم‌گیری شود که حتی تا صد درصد نیاز بازار خودرو از راه واردات تامین شود تا تولید هزینه‌زا و هزینه‌ساز خودرو بیش از این ادامه پیدا کند و بهانه اشتغال صنعت خودرو صرف حوزه واردات خودرو شود و وضعیت اقتصاد و ضعف توان خودروسازی طی ۴ دهه اخیر را بپذیریم.

در نهایت همه‌چیز نیازمند شفاف‌سازی و حرکت در مسیر اصلاح وضعیت اقتصاد بازار خودرو است که اگر از مسیر صنعت خودرو نمی‌گذرد، بهتر است مشمول صداقت مسئولان با مردم و بیان واقعیت شود تا این راه اگر کج است، متوقف شود یا مسیر صافی در پیش بگیریم.

بسته به استنباط دولتمردان از وضعیت قیمت، بازار و صنعت خودرو، بازگشت به مدیریت غلط و مملو از زیان انباشته ناشی از تصمیمات شورای رقابت که حدود ۱۰ سال زیان انباشته را به صنعت خودرو تحمیل کرده، بدون شک رویکردی اشتباه است، مگر آنکه تصمیمات شورای رقابت را دولتمردان بپذیرند که در آن صورت باید صنعت خودرو تعطیل شود.

این دو در کنار یکدیگر تا ابد تناقض عجیبی را رقم خواهند زد و مدیریت اقتصادی صنعت خودرو را زیر سوال خواهند برد. وزارت صمت باید در این بین راهی پیدا کند.

صمت بررسی کرد

رمزگشایی از قیمت‌گذاری خودرو

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

۱۹ مهر خبرگزاری مهر به نقل از علی‌آبادی وزیر صمت نوشت؛ تصمیمات مربوط به قیمت‌گذاری خودرو باید بر عهده وزارت صمت باشد و این در حالی است که نهادهای مختلف در موضوع قیمت‌گذاری خودرو، مسئول بوده و وظایف خود را هم انجام نمی‌دهند. اما درست یک روز بعد، وزیر صمت در برنامه رادیو تهران در پاسخ به این سوال که آیا شما معتقد هستید قیمت‌گذاری خودرو باید به وزارت صمت واگذار شود، با تاکید بر جعلی بودن این خبر گفت: قیمت‌گذاری باید توسط بازار انجام شود و اصلا معتقد به قیمت‌گذاری دستوری نیستم.

با توجه به اظهارات یادشده و تغییر جدید سیاست‌گذاری در کمتر از ۲۴ ساعت به نظر می‌رسد مانند همیشه خبرهای خودرویی پر از حاشیه و ضدونقیض است که البته از وضعیت نابسامان بازار و صنعت خودرو نشأت می‌گیرد. کارشناسان همواره از تعدد نهادهای تصمیم‌گیر درباره صنعت و بازار خودرو به‌عنوان یک مانع بزرگ یاد می‌کنند که مانع از ثبات و آرامش نسبی این بخش شده است. با این‌همه، اظهارنظر وزیر می‌توانست به نقطه عطفی درباره بازار و صنعت خودرو تبدیل شود.

صمت در این گزارش به بررسی روند تعیین بهای خودرو و تعدد متولیان و تصمیم‌گیران این بخش پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

سد بزرگ قیمت‌گذاری، تولید را هدف گرفته است

رضا آریاراد، پژوهشگر حوزه خودرو درباره قیمت‌گذاری خودرو و تعدد متولیان صنعت خودرو به صمت گفت: از سال ۱۳۹۱ که قیمت‌گذاری خودرو مطرح شد، هدف این بود که در کنار اینکه تولید و عرضه پایرجاست، دولت از مصرف‌کننده حمایت کند؛ یعنی قیمت‌گذاری ابزاری بود تا در شرایطی که با نوسانات نرخ ارز مواجه بودیم، مصرف‌کننده واقعی بتواند با نرخ مناسب خودرو موردنیاز خود را خریداری کند.

آریاراد ادامه داد: در قیمت‌گذاری دستوری با وجود اینکه یک خودرو متشکل از ۳۰ هزار قطعه است، اما شورای رقابت برای تعیین قیمت، ۷۵ گروه از قطعات را در نظر می‌گیرد که با نرخ تمام‌شده واقعی خودرو تفاوت دارد. شورای رقابت در این روند، هزینه‌های مالی را ۵ درصد در نظر می‌گیرد، در حالی که براساس صورت‌های مالی سالانه خودروسازان، این عدد بیش از ۱۲ درصد نرخ تمام‌شده خودرو است. ۲ درصدی که شورای رقابت برای بهره‌وری در راستای تولید برند و هزینه‌کرد ارتقای کیفیت در نظر گرفته هم بسیار کم است و باید برای این امر دست‌کم ۶ درصد در نظر گرفته شود. یا اینکه شورای رقابت به‌عنوان مثال سود حدود ۷ درصدی برای صنعت خودرو در نظر گرفته در صورتی که باید حداقل ۱۷ درصد باشد. این موارد نشان می‌دهد محاسبات شورای رقابت نیاز به اصلاحات جدی دارد. خودروسازان با تمام چالش‌هایی که دارند، اینکه تحریم‌ها مانع تامین قطعات و مواد اولیه و جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی شده و برای انعقاد قراردادهای مشارکتی و تحقیق و توسعه بین‌المللی به‌منظور ارتقای کمی و کیفی محدودیت ایجاد می‌کند و همچنین محدودیت در تخصیص ارز و تامین نقدینگی، تورم و هزینه‌های افسار گسیخته متاثر از آن، همواره در تلاش هستند.

ضرورت اصلاح رویکرد تعیین نرخ خودرو

آریاراد ادامه داد: مجموعه خودروسازی از کارگران خط تولید گرفته تا قطعه‌سازان و شرکت‌های دانش‌بنیان و... زنجیروار در تلاش هستند. در این وحدت رویه بسیاری از قطعات داخلی‌سازی شده تا تولید ادامه یابد. خودروساز موانع زیادی را برای ادامه تولید پشت‌سر گذاشته و براساس آمارها در جنگ اقتصادی پیروز بوده و در راستای اقتصاد مقاومتی قدم برداشته است. به گفته کارشناسان اقتصاد، صنعت خودرو بین ۲ تا ۴ درصد در رشد ناخالص داخلی تاثیر دارد؛ بنابراین در تحریم‌ها اشتغال و تولید را هدف قرار دادند تا تولید خودرو به صفر برسانند که خوشبختانه با اتکا به توان داخل و روحیه جهادی که بین کارگران، کارکنان مدیران و طراحان و مهندسان مجموعه خودروسازی وجود دارد، نه‌تنها تولید همچنان پابرجاست، بلکه رشد هم داشته است.

پژوهشگر حوزه خودرو خاطرنشان کرد: حال با تمام این سختی‌ها، خودرو با سد بزرگی به‌نام قیمت‌گذاری دستوری مواجه است که نمی‌تواند از آن عبور کند. کارشناسان معتقدند قیمت‌گذاری دستوری باعث شده خودروساز با زیان جدی مواجه شود. هر شرکتی زیان کند به طبع نمی‌تواند در تحقیق و توسعه و طرح‌های توسعه‌ای، تولید برند، ارتقای جایگاه خودرو سرمایه‌گذاری کند، چراکه سرمایه‌ای ندارد. البته این موارد هدف غایی دولت‌ها نیست، دولت‌ها به این نیت قیمت‌گذاری می‌کنند که از مصرف‌کننده واقعی حمایت کنند. شاید قیمت‌گذاری در کوتاه‌مدت و کمتر از یک سال اثرگذار باشد، اما در میان‌مدت و بلندمدت به‌شدت به تولید ضربه می‌زند و منجر به زیان تولید می‌شود.

وی افزود: در زمینه قیمت‌گذاری با تعدد نهادهای تصمیم‌گیری نیز مواجه هستیم. از سال ۱۳۹۱ تصمیم‌گیری درباره بهای فروش خودرو بین شورای رقابت و ستاد تنظیم بازار بارها دست‌به‌دست شده است. البته مهم نیست کدام نهاد در این روند دخالت دارد، چراکه در هر صورت قیمت‌گذاری، ضررهای زیادی بر صنعت خودرو تحمیل کرده است و به‌طور کلی اقتصاددانان آن را مانع تولید و رشد اقتصادی می‌دانند.

آریاراد در ادامه اظهار کرد: قیمت‌گذاری یکی از راه‌حل‌های شتابزده دولت‌هاست. به عقیده اقتصاددان بزرگ، میدل فریدمن، افزایش حجم پول منجر به افزایش تورم می‌شود و دولت‌ها در این شرایط با راه‌حل‌های شتابزده به کنترل نرخ دست می‌زنند تا بتوانند تورم را کنترل کنند، در صورتی که باید به عامل اصلی ایجادکننده نقدینگی که همانا هزینه‌های مازاد بر بودجه است توجه و بین بودجه تعادل برقرار کنند تا نیاز به ایجاد نقدینگی و استقراض از بانک مرکزی برای تامین نقدینگی که طبیعتا منجر به افزایش سطح بی‌رویه قیمت‌ها و تورم می‌شود، نباشد.

وی در پاسخ به این پرسش که راهکار عبور از این وضعیت چیست، گفت: به‌طور کلی قیمت‌گذاری دستوری ناکارآمد است و اگر هدف دولت حمایت از مصرف‌کننده است باید در سیاست‌گذاری‌ها با تسهیل سرمایه‌گذاری مستقیم با خارجی‌ها و فراهم کردن امکان انتقال دانش و فناوری از تولید حمایت کند که در ادامه منجر به رضایت مصرف‌کننده خواهد شد.

آریاراد در پایان با اشاره به اینکه تفاوتی ندارد چه نهادی قیمت‌گذاری کند، با هر روشی و توسط هر نهادی قیمت‌گذاری انجام شود، اشتباه است، ادامه داد: براساس شواهد و تجربیات قیمت‌گذاری در هر شکلی زیر سوال است. این رویکرد در کوتاه‌مدت قدری تاثیر دارد، اما در بلندمدت عمدتا منجر به پررونق‌تر شدن بازار واسطه‌گری و دلالی می‌شود. با تداوم قیمت‌گذاری دستوری، دولت به هدف خود نخواهد رسید و در نهایت از یک‌سو مصرف‌کننده واقعی متضرر و ناخرسند خواهد شد و از سوی دیگر، خودروساز زیان می‌بیند. اقتصاددانان از این رویکرد تعبیر به مارپیچ قیمت می‌کنند، چراکه با کنترل قیمت، قیمت‌گذاری دستوری و سختگیرانه عمل کردن، تولید متضرر می‌شود و از همه مهم‌تر انگیزه افزایش تیراژ را از دست می‌دهد و چون نمی‌تواند رقابت کند، به‌تبع نمی‌تواند بستر را برای رقابت در بازارهای جهانی فراهم کند.

> قیمت‌گذاری در کوتاه‌مدت شاید اثرگذار باشد، اما در میان‌مدت و بلندمدت به‌شدت به تولید ضربه می‌زند

چندصدایی و موازی‌کاری، بلای جان تولید

مسیح فرزانه، کارشناس حوزه خودرو نیز در پاسخ به این پرسش که تعدد نهادهای تصمیم‌گیر درباره قیمت خودرو چه تاثیری براین بخش داشته به صمت گفت: به‌نظرم سخنان اخیر وزیر صمت در دو حوزه تصمیم‌گیری و قیمت‌گذاری یک امتیاز منفی و یک امتیاز مثبت دارد. امتیاز مثبت این است که حداقل وزیر صمت به‌عنوان مقام عالی وزارت صمت که متولی صنعت خودرو کشور به‌شمار می‌رود، کاملا بر این امر واقف است که چندصدایی در حوزه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری خودرو، یکی از دلایل وضعیت آشفته کنونی صنعت خودرو و بازار آن است که ادامه آن سبب بروز آسیب‌هایی در این بخش شده است.

چندصدایی و موازی‌کاری که وزیر به‌درستی از آن انتقاد کرده را در دیگر حوزه‌های خودرویی هم مشاهده می‌کنید. به‌عنوان مثال باوجود تقسیم وظایفی که سال‌ها پیش از سوی فدراسیون جهانی اتومبیلرانی (FIA) درباره زمینه‌های فعالیت فدراسیون موتورسواری، اتومبیلرانی و کانون جهانگردی و اتومبیلرانی انجام‌شده، اما در بیش از ۲۰ سال اخیر همیشه موازی‌کاری و برخوردهایی بین این نهادها وجود داشته که خروجی آن بعد این سال‌ها، مبدل به چنددستگی بین علاقه‌مندان این رشته به‌ویژه در بحث خودروهای کلاسیک شده است و هر کسی عملا، ساز خود را می‌زند.

در سایر حوزه‌های کلان نیز چنین شرایطی را می‌بینید. اخیرا ماجرایی که در نشست مطبوعاتی یکی از مسئولان و سخنان ایشان درحوزه رجیستری آیفون رخ داد و تکذیب‌هایی در کمتر از چند دقیقه و ادامه این روند از ۲ سال پیش تا کنون هم دقیقا همین داستان است که چند نهاد درباره یک موضوع حرف می‌زنند، تصمیم می‌گیرند و پیامدهای آن هم در بازار گریبان مصرف‌کننده را می‌گیرد. امتیاز منفی سخنان وزیر صمت هم درباره قیمت‌گذاری خودرو این است که این باور شکل گرفته که وزارت صمت به‌جای شورای رقابت روش نادرست و غیرکارشناسی قیمت‌گذاری دستوری را انجام دهد.

موضوع اینجاست که اقتصاد دستورپذیر نیست، بهای کالاها در هیچ کجای دنیا با قیمت‌گذاری دستوری نیست.

فرزانه با اشاره به اینکه این اظهارات وزیر یک سیگنال دیگر هم دارد، ادامه داد: واقعیت این است که دولت اعتقادی به آزادسازی نرخ خودرو ندارد و با وجود اینکه اصل ۴۴ قانون اساسی تشویق به حمایت از بخش خصوصی و کمرنگ کردن نقش دولت‌ها در اقتصاد می‌کند، اما همچنان از گذشته تاکنون، دولت‌ها باقدرت علاقه‌مند به تصدیگری در صنعت و تصمیم‌سازی و قیمت‌گذاری بوده و هستند، روشی که هر لحظه تبدیل به ضرر بزرگی برای صنعت خودرو و به‌ویژه بازار و مصرف‌کننده شده و رهاوردی جز خوابیدن چرخ‌های صنعت به‌دنبال نخواهد داشت.

هیچ‌جا تجربه نشده

کارشناس حوزه خودرو افزود: قیمت‌گذاری دستوری و رویه‌ای که شورای رقابت برای تعیین قیمت خودرو در پیش‌گرفته با هیچ‌کدام از اصول علم اقتصاد و هیچ کشوری همخوانی ندارد. تصمیمات خلق‌الساعه‌ای که در این حوزه گرفته می‌شود و فرمول‌های که کاملا بدون پشتوانه علمی و بررسی اثرات سوء بر اقتصاد و بازار پیاده می‌شود، در کمتر کشوری دیده می‌شود. واقعیت این است که در هیچ کجا قیمت‌گذاری با دستور نیست.

فاکتورهایی مانند تورم، میزان عرضه و تقاضا، رشد پایه پولی، میزان نقدینگی، ارزش پول ملی، تحلیل داده‌های کارشناسی بازار، شناسایی خودروهای رقیب از محصولات سایر شرکت‌ها و... از جمله فاکتورهایی هستند که به خودروساز کمک می‌کنند تا نرخ یک خودرو را مشخص کند و پس از ورود همان خودرو به بازار، عملا این بازار آزاد است که بسیار هوشمندانه نبض را با جریان نرخ یکی می‌کند؛ یعنی قیمت‌گذاری خودرو باید در حاشیه بازار آزاد انجام شود. به همین دلیل، حتی اگر در قیمت‌گذاری خودرو بین نهادهای گوناگون هماهنگی ایجاد شود یا چند نهاد مبدل به یک نهاد شوند، عملا هیچ اتفاقی رخ نمی‌دهد، چون اصل کار اشتباه است.

وی خاطرنشان کرد: اگر منطقی نگاه کنیم، یکی از عمده دلایل این میزان زیان انباشته و بدهی خودروسازان که به بیش از ۴۰۰ هزار میلیارد تومان یعنی عملا نیم تریلیون نزدیک شده، همین قیمت‌گذاری دستوری است که در کنار آن سبب ایجاد رانتی بزرگ شده است. طبعا در چنین شرایطی خودروساز قادر به پرداخت دیون خود به قطعه‌ساز و بانک نیست، بانک نیز برای اعطای تسهیلات دچار مشکل می‌شود که شده و در نهایت خودروساز سراغ جمع‌آوری نقدینگی از بازار با پیش‌فروش‌های بلندمدت می‌رود که مدت‌هاست رفته است. این چرخه معیوب دائما تکرار می‌شود.

> قیمت‌گذاری دستوری خودرو در کشورمان با هیچ‌کدام از اصول روز اقتصاد در هیچ کشور دنیا همخوانی ندارد

راه‌حل برون‌رفت چیست؟

فرزانه اظهار کرد: براساس قانون اساسی، وزارت صمت متولی و پاسخگوی تمامی رخدادهای مربوط به حوزه خودرو و صنعت بوده و مسیر نیز مشخص شده است.

تنها راه‌حل برون‌رفت از شرایط کنونی، مرور زمان است، یعنی توقف فروش خودرو از طریق تجمیعی در سامانه، آزادسازی واردات خودرو بدون محدودیت و آزادسازی نرخ خودرو که در رأس آنها باید نخست اقتصاد آزاد و باثبات شده و ارتباط با کشورهای صاحب صنعت و اقتصاد برقرار شود.

این پژوهشگر حوزه خودرو درباره اینکه وزارت صمت می‌تواند به‌تنهایی درباره قیمت‌گذاری خودرو تصمیم بگیرد، چقدر عملیاتی است، اظهار کرد: به‌نظر من عملیاتی نیست، چراکه اراده و هم‌صدایی لازم وجود ندارد. به‌عنوان مثال نظرات ضدونقیض یک ماه اخیر درباره توقف یا عدم‌توقف فروش خودرو در سامانه یکپارچه و ادامه دادن یا متوقف کردن قیمت‌گذاری دستوری قابل مشاهده است. از قدیم گفته‌اند آشپز که ۲ تا شد، آش یا شور می‌شود یا بی‌نمک که دود آن هم فقط به چشم مصرف‌کننده بی‌نوا می‌رود.

سخن پایانی

بنابراین گزارش، قیمت‌گذاری توسط هر نهادی باشد، فرقی ندارد رویکردی است که از اساس اشتباه است و با هر روش و توسط هر نهادی که اجرا شود، آثار سوء خود را به جا خواهد گذاشت.

editor@smtnews.ir

ورود صنایع فولادی و معدنی به اقتصاد دیجیتال

نخستین همایش بین‌المللی تحول دیجیتال در فولاد، معدن و صنایع معدنی توسط ایمیدرو و بنیان نوآوری هوش مصنوعی در تهران برگزار شد.

به گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، همایش بین‌المللی تحول دیجیتال (DT) در صنعت فولاد و معدن، رهبران صنعت، پژوهشگران و مبتکران را گرد هم آورد تا جدیدترین پیشرفت‌ها در تحول دیجیتال و صنعت نسل چهار و پنج را مورد بحث و بررسی قرار دهند. این همایش بین‌المللی به بررسی چالش‌ها، راه‌حل‌ها و فرصت‌های DT در فولاد و معدن و پایداری و بهره‌وری آن توسط اساتید مجرب و متخصص داخلی و بین‌المللی پرداخت.

عکس: ایمیدرو

مدیرکل دفتر بررسی‌های اقتصادی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: صنایع معدنی و فولادی باید با هماهنگی و همکاری‌های بین‌المللی در اقتصاد دیجیتال ورود کنند و تجارب و فناوری‌های جهانی در این عرصه بهره‌مند شوند. سید مهدی حاتمیان در نخستین همایش بین‌المللی تحول دیجیتال در صنعت فولاد، معدن و صنایع معدنی اظهارکرد: ورود به اقتصاد دیجیتال تحول‌آفرین است که نیاز است بخش‌های اقتصادی کشور در این عرصه حضور پیدا کنند.وی افزود: نگاه زیست بومی هوشمند در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) در برنامه هفتم وجود دارد.

وی با اشاره به اینکه در اقتصاد دیجیتال باید به سهم ۱۰ درصدی دست یابیم گفت: نیاز است تا به بخش هوشمندسازی در اقتصاد دیجیتال تا افق ۱۴۱۰ دست یابیم تا محصولات بومی تولید شود.

▣ ورود به اقتصاد دیجیتال تحول‌آفرین است

وی ادامه داد: مدل رشد بخش معدن نسبت به سایر بخش‌ها با رشد ۱۳ درصدی در برنامه هفتم مطرح شده است این امر با ظهور فناوری‌های نو و دیجیتال‌سازی اقتصاد محقق خواهد شد. مدیرکل دفتر بررسی‌های اقتصادی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در ادامه نقش زیست بومی و راهبردی ارتباطات و فناوری ارتباطات در بخش‌های اقتصادی کشور را با تاکید بر تحول دیجیتال تبیین کرد و گفت: رشد فراگیر اقتصاد دیجیتال نوعی از رشد اقتصادی است که منجر به افزایش سطح رفاه، ایمنی بر خط و توسعه فناورهای در اقتصاد کشور می‌شود. حاتمیان خاطر نشان کرد: در بخش‌های مختلف اقتصادی در سطح جهانی به موضوع دیجیتالی اقتصادی پرداخته و با تامین زیرساخت‌های فناوری، افزایش ارزش افزوده و کاهش هزینه‌ها رقم خورده است.

▣ تحول دیجیتال در صنعت فولاد و معدن

مهدی شامی‌زنجانی، استاد دانشگاه، در همایش بین‌المللی تحول دیجیتال در صنعت فولاد و معدن سخنانی با موضوع مؤلفه‌ها و اصول راهنمای تحول دیجیتال در صنعت فولاد و معدن» سخنانی ایراد کرد.

شامی‌زنجانی در مقدمه گفت: زنجیره ارزش در صنعت فولاد و فلز بسیار پیچیده است. شرکت‌ها باید با تعداد زیادی از دارایی‌های ناپایدار به هم پیوسته، تعداد زیادی از واحدهای محصول، پایگاه مشتریان متنوع با نیازمندی‌های خدمات و کیفیت متفاوت، و کانال‌های توزیع پیچیده متفاوت دست و پنجه نرم کنند.

وی ادامه داد: استفاده از دارایی اغلب به عنوان یک اولویت در نظر گرفته می‌شود و انگیزه‌ها بر این اساس ساختار می‌یابند، اما این تصمیم‌ها اغلب بر تمام محرک‌های کسب‌وکار که بر حاشیه سود، سطح خدمات یا سرمایه در گردش تاثیر می‌گذارند، اثرگذار نیستند.

شامی‌زنجانی گفت: کارخانه‌ها و دارایی‌های آن اغلب به جای اینکه برای رسیدن به یک هدف استراتژیک بزرگ یکپارچه شوند، به‌صورت سیلویی کار می‌کنند. مدیران زنجیره تامین دسترسی کمی به اطلاعات بلادرنگ دارند که باعث می‌شود نتوانند تغییرات بازار را پیش‌بینی کنند. در نتیجه، شرکت‌ها دائما به صورت تدافعی عمل می‌کنند، بدون اینکه توانایی پیش‌بینی و کاهش ریسک یا استفاده از فرصت‌های کوتاه‌مدت را داشته باشند، که منجر به از دست دادن قابل توجه ارزش می‌شود. وی با تاکید بر اینکه شرکت‌های فولادی و فلزی به طور مستمر در تلاش برای حل این مسائل بوده‌اند گفت: با این حال روش‌های سنتی بهبود عملیاتی به پایان خود نزدیک شده است. برای از بین بردن گلوگاه توانایی انسان در نظارت بر سیستم‌های پیچیده و انجام محاسبات آنی گسترده، دیجیتالی‌شدن شاید تنها راه‌حل برای بن‌بست کنونی باشد.

▣ چالش‌های صنایع

به گفته این استاد دانشگاه این صنایع با چالش‌های دیگری نیز روبه‌رو هستند از جمله: حصول اطمینان از پاسخگویی مستمر به منظور برآوردن تقاضای در حال تغییر آینده و تضمین موقعیت در بازار، حفظ رقابت‌پذیری از طریق ساختارهای کارآمد فرآیند و هزینه، با صرفه‌جویی در منابع، دستیابی به سطح بالاتری از کیفیت محصول، به حداکثر رساندن عملکرد کارخانه، با به حداقل رساندن تعمیرات و نگهداری و کمبود سرمایه، برنامه‌ریزی یک تولید منعطف با تضمین به‌موقع بودن تحویل.

این چالش‌ها را می‌توان از طریق ویژگی‌های اصلی انقلاب صنعتی چهارم مانند قابلیت آنی بودن، قابلیت همکاری و یکپارچه‌سازی افقی و عمودی سیستم‌های تولید از طریق سیستم‌های ICT حل کرد.

▣ تغییر خواسته‌های مشتریان

وی ادامه داد: از دیگر چالش‌های این صنعت می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: تغییر خواسته‌های مشتریان صنایع فلزی. جهان به سرعت در حال تغییر است و این باعث تغییر تقاضا برای فلزات جدید نیز می‌شود. بنابراین، صنعت با خواسته‌های پیچیده‌تر مشتریان مواجه است. این امر شرکت‌های فلزی از جمله فولادی را مجبور می‌کند تا عملیات خود را برای ارائه فلزات قوی‌تر و بادوام‌تر و مجموعه‌ای متنوع‌تر و تخصصی‌تر از محصولات و گریدها تغییر دهند. به طور همزمان، بازار چرخه‌های نوآوری کوتاه‌تری را می‌طلبد که امکان افزایش انعطاف‌پذیری در ظرفیت کارخانه را فراهم کند. این بدان معناست که شرکت‌های فلزی باید تخصص خود را عمیق‌تر کنند و در عین حال دامنه خود را – از لحاظ نظری – گسترش دهند. در عمل، بیشتر شرکت‌ها در یک جنبه خاص از تولید فلز تخصص دارند و توسط یک هلدینگ اداره می‌شوند که تا حد ممکن خدمات را تحت یک برند واحد به بازار ارائه می‌دهند.

▣ زنجیره تامین مختل‌کننده

شامی زنجانی ادامه داد: شیوع کرونا ضعف‌های زنجیره تامین در صنایع فلز را آشکار کرد. به طور معمول، شرکت‌های فلزی، دارای زنجیره تامین جهانی بسیار بزرگ و متنوعی می‌باشند و بنابراین با طیف وسیعی از ریسک‌ها در طول آن مواجه هستند. محدودیت‌های شدید، بازارهای سرمایه بی‌ثبات و عدم اطمینان در مورد شدت و طول پاندمی، اجرای راه‌حل‌های دیجیتالی موثر را برای زنده نگه داشتن کسب‌وکارها ضروری ساخت.

▣ پایبندی به قوانین زیست‌محیطی

وی با اشاره به اینکه صنایع فلزی سهم زیادی در انتشار گاز دی‌اکسیدکربن دارند، افزود: محدودیت‌های قانونی و عدم اطمینان فزاینده در مورد محیط سیاسی یک چالش بزرگ برای شرکت‌های فلزی است. در اروپا، بازار به شدت قانون‌گذاری شده است، در حالی که بسیاری از قاره‌ها و کشورها مقررات کمتری دارند، که برای شرکت‌های مستقر در آن کشورها یک امتیاز مثبت است. این استاد دانشگاه در ادامه گفت: در مواردی که قوانین سختگیرانه هستند، به حداقل رساندن انتشار دی‌اکسیدکربن، شرکت‌های فولادی را ملزم به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید و جایگزینی‌های پرهزینه برای فرآیندها و راهکارهای زنجیره تامین قدیمی می‌کند. این در حالی است که انرژی مصرفی برای تولید فولاد در ۵۰ سال گذشته بیش از ۶۰ درصد کاهش یافته است.

سخن پایانی

ما اکنون در چهارمین انقلاب صنعتی هستیم که به آن صنعت ۴.۰ نیز می‌گویند. وجود داده‌های آنالیز شده با داشتن مشخصه افزایش اتوماسیون و استفاده از ماشین‌ها و کارخانه‌های هوشمند، به تولید کالاها با کارآیی و بهره‌وری بیشتر در سراسر زنجیره ارزش کمک می‌کند. انعطاف‌پذیری بهبود می‌یابد تا تولیدکنندگان بتوانند با استفاده از سفارشی‌سازی انبوه، خواسته‌های مشتریان را بهتر برآورده کنند که در نهایت به دنبال دستیابی به کارآیی است. یک کارخانه هوشمند می‌تواند با جمع‌آوری داده‌های بیشتر از کف کارخانه و ترکیب آن با سایر داده‌های عملیاتی سازمانی، به شفافیت اطلاعات و تصمیم‌گیری‌های بهتر دست یابد.

استاندار هرمزگان در جلسه مشترک با مدیرعامل فولاد هرمزگان تصریح کرد:

مدل حکمرانی فولاد هرمزگان در ایجاد توازن کم‌نظیر است

استاندار هرمزگان گفت: یکی از ویژگی‌های بارز فولاد هرمزگان هماهنگی و توازن در همه بخش‌های این شرکت به ویژه رشد تولید و رکوردشکنی، اجرای طرح‌های طرح‌های توسعه‌ای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، تکریم نیروی انسانی است که در کشور میان بنگاه‌های اقتصادی کم‌نظیر است.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، جلسه مشترک مهدی دوستی استاندار هرمزگان، خلیل قاسمی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت، محمدرضا پیرحسینلو سرپرست منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس، حسام مقدمعلی معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع معدنی ایمیدرو، عطاالله معروفخانی مدیرعامل، معاونان و مدیران شرکت فولاد هرمزگان به منظور بازدید و بررسی طرح‌های توسعه شرکت فولاد هرمزگان برگزار شد.

▣ ایجاد توازن در فولاد هرمزگان قابل تحسین است

در این جلسه استاندار هرمزگان با اشاره به عملکرد قابل قبول فولاد هرمزگان در تولید و اجرای طرح‌های توسعه‌ای، از مدیرعامل فولاد هرمزگان بابت عمل به مسئولیت‌های اجتماعی و در کنار مردم بودن، تشکر کرد و گفت: یکی از ویژگی‌های بارز فولاد هرمزگان، ایجاد توازن در عملکرد این شرکت است. به طوری که افزایش تولید و رکوردشکنی، اجرای طرح‌های توسعه، عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، تکریم نیروی انسانی و... در فولاد هرمزگان با هم پیش رفته‌اند. همین امر باعث شده است فولاد هرمزگان در تحقق برنامه‌ها و چشم‌انداز خود موفق عمل کند.

▣ لزوم ورود فولاد هرمزگان به معدن‌داری

وی با اشاره به اهمیت تامین مواد اولیه برای صنعت فولاد، افزود: علاقه‌مند هستیم فولاد هرمزگان حضور خود را برای سرمایه‌گذاری و در اختیار گرفتن معدن تقویت کند. چرا که جزیره‌ای عمل کردن در صنعت فولاد باعث ایجاد عدم توازن در زنجیره و آسیب دیدن تولید می‌شود. بنابراین در صورتی که زنجیره در اختیار فولاد هرمزگان باشد، به پیشرفت این شرکت کمک زیادی خواهد کرد. ضمن اینکه در استان هرمزگان بسیاری از فولادسازان دیگر استان‌ها برای اکتشاف وارد شده‌اند و فولاد هرمزگان نیز نباید از این موضوع غافل شود.

▣ از سرمایه‌گذاری در میادین گازی استقبال می‌کنیم

دوستی ادامه داد: ۷۸ ساختار گازی در استان هرمزگان وجود دارد که ۱۰ ساختار از آن قابلیت بهره‌برداری دارند. از آنجا که استان هرمزگان دارای دسترسی به آب، معادن سنگ آهن و انرژی به عنوان دو نهاده اصلی تولید فولاد است، با حضور فولاد هرمزگان می‌توان زنجیره تولید فولاد را در استان هرمزگان تکمیل کرد که این موضوع نیاز به هماهنگی و برگزاری جلسات لازم با مدیران شرکت گاز استان دارد.

▣ تنوع‌بخشی به محصولات در دستور کار قرار گیرد

استاندار هرمزگان تنوع‌بخشی به محصول را یک عامل مهم در توسعه صنعت فولاد و اقتصاد کشور دانست و خاطرنشان کرد: افزایش سبد محصولات فولادی در فولاد هرمزگان به توسعه اقتصاد کشور کمک خواهد کرد. زیرا فلزات و فولاد مورد نیاز

صنایع پیشران اقتصادی در استان هرمزگان به ویژه کانتینرسازی و کشتی‌سازی در استان تولید نمی‌شود. بنابراین ضروری است فولاد هرمزگان در طرح‌های توسعه‌ای خود تنوع در محصولات و به ویژه گریدهای دریایی را لحاظ کند.

▣ مجوزهای لازم برای فراوری قراضه را می‌گیریم

وی با اشاره به استفاده از قراضه به عنوان یکی از راهکارهای تامین مواد اولیه به ویژه هنگام محدودیت‌های انرژی، عنوان کرد: با توجه به محدودیت‌های انرژی موجود در کشور باید به سمت استفاده از قراضه‌ها در صنعت فولاد نیز حرکت کنیم چرا که مجوز احداث واحد فراوری قراضه در هرمزگان اخذ شده است. هم‌اکنون سالانه ۲.۵ میلیارد دلار کشتی برای تبدیل شدن به قراضه وجود دارد. در صورت ورود فولاد هرمزگان به این صنعت، آمادگی داریم پیگیری‌های لازم را برای اخذ مجوزهای جذب نیروی انسانی و مجوزهای زیست‌محیطی را صورت دهیم.

دوستی راهبرد تاسیس هنرستان‌های جوار صنعتی از سوی فولاد هرمزگان ستود و تصریح کرد: امیدوار هستیم فولاد هرمزگان راهبری و قیمومیت این هنرستان‌ها را برعهده بگیرد تا حضور دانش‌آموزان در صنعت تسهیل شود. به این ترتیب نیروی انسانی فنی و ماهر برای آینده صنعت و کشور تربیت خواهد شد. استاندار هرمزگان توجه به طرح‌های تحقیقاتی را یکی از نیازهای اساسی صنعت دانست و بیان کرد: فولاد هرمزگان سرمایه‌گذاری خوبی در زمینه طرح‌های تحقیقاتی داشته است اما استفاده از آب‌شیرین‌کن‌های با مصرف برق و بهای تمام شده پایین می‌تواند صنعت، کشاورزی و اقتصاد کشور را متحول کند.

دوستی در پایان از بخش‌های مختلف و طرح‌های توسعه‌ای فولاد هرمزگان بازدید و در حاشیه این بازدیدها یک اصله نهال به رسم یادبود، غرس کرد.

برگزاری شانزدهمین جشنواره ملی آش ایرانی و هفدهمین نمایشگاه صنایع‌دستی در زنجان

شانزدهمین جشنواره ملی آش ایرانی و هفدهمین نمایشگاه صنایع‌دستی در زنجان با حضور ۲۰۰ غرفه در نمایشگاه بین‌المللی کاسپین زنجان آغاز به کار کرد.

علی‌اصغر شالبافیان در مراسم افتتاحیه جشنواره آش ایرانی و نمایشگاه صنایع‌دستی و سوغات اظهار کرد: یوم‌العباس شکوه یک رویداد مذهبی است و جوهره هر دو رویداد مهمان‌نوازی و مهربانی این مردم است و شعار زنجان میزبان مهربان تعبیر مناسبی برای این رویداد است.وی افزود: زنجان در صدر برگزارکنندگان رویدادهای بین‌المللی و ملی است و همه اینها محقق نمی‌شود مگر اینکه مردم این شهر علاقه‌مند به آمدن مهمان باشند.

معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی تصریح کرد: استان زنجان در ایام سفر کمترین عدم رضایت‌مندی را از طرف مسافرین دارد.

شالبافیان اضافه کرد: شهر زنجان با اضافه شدن و تکمیل محور سبزه میدان و تاسیسات اقامتی که کنار آن افزوده می‌شود، یک محور گردشگری مطابق با استانداردهای بین‌المللی خواهد بود.

معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با بیان اینکه برای افزایش گردشگران باید مهمان‌نوازی شهروندان را شاهد باشیم گفت: مفاخر زنجان کسانی هستند که می‌توان برای آنها رویدادهای مختلف ثبت و برای این کار باید تلاش بیشتری کرد.

وی تصریح کرد: در شورای برنامه‌ریزی توجه ویژه‌ای به امر گردشگری استان شده است.

شالبافیان ادامه داد: برنامه ما برای استان زنجان ثبت بین‌المللی این رویدادها در فهرست جهانی است و برای انتشار صحنه‌های شادابی باید بیشتر تدبیر کرد.

▣ جشنواره آش و صنایع‌دستی فرصتی برای همدلی اقوام مختلف است

سید سعید صفوی نیز در ادامه اظهار کرد: آش و هنر دست، یادگار پیشینیان ما هستند و وظیفه ما حفظ و کاربردی کردن آنهاست.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان زنجان: افزود: امروز جشنواره آش و نمایشگاه صنایع‌دستی فرصتی شده است که با انسجام و وحدت اقوام مختلف گرد هم بیاییم و هنرنمایی کنیم. صفوی گفت: صنعت گردشگری یک صنعت فراسازمانی است یکی از نکات بارز نمایشگاه صنایع‌دستی زنجان حضور پررنگ شهرها و روستاهای جهانی و ملی صنایع‌دستی در نمایشگاه است.

وی افزود: همزمان با این ۲ رخداد، شب‌های فرهنگی نیز برگزار خواهد شد.صفوی اظهار داشت: برای مدیریت بهتر، بخش سوغات نمایشگاه صنایع‌دستی به بخش خصوصی سپرده شده که با همکاری شهرداری زنجان و میراث فرهنگی استان برگزار می‌شود.

این مسئول خاطرنشان کرد: زمان برگزاری این ۲ رویداد به دلیل تقارن ماه محرم و صفر با تابستان امسال در مهر در نظر گرفته شد اما از سال آینده طبق روال قبلی خود در فصل تابستان برگزار می‌شود.صفوی با تقدیر از همکاری و همراهی مجموعه استانی در برگزاری این دو رویداد مهم بیان کرد: خوشبختانه در زمینه اعطای تسهیلات گردشگری هم اتفاقات خوبی رخ داده است.

▣ یکی از ماندگارترین جشنواره‌ها در زنجان برگزار می‌شود

شهردار زنجان نیز در خاتمه با اشاره به شانزدهمین جشنواره آش ایرانی و هفدهمین نمایشگاه صنایع‌دستی گفت: یکی از ماندگارترین جشنواره‌ها را در زنجان برگزار می‌شود.

علیرضا فیروزفر با بیان اینکه شهرداری تمام سعی خود را می‌کند تا انتظارات شهروندان را برطرف کند، اظهار کرد: برگزاری رخدادها در راستای فراهم کردن فضایی با نشاط برای فرهنگ اسلامی در دستور کار قرار دارد.

وی افزود: پس از پایان ماه‌های محرم و صفر، شهر زنجان باید حال و هوای دیگری پیدا کند و با آغاز ماه ربیع این مسئله را در شهر مشاهده می‌کنیم.

شهردار زنجان ادامه داد: در ایام ربیع مناسبت‌های گوناگونی در پیش‌رو داریم و اجرای برنامه‌های متنوع برای آنها در نظر گرفته شده است؛ یکی از این برنامه‌ها به جوانان اختصاص دارد و یک برنامه دیگر نیز همزمان با ولادت پیامبر اکرم(ص) برگزار خواهد شد که هدف از برگزاری آنها پویایی و شادابی عموم زنجانی‌هاست.

فیروزفر با بیان اینکه جشنواره ملی آش و جشنواره صنایع‌دستی از ابعاد مختلف برای شهر زنجان اهمیت دارد، تصریح کرد: این برنامه سال قبل علی‌رغم ناآرامی‌هایی که در برخی نقاط کشور مشاهده می‌شد، در استان به نحو مطلوبی برگزار شد که نشان از اهمیت و ارزش این جشنواره برای مردم فهیم زنجان دارد.

فیروزفر با بیان اینکه با پشتیبانی شورای شهر یکی از ماندگارترین جشنواره‌ها را در زنجان برگزار خواهیم کرد، اضافه کرد: شهرداری زنجان در همه جشنواره پای کار بوده و ادامه این امر، مستلزم همراهی سایر دستگاه‌هاست.

یادداشت

چرایی گرانی سیمان و آهن در بورس

امین دلیری
پژوهشگر حوزه صنعت

در ایــن روزها بحث عرضه ســیمان و آهن در بورس، بین موافقان و مخالفان، بسیار جدی و داغ است. مخالفان، گرانی فعلــی این ۲ کالا را عرضــه آنها در بورس می‌دانند و افزایش چشــمگیر نرخ آنها را از تیر ســال گذشته تا کنون، گواهی بر ادعای خود می‌دانند.

وزیر راه و شهرسازی با استناد به این موضوع، خواهان خروج این ۲ محصول از بورس شــد. رئیس اتحادیه مصالح‌فروشان، توزیع سیمان در بورس را عامل گرانی معرفی کرد و در اظهار اخیر رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، هم بر این موضع پافشاری شد.

اما موافقان، شــفافیت، رقابت‌پذیری و دسترســی آسان به خریدوفــروش و کاهش نرخ این کالاهــا در بورس را از مزایا و خصوصیــات عرضه در بورس معرفــی می‌کنند و برعکس معتقدنــد، کاهش نــرخ این کالاها پــس از عرضه در بورس اتفاق افتاده و این کاهش، در ۲ مقطع زمانی، در عمل تجربه شده است.

ســخنگوی وزارت صمت تاکید کرد که در ۲مقطع زمانی متفاوت، وقتی نرخ این ۲ محصول افزایش غیرمتعارف یافت، عرضه آنها در بورس باعث کاهش نرخ شــد، به‌طوری‌که نرخ سیمان که در هر پاکت ۵۰ کیلویی به ۸۰ هزار تومان رسیده بــود، پــس از عرضه در بورس کالا بــه ۳۶هزار تومان کاهش یافت. همین‌طور در ســال گذشــته به‌علت قطع برق، خللی در تولید ســیمان ایجاد شد، باوجود افزایش ۱۰۰هزارتومانی هــر پاکت ســیمان در بازار، عرضه آن در بــورس، نرخ آن را به ۳۵هزار تومان کاهش داد و با احتســاب ۹ درصد مالیات ارزش‌افــزوده و نیز ۱۵درصد هزینه حمل و ۱۵درصد ســود خرده‌فروشــی، به بازار عرضه شــد. مدیرعامل سیمان تهران هم، مقصر افزایش نرخ ســیمان را عرضه در بورس ندانســت و قطــع بــرق و کاهش تولید و عرضــه را علت اصلی معرفی کــرد. معــاون بورس کالا هم گفت: «نرخ هر پاکت ســیمان ۵۰ کیلویی، ۳۰هزار تومان اســت، امــا در بازار، نرخ آن بین ۷۰ الی ۱۰۰ هزار تومان عرضه می‌شــود.» رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، هم در اظهار نظر اخیر خود اعلام کرد: «بورس عامل گرانی فولاد نیســت.» در مجموع از نظر مسؤلان ارشد وزارت صمت و انجمن کارفرمایان صنعت ســیمان، دلیل مشکلات صنعت سیمان، مشکلات قطع برق اســت که باتوجه به تاثیرگذاری بر تولید و عرضه، در افزایش نرخ سیمان نقش اصلی را ایفا کرده است.

هــر ۲ گروه دلایلــی به‌ظاهر موجه بــرای اثبات افزایش و کاهــش نرخ ســیمان و آهن در بورس مطــرح می‌کنند، اما باتوجــه به اینکــه این کالاها، بعد از زمین، ســهم بالایی در نرخ تمام‌شــده ساخت‌وساز دارد و مصرف‌کننده نهایی با نرخ غیرمتعارف این‌دو در ساخت مسکن، دچار مشکل شده است، باید دلایل هر ۲ گروه را با دقت بیشتری موردبررسی قرار داد.

ســوال اینجاســت که چرا عرضه این کالاهــا همزمان در شــرایطی قرار گرفته اســت که به‌نظر می‌رســد افزایش نرخ آنها ارتباط مســتقیمی با عرضه در بورس دارد؟ یا اینکه چرا پــس از عرضه این اقلام در بورس کالا، که برای جلوگیری از افزایش نرخ اتفاق افتاد، نرخ به‌شــکل محسوسی کاهش پیدا کرد؟ علت این تضاد در عرضه یا توقف عرضه این ۲ قلم کالا در بورس چیســت؟ واقعیت امر این است که نرخ این ۲ کالا از تیر ۱۴۰۱ افزایش چشمگیری داشته و سازندگان مسکن را با مشکل روبه‌رو کرده است و باید علت اصلی گرانی این ۲ محصول اســتراتژیک در بازار مصرف نهایی را یافت و دانست کــه چــرا دولت قادر به کنترل نرخ و تنظیم بازار این ۲ کالا و جلوگیری از روند افزایشــی نرخ آنها طی ۲ دهه اخیر نبوده و از ســال گذشته تاکنون، به بالاترین نرخ خود در سال‌های گذشــته رسیده اســت. با مرور دلایل افزایش نرخ سیمان و آهن از تیر سال گذشته و بررسی نظرات موافقان و مخالفان عرضه این دو محصول اســتراتژیک در بورس و نیز اظهارنظر برخی دســت‌اندرکاران و تولیدکنندگان روشــن می‌شود ۲ عامــل مهم باعث افزایش چشــمگیر نــرخ از ۱۲ تیر ۱۴۰۱ تاکنون شــده اســت. عامل اولی که در تولید و عرضه به‌ویژه در تولید ســیمان نقش کلیدی داشته، قطع برق بوده و خلل تولید و کاهش عرضه، باعث افزایش نرخ این دو محصول شده اســت. عامل دوم، افزایش هزینه‌های توزیع نظیر حمل‌ونقل و ســود خرده‌فروشی اســت. البته به‌نظر می‌رسد که عوامل دیگری هم در افزایش غیرمتعارف نرخ این دو محصول نقش موثری داشته، اما کمتر موردتوجه قرار گرفته‌اند. این عوامل عبارتنــد از: نقش انحصاری عده قلیلی از خریداران حرفه‌ای غیرمرتبط، دربازار بورس که ســعی می‌کنند با ایجاد رقابت کاذب، همیشــه برنده نرخ پیشنهادی کالای عرضه شده در بورس باشــند و در ظاهر دست‌اندرکاران بورس نمی‌توانند با ایــن پدیده برخورد قانونی کننــد. عامل دوم، حضور پررنگ دلالان واسط بین خیل عظیمی از متقاضیان حقیقی ساخت مسکن و خریداران عمده است.

این دو عامل به‌علاوه کمبودهای طبیعی ناشی از قطع برق و معاملات خریداران انحصاری این دو کالا در بورس ســبب تشــدید گرانی این اقلام شده‌اند. به‌عبارت‌دیگر، نظام توزیع این دو محصول اســتراتژیک تاثیرگذار در نرخ مسکن، دچار اشکال و بی‌نظمی است. وقتی مسئولان وزارت صمت و بورس اذعــان دارند که نرخ ایــن دو محصول در بورس کالا، قبل از محاسبه هزینه‌های توزیع و مالیات بر ارزش‌افزوده، کمابیش یک‌سوم نرخ آنها در بازار است، پس نظام توزیع مانند عرضه بسیاری از کالاهای اساسی موردنیاز مردم دچار مشکل جدی است.

در این مرحله، نقش دولت و اتحادیه‌های صنفی در توزیع صحیــح کالاهای مورداشــاره متاســفانه، کمرنــگ و دارای نقص اســت. بنابراین، تنها بورس کالا نیست که سبب گرانی شــده، بلکه نقش نظام توزیع ســالم کالا، بســیار پررنگ‌تر و تعیین‌کننده‌تر اســت. وزارتخانه و سازمان‌های ذی‌ربط باید نقش نظارتی خود را درتوزیع سالم این دو کالای استرتژیک صنعتی ایفا کنند و دستگاه‌های نظارتی ضدانحصار و احتکار بایــد بــه وظیفه خود در این زمینه بهتــر عمل کنند، وگرنه مشــکل توزیع سیمان و آهن هرچند گاه به هر بهانه‌ای بروز می‌کند و مشکل‌ساز می‌شود.

گزارش صمت از نابرابری کشورها در مواجهه با مزایا و معایب معدنکاری

جاده معدن یک‌طرفه است

عکس: صمت

معدنکاری و محیط‌زیســت؛۲ موضوعی هستند که همواره رودرروی هم قرار داشته‌اند. این کشمکش آنقدر جدی شده اســت که برخی طرفداران افراطی محیط‌زیســت، خواستار پایــان دادن به فعالیت‌های معدنی هســتند، اما واقعیت این است که میزان نیاز بشر امروز به مواد معدنی به‌حدی افزایش پیدا کرده که تعطیلی معدنکاری خیالی واهی به‌نظر می‌رسد. معمولا تعریف چندان دقیقی از آســیب‌های زیست‌محیطی وجود ندارد و تعاریف موجود دراین باره باید تا حدود زیادی اصلاح شــود. به‌عنوان‌مثــال، خودروهای معمولــی از بنزین اســتفاده می‌کنند و مصرف بنزین خودرو برقی صفر اســت، امــا آلایندگی یک خودرو برقی لزوما کمتر از خودرو بنزینی نیســت. خودروهــای برقی با باتری لیتیومــی کار می‌کنند و بــرای تولید لیتیوم و دیگر فلــزات به‌کاررفته در خودروهای برقــی، باید صدها تــن ماده معدنی اســتخراج شــود. طبق تحقیقات انجام‌شــده در ســال‌های اول فعالیت یک خودرو الکتریکــی، میزان آلایندگی کلــی، یعنی آلایندگی‌هایی که در فرآیند ســاخت و اســتفاده از آن ایجاد شده است، کمتر از یک خودرو بنزینی نیست.

در بلندمدت هم، شــاید میــزان آلایندگی ایــن خودروها کمتــر از اتومبیل‌هــای فعلی باشــد، اما هرگــز صفر نخواهد شــد. برخی کشورهای پیشــرفته جهان که از امضاکنندگان معاهده زیست‌محیطی پاریس هستند، بر کاهش تولید کربن برای مثال با استفاده از خودروهای برقی تمرکز کرده‌اند، اما همزمان مواد معدنی موردنیاز خود را از کشــورهای در حال توسعه تهیه می‌کنند.

در گزارش امروز صمت از محمدرضا خالصی، استاد دانشگاه و فعال معدن و انوشــیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدن پرســیدیم که «باتوجه به اینکه تبعات آلودگی در یک نقطه از زمین سراســر جهان را دربرمی‌گیرد، چگونه می‌توان این سیاست کشورهای پیشرفته را توجیه کرد؟

دیدگاه ملی یا جهانی

محمدرضا خالصی، استاد دانشگاه و فعال معدن: درست است که در ادبیات علمی گفته می‌شود اگر آلودگی‌هایی اتفاق بیفتد، برای کل زمین است و همه دنیا را آلوده می‌کند، اما واقعیت این است که همه کشورها، قومیت‌ها و ملیت‌های مختلف، لزوما چنین دیدگاهی ندارند. به‌عبارت‌دیگر، برای مثال کشوری مانند چین ممکن است در زمینه‌های گوناگونی، آلودگی‌های فراوانی ایجاد کند و صنایع آلاینده بســیاری داشته باشد تا بتواند به توسعه بیشتر برسد و سهم خود را در اقتصاد دنیا افزایش دهد. بنابراین، شــاید باتوجه به جمعیت کثیر و سرزمین بزرگی که در اختیار دارد، از آلودگی چند شهر بزرگ خود بی‌تفاوت بگذرد و توجه چندانی به آن نکند و در کنار آن، بخش‌های بزرگی از سرزمین پاک و غیرآلوده داشته باشد. در عین حال، ممکن است کشور کوچکی در خاورمیانه همه مصیبت‌های گرمایش زمین را از جمله خشکســالی باران‌های سیل‌آســا، فرسایش خاک و مانند اینهــا را یک‌جا تجربه کند. همزمان ممکن اســت کشــوری که در نزدیکی قطب واقع شــده، از گرمایش زمین ســود ببرد و آب شدن یخ‌ها نه‌تنها این کشــور را زیر آب نبرد، بلکه حجم آب‌های شــیرین آن کشــور را افزایش دهد و منابع و ذخایر جدیدی در آن کشــورها آشکار کند.

■ قانونی نانوشته

هرچند به‌درســتی می‌دانیم کــه اگر زمین دچار گرمایش شــود یــا حجم آلاینده‌ها بیــش از این افزایش یابد، همــه اعضای جامعه جهانی آســیب می‌بینند، اما واقعیت این است که کشورها به‌صورت موضعی و ملی به این مشــکل نگاه می‌کنند و متاسفانه حقیقت این اســت که بعضی از کشورها بیشــتر و بعضی کمتر آسیب می‌بینند. این موضوع باعث شــده اســت که براســاس یک قرارداد نانوشــته، بســیاری از کشــورهای پیشــرفته از ایــن موضوع اســتقبال کنند کــه آلودگی‌های ناشــی از تولید کربــن در کشــورهای دیگر اتفاق بیفتد. به‌عنوان مثال، خودروهای برقی یکی از این نمونه‌هاست، زیرا معدنکاری آن در کشــورهای دیگری اتفاق می‌افتد و اگر برداشــت لیتیوم، کبالت، نیکل و امثال آن، منجر به آلودگی می‌شود، در جای دیگری اتفاق می‌افتد. آب‌های سرزمین دیگری دچار آلودگی می‌شود و مردمان کشورهای دیگری آسیب می‌بینند، تولید انرژی آن هم اگر با سوخت هسته‌ای است یا سوخت پایدار یا دیگر انواع سوخت، جای دیگری اتفاق می‌افتد و در یک کشــور مرفــه اروپایی، فقط مردم از این محصول و پاکی آن اســتفاده می‌کنند و بهره‌مند می‌شوند. و در نهایــت، وقتی می‌خواهند این خودرو را بازیافت کنند، آن را به جای دیگری می‌فرســتند و در کشــور دیگری بازیافــت می‌کنند تا حتی عناصر بازیافتی آن هم در کشور خودشان دفن نشود. این دیدگاهی بســیار ناعادلانه اســت و جای بســی تاســف دارد که در بسیاری از مراودات جهانی ســایه افکنده اســت. همان‌طور که همه موضوعات جهانی از ۲ منظر فقیر و غنی قابل‌بررســی است، در موضوع آلودگی هم فقیر و غنی وجود دارد. یعنی کشــورهای مرفه، بهره بیشتری از مزایای برخورداری از طبیعت سالم می‌برند و ساکنان کشورهای فقیر یا در حال توســعه، زجر بیشــتری از آلودگی محیط‌زیست می‌کشند و آسیب بیشتری می‌بینند. جالب اســت، بدانیم ۱.۲ میلیــارد نفر از مردم فقیر، فقط یک درصد از منابع کره زمین را اســتفاده می‌کنند و در مقابــل، یک میلیارد ثروتمند زمین، ۷۲ درصد منابع را به خود اختصاص می‌دهند.

■ عقبگرد معدنی

با اینکــه ما می‌دانیم خودروهای برقی نیازمند معدنکاری بیشــتر اســت، می‌دانیم که رفاه بیشــتر بشــر، نیازمند معدنکاری بیشتر و اســتفاده بیشــتر از طبیعت و کشــاورزی بیشتر اســت و می‌دانیم معدنکاری، بیشتر مشکلات زیست‌محیطی زمین را افزایش می‌دهد، اما واقعیت این است که بشر نمی‌تواند عقبگرد کند و نمی‌تواند خود را به امکانات و رفاه ۱۰۰ ســال پیش برگرداند و بنابراین ناچار است بین گزینه‌های بد و بدتر، گزینه اول را انتخاب کند و اگر معدنکاری بیشــتر فلزات بتواند زمینه‌ای فراهم کند که معدنکاری سوخت‌های فسیلی کاهش پیدا کند و گرمایش زمین کمتر شود، به این ترتیب، برآیند آلودگی‌های زیســت‌محیطی کمتر می‌شود و چاره‌ای نداریم جز اینکه به این سمت‌وسو حرکت کنیم.

تغییر در زاویه دید

انوشــیروان دلیریان، کارشــناس و فعال معدن: گفته شــده است که بعضی کشورهای اروپایی، معدنکاری را در کشورهای خود به‌شــدت کاهش داده‌اند، اما همزمان مــواد معدنی موردنیاز خود را از دیگر کشــورها به کشــورهای در حال توســعه وارد می‌کنند، آیا این نقض غرض معاهدات برای حفاظت از محیط‌زیســت نیســت؟

مــن به ایــن موضوع از زاویــه دیگری نگاه می‌کنــم. همان‌طور که گفته شد؛ مسائل زیست‌محیطی یک نقطه جغرافیایی را تحت‌تاثیر قــرار نمی‌دهد و کل کــره زمین را در بر می‌گیــرد. به‌عبارت‌دیگر، آلودگی‌های محیط‌زیستی در مقیاس کشور یا قاره محدود نمی‌شود و در ایــن زمینه، شــاهد نوعی اثر پروانه‌ای هســتیم و هر جا و هر نقطه‌ای از زمین را دچار آلودگی زیســت‌محیطی کنیم، تاثیر آن را در کل کره زمین خواهیم دید. برای اینکه نگاه‌مان به این موضوع را تغییر دهیم، باید به مواردی اشاره کنیم.

■ استاندارد بالاتر

یکی از مواردی که باید به آن اشــاره کنیم، این اســت که همواره کشــورهای پیشــرفته از اســتانداردهای بالاتــری در زمینه رعایت مسائل زیست‌محیطی نسبت به دیگر کشورها برخوردارند. اگر معیار کشورهای توســعه‌یافته را گروه ۷ یا حتی جی ۲۰ در نظر بگیریم، کشــورهای پیشــرفته بین ۷ تا ۲۰ منطقه در گوشــه و کنار جهان هســتند که در یک نگاه کلی می‌تــوان گفت که بیش از ۸۰ درصد این کشورها، استانداردهای بالای زیست‌محیطی را رعایت می‌کنند و ضوابط بســیار سختگیرانه‌ای نســبت به دیگر کشورها دارند. پس کشــورهای پیشــرفته دنیا نقش کمتری در آلودگی زیست‌محیطی کره زمین، در مقایسه با کشورهای در حال توسعه داشته‌اند.

اما این اســتاندارد بالای محیط‌زیســتی و نقش کمتر کشورهای پیشــرفته را در آلودگی محیط‌زیســت باید ناشــی از این سیاست بدانیــم که آنها صنایــع آلاینده یا کثیف خود را به کشــورهای در حال توســعه صادر می‌کنند تا معاهــدات بین‌المللی را نقض نکنند. در حقیقت آنها این بار را بر شــانه کشــورهای دیگر قرار می‌دهند. به‌گمان‌من، این تفســیر درست نیســت و برای اثبات دیدگاه خود چند دلیل می‌توانم ارائه کنم.

■ محدودیت ذخایر معدنی

نخســتین دلیل این اســت که در چرخه معدنــکاری که در واقع مادر دیگر صنایع اســت، تنها چند کشــور معدود را می‌توان یافت که به‌واســطه پهناور بودن ویژگی‌های خاص زمین‌شناســی خود از انــواع مواد معدنی برخوردارند. پس جریــان و چرخه معدنکاری در سراسر دنیا به‌صورت کشوری و قاره‌ای نیست و شکلی جهانی دارد. از این‌رو برای مثال، بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان که کشــور چین است، به سنگ‌آهن برزیل و استرالیا وابسته است و همین‌طور درباره دیگر مواد معدنی، می‌توان موارد متعددی را برشمرد. خلاصه اینکه، به‌واســطه ذات و مقیاس صنعت معدنــکاری نمی‌توان گفت کشــورهای پیشرفته عامدانه از زیر بار مســئولیت تولیدات آلاینده فرار و آن را به کشــورهای فقیر یا در حال توســعه واگذار می‌کنند، زیرا همان‌طور که گفته شد، آسیبی که به محیط‌زیست در هر جای کره زمین وارد شــود، فقــط محدود به آن نقطه نمی‌شــود و تمام کشورهای کره زمین با تبعات آن روبه‌رو خواهند شد.

■ محافظت از ریه‌های زمین

می‌دانیم که جنگل‌ها ریه‌های کره زمین هســتند و وسعت فضای ســبز در قــاره اروپا یــا امریکای‌جنوبی یا در بعضــی مناطق افریقا به‌مراتب بیشــتر از ســایر نقاط جهان است. بنابراین برای حفظ این ذخایر جهانی و گنجینه‌های طبیعی کره زمین، هزینه اســتخراج و اســتحصال و به‌طورکلی فعالیت معدنی بیشتر از سایر نقاط جهان و مناطقی است که به حالت خشک یا نیمه‌خشک هستند.

مســئله دیگر، موضوع شــرایط اقتصادی کشــورها اســت. قدرت اقتصادی کشــورهای پیشرفته موجب شده اســت که هزینه تولید مواد بیش از سایر کشــورها باشد. به‌عنوان‌مثال، تولید گاز کشوری مانند عراق به‌مراتب ارزان‌تر از دیگر نقاط جهان اســت. در حالی که ایالات‌متحده‌امریکا، روسیه، ونزوئلا و.... هم صاحب ذخایر غنی نفت و گاز هستند.

پــس مزیت اقتصادی در این میان نقــش پررنگی ایفا می‌کند که ورای دیگــر موضوعات مربوط به تولید صنعتی اســت. به‌گمان‌من، اگــر روزی فناوری به جایی برســد که بتواند هزینــه کمتری را به کشــورهای پیشــرفته تحمیل کند، میل و رغبت بیشتری خواهند داشــت که خود نیازهای صنعت خود را تامین کنند تا اینکه با فراز و فرودهای بســیاری، آن را از کشورهای در حال توسعه بخرند و به این ترتیب، وابســتگی صنعت کشورشان را به دیگر کشورها کاهش دهند.

■ بسیج چندملیتی

آلاینده‌هــای حاصــل از فعالیت‌های معدنی به‌واســطه مقیاس و شرایط خاص خود یک شــهر، کشور یا حتی قاره را تحت‌تاثیر قرار نمی‌دهنــد و کل جهــان را درگیر می‌کنند و امروزه همگی شــاهد تبعات گســترده تغییــرات اقلیمی در جهان هســتیم. از همین‌رو در کشــورهای معدنی دنیــا مانند برزیــل، آرژانتین، اســترالیا و... شــرکت‌های چندملیتی معدنکاری و صنایع وابسته به آن را اختیار دارنــد و عملیــات اجرایی را انجام می‌دهند و این نشــان می‌دهد که معدنکاری امروزه در تمام زمینه‌ها به‌صــورت انفــرادی، تک‌بعــدی و ملیتی نیســت. بنابرایــن، می‌توان گفت معدنکاری امــروزه عملیاتی بزرگ‌مقیاس و چندملیتی است و همه محاسبات، تحلیل‌ها، بررسی و اجرای آن زیرنظر متخصصان بین‌المللی انجام می‌شود. برای مثال اگر مشــکلی برای ســد باطله مواد معدنــی در برزیل رخ دهد، کل جامعه معدنکاری در سراســر جهان برای مرتفع کردن این مشــکل بســیج می‌شــوند، زیرا تاثیرات آن فقط برای کشــور برزیل و قاره امریکای‌جنوبی نیســت یا اگر به‌واسطه تشــدید گازهای گلخانه‌ای اتفاقی در اتمسفر اســترالیا به‌وجودآید، فقط این کشور تاوان آن را نمی‌دهد و تمامی شرکت‌های چندملیتی با مجموعه‌ای از تخصص‌ها به موضوع ورود می‌کنند تا آن مشکل را مرتفع کنند.

■ تولید دانش و ابزار

خلاصه اینکه اگر این تصور وجود دارد که صنایع‌معدنی به‌واسطه آلایندگی بالای آنها به کشــورهای در حال توسعه سپرده می‌شود، بایــد به این نکتــه هم توجه کنیم که فنــاوری و تکنولوژی روز که شــرایط معدنکاری را نســبت به ســال‌ها قبل به‌مراتب بهتر کرده، محصول کشورهای پیشرفته است و از سوی این کشورها ارائه شده اســت. همین‌طور، ماشــین‌آلات پیشــرفته را همین کشورها تولید کرده‌انــد. پس به‌گمان‌مــن، نباید موضوع را به‌صــورت صفر و یکی بررســی کرد، بلکــه باید آن را فرآیندی تعاملی و رفت و برگشــتی دانست.

اگــر ماده اولیه‌ای در جایی تولید می‌شــود، برای اینکه با حداقل هزینــه به بازار مصرف برســد، نیازمند تخصص و دانش اســت که بخش عمده‌ای از آن در کشــورهای پیشــرفته تولید می‌شــود و در نتیجه، مواد اولیه معدنی با میزان تخریب کمتر برای اســتفاده تمام صنایع استحصال می‌شود. باز باید تاکید کرد که نباید معدنکاری را به‌صورت صنعتی محدود و کوچک‌مقیاس در اشــل محدوده کشور یا یک قاره دید. چرخه معدنکاری وســعت بســیاری دارد و کشورها به‌واســطه میــزان مصرف مواد معدنی و نیاز به ایــن مواد، باید وارد تعاملات بین‌المللی شوند.

سخن پایانی

اصل اساسی کنشگران محیط‌زیست یا اصول توسعه پایدار که امروزه درباره آن صحبت می‌شود، ناظر به این است که همه فعالیت‌های اقتصادی بشــری باید تداوم داشــته باشد، اما شرط و شروط و پیش‌زمینه‌هایی برای آن لازم است که باتوجه به شرایط وخیم اقلیمی باید عزمی جهانی برای تغییر این وضعیت جزم شود.

کشورهای مرفه، بهره بیشتری از مزایای برخورداری از طبیعت سالم می‌برند و ساکنان کشورهای فقیر یا در حال توسعه، زجر بیشتری از آلودگی محیط‌زیست می‌کشند

معدنکاری امروزه عملیاتی بزرگ‌مقیاس و چندملیتی است و همه محاسبات، تحلیل‌ها، بررسی و اجرای آن زیرنظر متخصصان بین‌المللی انجام می‌شود

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

بسمه تعالی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌کند:

شانزدهمین جشنوارهٔ بین‌المللی پژوهش فرهنگی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به منظور قدردانی و حمایت از پژوهشگرانی که در زمینه‌های مختلف فرهنگ، هنر و ارتباطات پژوهش می‌کنند، بهترین آثار را معرفی و به پژوهشگران آن، لوح تقدیر و جایزه‌ای نفیس اهدا می‌کند.
از مراکز علمی و پژوهشی، پژوهشگران و صاحب‌نظران داخلی و خارجی دعوت می‌شود چنانچه پژوهشی در یکی از محورهای فراخوان در فاصله فروردین ۱۳۹۸ تا شهریور ۱۴۰۲ (در بخش داخلی) و ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳ (در بخش بین‌المللی) انجام داده‌اند، دو نسخهٔ آن‌را به دبیرخانهٔ پژوهش فرهنگی ارسال کنند. آثار پژوهشی می‌تواند در قالب طرح‌پژوهشی، پایان‌نامهٔ کارشناسی ارشد، رساله دکتری، کتاب (برگرفته از طرح پژوهشی)، مقاله علمی ـ پژوهشی (پراستناد) و گزارش سیاستی باشد. آثار آسیب‌شناسانه، کاربردی و شامل ارائه راهکار در اولویت‌اند. آثار ترجمه‌ای در انتخاب پژوهش فرهنگی شرکت داده نمی‌شوند.

محورهای فراخوان

فرهنگ
- فرهنگ عمومی
- تاریخ فرهنگی
- حقوق فرهنگی
- مباحث نظری فرهنگ
- وضعیت و مسائل فرهنگی ایران امروز
- سبک زندگی اسلامی ـ ایرانی
- قلمروهای فرهنگ (کتاب و کتاب‌خوانی و ....)
- دیپلماسی فرهنگی
- ارتباطات فرهنگی
- و ...

رسانه و ارتباطات
- مطالعات رسانه
- حکمرانی فضای مجازی
- فرهنگ شهرت و هواداری
- جنگ شناختی و رسانه‌ای
- مصرف رسانه‌ای کودک و نوجوان
- تحقیقات سیاست‌گذاری سکوهای اینترنتی
- شبکه نمایش خانگی
- و ...

فناوری‌های جدید و آینده‌پژوهی فرهنگی
- استارت‌آپ‌ها و فرهنگ
- شرکت‌های دانش‌بنیان فرهنگی
- هوش مصنوعی و فرهنگ
- صنایع خلاق فرهنگی
- بازارپردازی فرهنگی
- متاورس
- تغییرات فرهنگی جهانی
- ظرفیت‌های فرهنگی اکسپو
- و ...

هنر
- فلسفه و جامعه‌شناسی هنر
- هنرهای سنتی و اسلامی
- تاریخ و سبک‌شناسی هنر
- اقتصاد و بازار هنر
- آموزش هنر
- مدیریت و سازمان‌های هنری
- تحقیقات ادبی و زبان فارسی
- هنر و ادبیات انقلاب و مقاومت
- معماری و شهرسازی ایرانی اسلامی
- سینما و هنرهای نمایشی
- موسیقی
- دیپلماسی هنری
- و ...

پژوهش‌های دینی و اسلامی
- تحقیقات قرآنی و نهج‌البلاغه
- تاریخ اسلام و تشیع
- تاریخ و سیره اهل بیت
- مطالعات تمدن نوین اسلامی
- عرفان و تصوف
- مطالعات اربعین
- مطالعات فقه (هنر و ارتباطات)
- پژوهش‌های جهان اسلام
- مطالعات زیارت
- تحقیقات آیین‌ها و مناسک و نهادهای دینی
- مطالعات نذر و وقف
- مطالعات مسجد
- و ...

جایزه ویژه زنده‌یاد دکتر عماد افروغ (نقد و سیاستگذاری فرهنگی)

مهلت ارسال آثار تمدید شد ۵ آبان ۱۴۰۲

مهلت ارسال آثار: ۱۵ مهر ۱۴۰۲
اختتامیه: هفته پژوهش ۱۴۰۲

ارسال آثار از طریق تارنمای جشنواره: www.ifcr.ir
نشانی دبیرخانه جشنواره: تهران، پایین‌تر از میدان ولیعصر(عج)، خیابان دمشق، شماره ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، مدیریت ارتباطات پژوهشی
صندوق پستی: ۶۴۷۴-۱۴۱۵۵ کدپستی: ۱۴۱۶۷۸۳۸۴۱، تلفن: ۸۸۹۱۹۱۷۹، تلفکس: ۸۸۹۳۰۷۶، رایانامه: ertebatat@ricac.ac.ir

شناسه آگهی: ۱۵۸۵۵۰۴
م الف ۲۸۱۵

شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص)

"آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده"

شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص) شماره ثبت ۹۰۸۰ شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۰۱۷۰۱

بدینوسیله از سهامداران محترم شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص) و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** مذکور که در ساعت **۱۴** روز **پنجشنبه** مورخ **۱۴۰۲/۰۸/۰۴** در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، ساختمان ایریسا تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده:
۱. تغییر ماده ۳ اساسنامه
۲. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع مذکور می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص)

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده (نوبت دوم)

شماره: ۱۴۰۲/۲۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "**عملیات اجرایی تخریب، بارگیری، حمل و تخلیه سیلوهای بتنی کنسانتره و باطله کارخانه تغلیظ**" مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ٤ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

توکا تدارک

آگهی مزایده عمومی

شرکت بازرگانی توکا تدارک (سهامی خاص) در نظر دارد اقلام ضایعاتی شامل ضایعات مخلوط آلومینیوم، ضایعات مخلوط استیل، آلیاژی و ... خود را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند. لذا از کلیه متقاضیان درخواست می شود از تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۴ لغایت ۱۴۰۲/۰۷/۲۹ جهت دریافت و تکمیل اسناد مزایده به آدرس اصفهان، بوستان سعدی، نبش کوچه خداوردی، ساختمان ۲۲ مراجعه نمایند.
جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت www.tuka-tadarok.ir مراجعه نمایید.

شرکت بازرگانی توکا تدارک (سهامی خاص)

چهره

افزایش ۶ درصدی صادرات به غرب آسیا

فرزاد پیلتن، مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران بااشاره به مبادلات تجاری ایران و غرب آسیا گفت: براساس آمارهای منتشرشده توسط گمرک در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ صادرات ایران به کشورهای حوزه غرب آسیا شامل عراق، امارات، کویت، عمان، قطر، عربستان، بحرین، یمن، سوریه، لبنان، اردن و ترکیه ۱۰ میلیارد و ۳۴۶ میلیون دلار بوده که ۴۵ درصد از صادرات کل کشور به جهان را شامل شده است.

پیلتن افزود: صادرات ایران به کشورهای حوزه مذکور در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱ با حدود ۶۰۰ میلیون دلار افزایش، ۶ درصد رشد را نشان می‌دهد.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران ادامه داد: از نظر وزنی نیز، صادرات ایران به کشورهای این حوزه نیز طی مدت مذکور ۳۰ میلیون و ۳۸۷ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با حدود ۶ میلیون و ۳۷ هزارتن افزایش، رشد ۲۵ درصدی را تجربه کرده است.

وی افزود: همچنین بررسی آمارهای مذکور نشان می‌دهد که در میان گروه کشورهای فوق، عراق با ۴.۵ میلیارد دلار، امارات با حدود ۳ میلیارد دلار، ترکیه با ۲.۴ میلیارد دلار به‌ترتیب مقاصد اول تا سوم صادراتی کشور را طی مدت مذکور به خود اختصاص داده‌اند.

پیلتن ادامه داد: کشورهای عمان با ۶۳۵ میلیون دلار، کویت با ۸۶ میلیون دلار، سوریه با ۸۵ میلیون دلار، قطر با ۵۳ میلیون دلار و یمن با ۲۵ میلیون دلار در رتبه‌های چهارم تا هشتم مقاصد صادراتی کشور در حوزه غرب آسیا قرار دارند.

مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران افزود: لبنان با ۹ میلیون دلار، بحرین با ۴ میلیون دلار و اردن با ۲ میلیون دلار نیز رتبه‌های نهم تا یازدهم اهداف صادراتی ایران به کشورهای حوزه غرب آسیا قرار دارند.

به‌گفته وی، صادرات ایران به کشور عربستان نیز طی مدت مذکور همچنان ناچیز و کمتر از ۵۰۰ هزار دلار بوده است.

پیلتن ادامه داد: همچنین بررسی‌های مقایسه‌ای صادرات ایران به کشورهای حوزه غرب آسیا نشان می‌دهد که صادرات به کشور عراق با ۳۳ درصد رشد از نظر ارزش و ۴۰ درصد از نظر وزن، امارات با کاهش ۱۱ درصدی از نظر ارزشی و افزایش ۱۱ درصدی از نظر وزنی، ترکیه با کاهش ۷ درصدی از نظر ارزش و افزایش ۲۸ درصدی از جهت وزنی، عمان با افزایش ۱۶ درصدی از بابت ارزشی و افزایش ۳۱ درصدی از نظر وزنی، کویت با افزایش ۴ درصدی از نظر ارزشی و افزایش ۲ درصدی از نظر وزنی، سوریه با کاهش ۳۲ درصدی از بابت ارزشی و افزایش یک درصدی از نظر وزنی، قطر با کاهش ۲۰ درصدی از نظر ارزشی و ۲۴ درصدی از بابت وزنی و لبنان با کاهش ۱۸ درصدی از نظر ارزش و کاهش ۳۹ درصدی از نظر وزنی، اردن با کاهش ۹۵ درصدی از نظر ارزشی و ۹۸ درصدی از بابت وزنی و یمن با افزایش ۷۴۶ درصدی از نظر ارزشی و ۶۰۹ درصدی از نظر وزنی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه بوده است.

واردات ۱۳ میلیارد دلاری

مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران بااشاره به آمار واردات از این کشورها گفت: واردات ایران از کشورهای حوزه غرب آسیا طی نیمه اول سال ۱۴۰۲ حدود ۱۳ میلیارد دلار بوده است که ۴۳ درصد سهم از واردات کل کشور را طی مدت فوق شامل می‌شود.

پیلتن افزود: در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، واردات ایران از کشورهای مذکور حدود ۱۸ درصد از نظر ارزشی و ۱۳ درصد از بابت وزنی افزایش داشته است. وی ادامه داد: طی مدت مذکور، امارات با حدود ۹ میلیارد دلار، ترکیه با ۳.۲ میلیارد دلار، عمان با ۴۹۸ میلیون دلار و عراق با ۲۳۶ میلیون دلار رتبه‌های اول تا چهارم طرف‌های وارداتی ایران در حوزه غرب آسیا را به خود اختصاص داده‌اند.

افزایش تجارت با غرب آسیا

مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران در پایان بااشاره به رویکردهای جدید این سازمان برای افزایش تجارت با کشورهای غرب آسیا گفت: برنامه‌ریزی برای افزایش صادرات محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر و دانش‌بنیان، ارتقای سطح خدمات مراکز تجاری، توسعه شرکت‌های مدیریت صادرات، کیفی‌سازی خدمات رایزنان بازرگانی، حمایت از تولید مشترک، صادرات مجدد، ترانزیت، برقراری ارتباط میان سکوهای تجاری و ارتقای کیفیت بهره‌وری فعالیت‌های نمایشگاهی و اعزام و پذیرش‌های هیات‌های تجاری، فعال‌سازی ظرفیت‌های استانی و.... از جمله برنامه‌های دفتر غرب آسیا براساس رویکردهای جدید سازمان توسعه تجارت ایران درباره توسعه تجارت با کشورهای غرب آسیا است.

ارزبری هر قوطی شیرخشک وارداتی ۳ برابر تولید داخل

ارز تولید، نصیب واردات شد

از ۲۰مهر فروش شیرخشک با ارائه کارت ملی نوزاد انجام می‌شود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

برای تحویل شیرخشک، ارائه کارت ملی نوزاد الزامی است! تحویل شیرخشک با کارت ملی نوزاد، اقدامی تازه‌است که به‌عنوان یکی از تدابیر جدید سازمان غذا و دارو برای مدیریت کمبود به‌کار گرفته شده است. اگر بخواهیم کمی به عقب بازگردیم، قصه کمبود شیرخشک به اوایل سال ۱۴۰۱ بازمی‌گردد؛ جایی که تولیدکنندگان از قیمت‌گذاری دستوری و مشکلات تخصیص ارز گلایه داشته و در رابطه با کمبود شیرخشک هشدار دادند. اما به‌نظر نمی‌رسید که شیرخشک نیز در سبد کالاهای با کمبود قرار بگیرد و خانواده‌ها برای خرید آن از این داروخانه به آن داروخانه بروند. همچنین، در حالی که کمبود شیرخشک در برخی شهرها و استان‌ها گزارش شده، شاهد تغییر مسیر تزریق این کالا به‌جای بازار داخل، به‌سمت قاچاق آن به کشورهای عراق و افغانستان هستیم. در این شرایط، سازمان غذا و دارو با هدف کنترل بازار و برای جلوگیری از قاچاق، به ارائه این کالا با کارت ملی پرداخته و از سوی دیگر، با تخصیص ارز واردات شیرخشک موافقت کرده است. تخصیص ارز به واردات شیرخشک به‌جای واردات مواد اولیه تولید، به چالش جدی تولیدکنندگان شیرخشک با سازمان غذا و دارو بدل شده و صمت در این گزارش به شرایط روز تولید و واردات این کالای مهم پرداخته است.

واردات شیرخشک با ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی

قصه کمبود شیرخشک از کمبود برخی اقلام شیرخشک‌های رژیمی و متابولیک شروع شد. اوایل سال ۱۴۰۱، محمد هاشمی، سخنگوی سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت اعلام کرد که تاخیر در تامین ارز، تهیه و ثبت سفارش شیرخشک‌های رژیمی را با مشکل مواجه کرده است. از همان روزها بازار با کمبودهای مقطعی در تامین این شیرخشک‌ها مواجه شد. از سوی دیگر، به‌گفته این مقام مسئول، تخصیص ارز ترجیحی به شیرخشک‌های رژیمی، منجر به نرخ پایین‌تر این کالا به نسبت بازار آزاد شد که در نتیجه عرضه گسترده این نوع شیرخشک در داروخانه‌ها، به بستری برای قاچاق این کالا بدل شد. کنترل قاچاق نیز منجر به توزیع قطره‌چکانی شیرخشک به داروخانه‌ها شد. به این ترتیب، به‌گفته مسئولان بازار با کمبود شیرخشک مواجه نبود و هدف از توزیع سهمیه‌ای این کالا، مدیریت توزیع برای جلوگیری از قاچاق بود. این روال ادامه داشت تا اینکه در نهایت سال ۱۴۰۲ تولیدکنندگان با عدم‌تامین ارز برای واردات مواد اولیه موردنیاز برای تولید شیرخشک مواجه شدند. در ادامه آنچه حاصل شد، کمبود شیرخشک در بسیاری از استان‌ها و افزایش تخصیص ارز واردات بود تا اینکه با تایید کمبود شیرخشک از سوی مسئولان سازمان غذا و دارو در آخرین روزهای شهریور، فراخوان برای واردات فوری شیرخشک داده شد. در تازه‌ترین اقدام نیز سازمان غذا و دارو فروش شیرخشک را منوط به ارائه کارت ملی نوزاد از ۲۰ مهر کرده است.

در ادامه این روند ۱۹مهر، منوچهر دادگرنژاد، مدیرکل امور فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل سازمان غذا و دارو با تاکید بر ارائه شیرخشک با ثبت کد ملی و تاریخ تولد نوزاد در داروخانه‌ها گفت: با هدف حمایت از مصرف‌کننده، به شیرخشک نوزادان ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی تعلق می‌گیرد؛ بنابراین به‌دلیل اختلاف نرخ موجود، احتمال خروج شیرخشک‌ها از زنجیره مصرف و قاچاق معکوس آن یا استفاده در مصارف دیگر نظیر شیرینی‌فروشی‌ها و... وجود دارد. به‌همین‌دلیل، ارائه این محصول با کدملی و تاریخ تولد نوزاد و ثبت در سامانه تی‌تک از ۲۰ مهر الزامی شده تا زنجیره تامین تا مصرف قابل رصد باشد. بنابراین، از ۲۰ مهر داروخانه‌ها برای تحویل شیرخشک به متقاضیان، موظف به ثبت کد ملی نوزادان هستند و در غیر این صورت، طبق قانون با متخلفان برخورد خواهد شد.

به‌گفته این مقام مسئول در سازمان غذا و دارو، ثبت سامانه‌ای شیرخشک ضمن کنترل زنجیره تامین تا مصرف، در عین حال میزان نیاز کشور به‌صورت واقعی را مشخص می‌کند و به این ترتیب، می‌توان براساس آن سیاست‌گذاری کرد. بنابراین، باتوجه به برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته، در هفته‌های آتی شاهد وفور شیرخشک در کشور خواهیم بود و در حال حاضر نیز محدودیتی در تامین نداریم، شرکت‌ها در حال همکاری هستند و شیرخشک در حال توزیع در استان‌ها است.

مشکل تامین ارز واردات مواد اولیه

هانی تحویل‌زاده، رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد در رابطه با کمبود شیرخشک در بازار به صمت گفت: در ۱۵سال گذشته، آمار تولید شیرخشک پاسخگوی نیاز داخل است، اما به‌نظر می‌رسد وضعیت فعلی شیرخشک، حاصل تصمیمات غلط مدیریتی است که بازار را با کمبود این کالا مواجه کرده است.

وی با تاکید بر اینکه مهم‌ترین علت کمبود شیرخشک، عدم‌تامین ارز برای تهیه مواد اولیه تولید است و تولیدکنندگان مدت‌هاست نسبت به این موضوع معترض هستند، گفت: در کل، تولیدکنندگان مشکلی در تولید ندارند و تمام مشکلات به قوانین و اتفاقات اخیر در کشور بازمی‌گردد.

تحویل‌زاده با بیان عوامل تاثیرگذار در کمبود شیرخشک اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری باعث زیانده شدن بعضی از خطوط تولید و در نتیجه تعطیلی خط شده است. دلیل دیگر نیز، عدم‌تخصیص به‌موقع ارز برای واردات مواد اولیه است. باید ارز واردات مواد اولیه در زمان مناسب تامین شود و به تولیدکننده برسد. همچنین، این فرآیند باید در فواصل زمانی مشخصی صورت گیرد که متاسفانه سازمان غذا و دارو تخصیص ارز را به‌صورت منظم انجام نمی‌دهد. این موضوع مانع از ورود یکنواخت مواد اولیه نمی‌شود و در نهایت، بازار با کمبود کالا مواجه می‌شود.

ارز نیست!

تحویل‌زاده باتوجه به خبرهای جدیدی که در رابطه با واردات شیرخشک بیان می‌شود، افزود: اگر ارز برای واردات مواد اولیه تولید وجود ندارد، چگونه برای واردات ۳۰ میلیون قوطی شیرخشک، تخصیص ارز، آن‌هم ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی انجام می‌شود. در واقع، قرار است با ارز دولتی شیرخشک وارد شود و در این شرایط، نرخ شیرخشک وارداتی از نرخ کالای تولید داخل کمتر خواهد شد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد با تاکید بر اینکه مشکل بازار با واردات حل نمی‌شود، گفت: مصرف ارزی واردات ۳ برابر تولید داخل است، یعنی یک قوطی شیرخشک وارداتی ۳ برابر شیرخشک تولید داخل، ارزبری دارد. این در حالی است که طی ۶ ماه گذشته، ۲۰۰ هزار یورو برای واردات مواد اولیه تولید شیرخشک ارز اختصاص داده شد، در حالی که باید ۶ میلیون یورو اختصاص پیدا می‌کرد. همچنین، بارها هشدار داده بودیم که اگر بانک مرکزی در تامین ارز تعلل کند و زمان تخصیص ارز با بازه زمانی واردات مواد اولیه همخوانی نداشته باشد، با کمبود شیرخشک مواجه خواهیم شد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد، ضمن تاکید بر اینکه واردات شیرخشک با سود بسیاری برای شرکت‌های واردکننده همراه است، گفت: تولیدکنندگان بارها بیان کرده‌اند که توان تولید و تامین نیاز داخل را دارند. در حالی که در این مدت بیش از ۳۰ نوع شیر خشک رژیمی و معمولی را تولید و به بازار عرضه کرده و از سال ۱۴۰۱ تاکنون، بهترین وضعیت تولید این محصول را داشته‌ایم.

تولید داخل کفایت می‌کند

تحویل‌زاده با انتقاد از روند بانک مرکزی در تامین ارز واردات مواد اولیه برای تولیدکنندگان شیرخشک اظهار کرد: بانک مرکزی هنگام تامین ارز موردنیاز برای واردات مواد اولیه تولید، از کمبود ارز گلایه می‌کند و در مقابل صحبت از تخصیص ارز ترجیحی برای واردات ۳۰ میلیون قوطی شیرخشک می‌کند. این در حالی است که کل ظرفیت تولیدی شیرخشک از سوی تولیدکنندگان عضو انجمن، ۱۲۰میلیون عدد قوطی است و اکنون ۵ کارخانه تولید شیرخشک وجود دارد که تنها ظرفیت تولید سالانه یکی از آنها ۳۴ میلیون عدد است. از سوی دیگر، کل مصرف شیرهای رگولار در سال گذشته ۶۱ میلیون عدد بود، در نتیجه نصف نیاز کشور توسط ۲ کارخانه تولیدی تامین می‌شود و در صورت تامین ارز موردنیاز، هیچ‌گونه چالشی در تولید نخواهیم داشت.

گوش‌های بسته در برابر هشدارها

رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد با بیان اینکه برای واردات شیرخشک، تخصیص ارز ۴هزار و ۲۰۰ تومانی در نظر گرفته شده است، افزود: تولیدکنندگان به‌طوررسمی از اسفند ۱۴۰۱ به سازمان غذا و دارو، وزارتخانه‌های بهداشت، جهاد کشاورزی، صمت و حوزه‌های مربوطه هشدار دادند که با روند تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه به تولیدکنندگان شیرخشک، به‌زودی در این بخش دچار کمبود خواهیم شد، چراکه از اسفند سال گذشته تاکنون، به بیشتر تولیدکنندگان هیچ ارزی تخصیص داده نشده است. در این شرایط و در صورت کمبود ارز واردات مواد اولیه، چگونه وزارت بهداشت برای واردات ۳۰ میلیون قوطی شیرخشک مزایده می‌گذارد؟ از سوی دیگر، باوجود ظرفیت داخلی سازمان غذا و دارو، چگونه به‌جای تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه به تولیدکنندگان داخل، ترجیح بر تخصیص ارز برای واردات شیرخشک است.

وی در ادامه بااشاره به آمار زاد و ولد در کشور بیان کرد: آمار زاد و ولد در کشور به‌حدی نیست که مصرف شیرخشک به یک‌باره افزایش یابد که مجبور به واردات باشیم. از سوی دیگر، سلیقه مصرف‌کنندگان ایرانی نیز به‌سمت تولید داخل است.

به کیفیت تولید داخل اعتماد کنید

تحویل‌زاده ضمن تاکید بر کیفیت شیرخشک‌های داخلی بیان کرد: تولید داخل از لحاظ کیفیت با شیرخشک خارجی برابری می‌کند، چراکه ۸۰ درصد مواد اولیه از خارج کشور تامین می‌شود. همچنین، تولیدکنندگان باوجود اعتراضی که به افزایش نرخ ناچیز شیرخشک در تیر امسال داشتند و عدم‌تخصیص ارز، باز هم تولید خود را کاهش نداده و به‌صورت اعتباری به تولید پرداخته‌اند.

عواقب را در نظر بگیرید

رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک نوزاد ضمن تاکید بر آثار واردات شیرخشک اظهار کرد: در صورت واردات شیرخشک، شاهد ۲ اتفاق عرضه شیرخشک‌های وارداتی با نرخ پایین و افزایش نرخ شیرخشک‌های داخلی هستیم که در نتیجه، تولیدکننده و مصرف‌کننده با چالش‌های بسیاری روبه‌رو خواهند شد.

> مشکل شیرخشک با واردات حل نمی‌شود، چراکه مصرف ارزی واردات هر قوطی شیرخشک، ۳برابر تولید داخل است

احتمال حذف شیرخشک در سبد خرید داروخانه‌ها

زهرا منصورنیا، مسئول فنی یکی از داروخانه‌های تهران در رابطه با کمبود شیرخشک به صمت گفت: مدتی است که به غیر از شیرخشک‌های رژیمی که همیشه شاهد کمبود آنها در بازار بوده‌ایم، درگیر کمبود شیرخشک‌های رگولار نیز هستیم.

وی باتوجه به خبرهای جدیدی که در رابطه با واردات شیرخشک بیان می‌شود، افزود: این اقدام جدید سازمان غذا و دارو بی‌شک برای داروخانه و مصرف‌کننده با چالش‌های بسیاری همراه است، چراکه داروخانه فرصت کافی برای ثبت اطلاعات خریدار شیرخشک مانند کد ملی نوزاد، تاریخ تولد و... در سایت را ندارد و ممکن است در برخی موارد منجر به درگیری بین خریدار و مسئول داروخانه شود. از سوی دیگر، باتوجه به بخشنامه‌های متعددی که در سال برای داروخانه‌ها ارسال می‌شود و شرایط اقتصادی موجود، ممکن است داروخانه‌ها را برای همراهی در اجرای این بخشنامه‌ها با مشکلات اجرایی مواجه کند.

الزامی به فروش شیرخشک نیست

منصورنیا ضمن تاکید بر اینکه الزامی به فروش شیرخشک در داروخانه وجود ندارد، افزود: در نهایت ممکن است مسئولان داروخانه‌ها به این نتیجه برسند که با ادامه این روند، شیرخشک را از اقلام داروخانه خود حذف کنند؛ چراکه عرضه شیرخشک، علاوه بر سود کم برای داروخانه، شرایط نگهداری سختی نیز برای پرسنل دارد. در نتیجه، اگر شاهد تحمیل بار مالی و روانی در پی عرضه این محصول باشیم، بی‌شک بسیاری از داروخانه‌ها آن را از سبد خرید خود حذف خواهند کرد. این مسئول فنی داروخانه در رابطه با گرانی شیرخشک‌های وارداتی نیز بیان کرد: شیرخشک وارداتی بدون شک نرخ بالایی خواهد داشت، برای مثال یکی از برندهای شیرخشک معمولی خارجی با نرخ ۴۵۰هزار تومان به‌فروش می‌رسد که بی‌شک بسیاری از خانواده‌ها قدرت خرید آن را ندارند.

> اگر شاهد تحمیل بار مالی و روانی در پی عرضه شیرخشک باشیم، بی‌شک بسیاری از داروخانه‌ها آن را از سبد خرید خود حذف خواهند کرد

سخن پایانی

در حالی که تولیدکنندگان شیرخشک با قطعیت از تامین نیاز داخل می‌گویند و از عدم‌تخصیص ارز برای مواد اولیه گله‌مند هستند، برخی مسئولان عزم خود را جزم کرده‌اند تا راه واردات این محصول را باز کنند، اما هنوز این سوال در ذهن‌ها وجود دارد که اصرار بر واردات در حالی که توان تولید وجود دارد، از کجا می‌آید؟ از سوی دیگر و به‌عقیده فعالان این حوزه، واردات شیرخشک موجب کاهش نرخ شیرخشک‌های خارجی و افزایش نرخ شیرخشک داخلی خواهد شد که در نهایت سد محکمی در برابر تولید داخل است.

باتوجه به موارد فوق، امیدواریم مسئولان مربوطه، ارز لازم برای تولیدکنندگان را تامین کنند و وضعیت تولید را آن هم در سالی که صحبت از افزایش تولید است، رو به بهبود ببرند.

گفت‌وگو

کارشناس اقتصاد در تشریح شرایط روز اقتصاد تاکید کرد

از رقبای منطقه‌ای عقب نمانیم

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

استاد اقتصاد دانشگاه خوارزمی، درباره رشد اقتصادی حدود ۸ درصدی که مرکز آمار برای بهار ۱۴۰۲ اعلام کرده، به صمت گفت: «از نظر علم اقتصاد رشد، در نخستین قدم خروجی رشد اقتصادی باید در میزان اشتغال و سطح سرمایه‌گذاری خود را نشان دهد. ضمن اینکه، باید به‌شکل افزایش در درآمد سرانه کشور هم، افزایش تولید را مشاهده کنیم. این اتفاقات در ایران نیفتاده است. همچنین، اطلاعاتی چون نرخ رشد اقتصادی سه‌ماهه نخست امسال یا رشد اقتصادی سال ۱۳۹۵ را در اقتصاد داده‌ای «پَرت» می‌نامند که نباید در محاسبات و برآوردها لحاظ شود.

وحید شقاقی، کارشناس اقتصاد کلان در رابطه با عقب‌افتادن اقتصاد ایران نسبت به رقبای منطقه‌ای نیز تصریح کرد: برمبنای قدرت خرید، ایران در سال گذشته معادل هزار و ۳۰۰ میلیارد دلار تولید داشته و این رقم برای ترکیه و عربستان هم به‌ترتیب ۲هزار و۸۰۰ و هزار و ۳۰۰ میلیارد دلار بوده است. در نتیجه، اقتصاد ترکیه بیش از ۲برابر و اقتصاد عربستان نیز ۴۰ درصد از ما بزرگ‌تر است. پاکستان که اقتصادش نفت هم ندارد، در سال گذشته تولیدش تنها ۷۰ میلیارد دلار از ایران کمتر بوده است و به‌سرعت می‌تواند از ما سبقت بگیرد.

مشروح این مصاحبه را می‌توانید در ادامه بخوانید.

◉ مرکز آمار ایران در گزارشی، رشد اقتصادی ۳ ماهه نخست را ۷.۹ درصد محاسبه کرده که این مسئله به افزایش بحث‌ها میان کارشناسان اقتصادی انجامیده است. تفسیر شما از نرخ اعلام‌شده چیست؟

پیش از هر چیز، توصیه‌ای به دولتمردان دارم که فریب ارقام اعلام‌شده را نخورند، چراکه این ارقام بسیار گمراه‌کننده هستند و اگر مسئولان و سیاست‌گذاران تصور کنند که چنین شاخص‌هایی واقعی هستند، در ادامه اشتباهاتی مرتکب می‌شوند که کشور و مردم زیان خواهند کرد.

◉ یعنی شما آمارهای ارائه‌شده را مخدوش می‌دانید؟

من نهادی را متهم به دروغگویی نمی‌کنم، اما مسئله این است که رشد موردبحث، مصداق رشدی بی‌کیفیت است که در اقتصادی مشابه اقتصاد ایران، هر چند سال یک بار رخ می‌دهد و نتیجه آن، بهبود وضعیت زندگی مردم و معیشت جامعه نیست.

◉ چه چیزی عامل ایجاد رشد به‌زعم شما، بی‌کیفیت در اقتصاد ایران شده است؟

عامل ایجادکننده رشد اقتصادی امروز، مشخص و روشن است. اقتصاد ایران از ابتدای سال ۹۰ و آغاز تحریم‌های نفتی شورای امنیت، روزهای دشواری را گذرانده و کار به جایی رسیده که ابعاد و حجم اقتصاد کوچک هم شده است. در این شرایط و با گذشت ۵ سال از اعمال دوباره تحریم‌ها به دستور دونالد ترامپ، شاهد این هستیم که نرخ انرژی در بازارهای جهانی به‌شکل چشمگیری افزایش پیدا کرده، همزمان با آن، صادرات کشور ما هم به‌طورمحسوسی بیشتر شده است.

همچنین، بنا بر آمارهای سایت بلومبرگ، در حالی که ایران در اوج سیاست «فشار حداکثری» روزانه کمتر از ۳۰۰هزار بشکه نفت می‌فروخت، از ابتدای سال میلادی جاری، با گشایشی چشمگیر مواجه شده است، به‌نحوی‌که اکنون روزانه ۱.۵میلیون بشکه نفت کشور در بازارهای جهانی به‌فروش می‌رسد، هرچند اروپا دچار سرما در زمستان ۱۴۰۱ نشد،اما دمکرات‌های امریکایی که سال آینده باید دوباره در مقابل رقیب خود انتخاباتی برگزار کنند، برای پیروزی در سال آینده باید ۲ مسئله را مرتفع کنند؛ از یک‌سو، تورمی که در ۲ سال اخیر گریبان اقتصادهای غربی را گرفته است، باید کنترل شود و از سوی دیگر، باید در مقابل خروج از برجام که ترامپ برگزید، راهی دیگر را بپیماید که ایران هم به آن رضایت دهد. در این چارچوب است که من فکر می‌کنم که اجازه تولید و فروش نفت به ایران، مانند یک تیر و ۲ نشان برای کاخ سفید عمل کرده است. در ایالات‌متحده، زمانی تورم کنترل می‌شود که نرخ انرژی کنترل شود و همسویی میان تهران و واشنگتن هم، زمانی ممکن می‌شود که طرفین به توافق محدود و موقت خود پایبند باشند.

باوجود اهدافی که سیاست‌گذاران از اقدامات خود دارند، رویه جدید هیات‌حاکمه امریکا موجب افزایش صادرات نفت ایران در مقطعی شد که قیمت‌ها در بازار جهانی، صرفه زیادی دارند و گران‌تر از قبل هستند. من سهم بخش نفت در رشد ۶.۲ درصدی را بسیار مهم می‌دانم.

◉ نرخ رشد ۶.۲ درصدی را بانک مرکزی محاسبه کرده و مرکز آمار نرخ ۷.۹ درصدی را اعلام کرده است. به‌نظر شما، بانک مرکزی مرجع مناسب‌تری است؟

بنده رشد بهار امسال را جزو رشد بی‌کیفیت تلقی می‌کنم و آن را داده غیرقابل‌استناد می‌دانم، فرقی ندارد که کدام رقم را به‌عنوان نرخ رشد معرفی کنند، زیرا در هر دو صورت، رقم موردبحث، قابل‌اعتنا و اتکا نیست. اصل بحث من این است که اقتصاد ایران موفق شد، با افزایش صادرات نفت خود به‌طورچشمگیری، رشد اقتصادی را افزایش دهد. در نتیجه، رشد حاصل‌شده نه از کیفیت کافی برخوردار است و نه می‌تواند به رشد در دیگر بخش‌ها منجر شود و به همین دلیل، به افزایش اشتغال و گشایش اقتصادی هم منجر نمی‌شود. حال فرقی ندارد که اگر معیار را نرخ ۶.۲ درصدی بانک مرکزی قرار دهیم یا نرخ نزدیک ۸ درصد مرکز آمار، هیچ‌کدام برای کشور راهگشایی ندارند و چقدر خوب خواهد بود که دولتمردان روی آن مانور هم ندهند.

◉ میان نرخی که بانک مرکزی و مرکز آمار اعلام کرده ۱.۷ درصد فاصله وجود دارد، آیا این امر بی‌اهمیت است؟

به هر حال، این فاصله همان‌طوری که توضیح دادم، نمی‌تواند بیانگر وقوع اتفاقات خوبی در کشور باشد یا آن‌طور که برخی دوست دارند، نقطه‌عطفی در کشور باشد. این نرخ رشد حتی تا پایان سال اگر پایدار باشد، اهمیت چندانی ندارد چرا که به گشایش در عرصه های مهمی چون اشتغال منجر نخواهد شد

◉ پیش‌بینی شما از نرخ رشد تا پایان امسال چیست؟

با گذر زمان، شوک نفتی مثبتی که حاکم است، کاهش می‌یابد و به‌همین‌دلیل، تا پایان سال رشد اقتصادی در کانال ۵ تا ۶ درصدی خواهد بود، هرچند این رشد هم مانند رشد سال ۹۵ که بیش از ۱۲ درصد بود، رقم نسبتا بالایی است اما به هر حال گرهی از کار اقتصاد کشور باز نمی‌کند.

◉ از نظر شما رشد باکیفیت چه ویژگی‌هایی دارد؟

از نظر علم اقتصاد، رشد، در نخستین قدم خروجی رشد اقتصادی باید در میزان اشتغال و سطح سرمایه‌گذاری خود را نشان دهد. ضمن اینکه، باید به‌شکل افزایش در درآمد سرانه کشور هم باید ما افزایش تولید را مشاهده کنیم. این اتفاقات در ایران نیفتاده است. من در مصاحبه قبلی خودم با شما هم تاکید کردم که اطلاعاتی چون نرخ رشد اقتصادی سه‌ماهه نخست امسال یا رشد اقتصادی سال ۱۳۹۵ را در اقتصاد داده‌ای «پَرت» می‌نامند که نباید در محاسبات و برآوردها لحاظ شود.

داده پرت را می‌توان با این مثال توضیح داد که یک پزشک برای سنجش ضربان قلب یا فشار خون، فرد را روی تخت می‌نشاند و صبر می‌کند که آرامش برقرار شود و بعد محاسبه می‌کند. حال اگر فردی در حال ورزش کردن باشد و دستگاه ضربان قلب او را نشان دهد، در بررسی پزشک این داده را دور می‌ریزند. رشد اقتصادی بهار امسال هم، از این جنس است، چراکه اصالت ندارد و محصول تحولات درون‌زا نیست. به‌همین‌دلیل، سرریز و دستاوردهای بیرونی خاصی نیز از آن حاصل نخواهد شد. عامل اصلی کنار گذاشتن این داده‌ها در تحلیل اقتصاددانان همین است.

اینجا لازم است به دولتمردان پیشنهاد دهم که روی این رقم چندان مانور ندهند و حتی اگر ممکن است چنین ارقامی را به‌شکل قابل‌دسترس برای همه انتشار ندهند. مشابه پیشنهادی که در سال ۹۵ به دولت وقت دادم. رشد اقتصادی بی‌کیفیت،اما با نرخ بالا یک‌بار حاصل می‌شود و سال بعد همه‌چیز به روال گذشته خود باز می‌گردد. همان‌طور که در سال ۹۶ ، رشد اقتصادی ۳ درصد شد که معادل نرخ میانگین بلندمدت رشد در کشور ما بوده است. نرخ رشدهای موردبحث، گمراه‌کننده هستند و گمراه شدن سیاست‌گذاران ارشد در این شرایط، زیان‌های زیادی در پی خواهد داشت.

◉ پس برای سال آینده هم، شما احتمال رشد اقتصادی را ۳ درصد می‌دانید؟

این رقمی است که به‌عنوان رشد بلندمدت اقتصاد حاصل شده و به‌طورعادی رشد اقتصاد ایران همین اندازه است. تحریم‌ها عاملی حیاتی در نرخ رشد اقتصادی ۱۴۰۳ هستند و اگر تحریم‌های نفتی دوباره تشدید نشوند، من انتظار رشد ۳درصدی دارم، هرچند اگر دولت بایدن تحریم‌های نفتی را دوباره اعمال کند، اقتصاد ایران هم دوباره ممکن است دچار رشد منفی شود.

◉ باتوجه به اینکه، رشد اقتصادی امسال را بی‌کیفیت می‌دانید، انتظار ندارید افزایش فروش نفت هیچ تاثیری بر روند کلان اقتصاد بگذارد؟

گشایشی که از یک رشد ۸ درصدی یا ۶ درصدی انتظار می‌رود را نمی‌توان داشت. با این همه، رشد بی‌کیفیت امسال تا اندازه‌ای می‌تواند بر درآمدهای دولت اثر بگذارد. دولت می‌تواند از این درآمدها برای واردات برخی کالاها که در معیشت مردم مهم هستند، استفاده کند یا اینکه از میزان کسری بودجه بکاهد که به هر حال، اثرات جزئی بر نرخ تورم خواهد داشت. هرچند این اثرات هم، ماندگار نیستند و همه‌چیز به‌سرعت به شرایط معمولی برخواهد گشت.

همچنین، با سرریز درآمدها در بخش نفت می‌توان فعالیت‌های دیگری هم انجام داد. به‌طورمثال، بخش صنعت ایران می‌تواند درآمدهای نفتی را در خود جای دهد، البته به‌شرطی که دولت هم این اقدام را در دستور خود داشته باشد. چنین کاری تا اندازه‌ای می‌تواند بخش صنعت را با بهبود روبه‌رو کند. منتها نباید فراموش کنیم که مهم‌ترین مزیت صنعت ایرانی، انرژی و نیروی کار ارزان آن است. نرخ جهانی انرژی هم افزایش یافته است که می‌تواند صنایع ایران را سودده‌تر کند.

◉ ارزیابی شما از نرخ تورم امسال چیست؟

در محاسباتی که روزهای گذشته انجام دادم، به‌ویژه پس از اعلام نرخ تورم شهریو، در سناریوی خوش‌بینانه تورم ۳۹درصد و در سناریوی بدبینانه ۴۲درصد خواهد شد. همچنین، نرخ تورم نقطه به نقطه در پایان امسال، یعنی در ماه اسفند هم، در حالت خوش‌بینانه و بدبینانه به‌ترتیب ۳۰ و ۳۵ درصد خواهد بود.

در سناریوی بدبینانه، تورم ماهانه تا پایان سال را ۲.۵ درصد برآورد کردم و در سناریوی خوش‌بینانه ۲ درصد. به احتمال زیاد، تورم ماهانه ۲ درصد تا آخر سال، نرخ معقول‌تری است و محتمل هم به‌نظر می‌رسد.

◉ گزارش‌های چند سال اخیر موجب شده برخی حامیان دولت مسئله خروج از رکود را مطرح و درباره آغاز دوره رونق صحبت کنند. امروز می‌توانیم بگوییم اقتصاد از رکود خارج شده است؟

من به‌هیچ‌وجه این بحث‌ها را قبول ندارم و فکر می‌کنم همچنان اقتصاد کشورمان در رکود قرار دارد. خروج از رکود و رفتن به دوره رونق، زمانی ممکن خواهد بود که حداقل برای ۳ سال مداوم، رشدی پایدار، باکیفیت و درون‌زا در اقتصاد حاصل شود و شرایط به‌نحوی پیش رود که نرخ رشد حاصل‌شده، مستمر باشد و در سال‌های بعدی هم تکرار شود.

ارقامی که به‌عنوان رشد در ۳ سال گذشته اعلام شده‌اند، همگی از رشدی بی‌کیفیت خبر می‌دهند که نشان می‌دهد بحث‌های مربوط به رونق اقتصاد کشور با منطق اقتصاد خوانایی ندارد. رشدی می‌تواند اقتصاد را به دوره رونق سوق دهد که بخش خصوصی را هم فعال‌تر کند و بهبود کسب‌وکار هم حاصل و همزمان، رشد سرمایه‌گذاری محقق شود.

◉ اقتصاد ایران چرا دائم دچار رشد بی‌کیفیت می‌شود؟

چون از سال ۹۰ تا امروز، اقتصاد نتوانسته رشدی داشته باشد و به‌اصطلاح درجا زده است. در چنین شرایطی، با هر مکان گریز یا مفری که به‌وجود می‌آید، رشد اقتصادی کشور با ارقامی زیاد رشد می‌کند.

◉ در سال ۹۰، تولید ایران و عربستان کمابیش برابر با یکدیگر و حدود ۶۵۰ میلیارد دلار بوده است. سال گذشته تولید ایران به ۳۵۰میلیارد دلار رسید،اما برای عربستان‌سعودی ۱۰۶۰میلیارد دلار اعلام شده، آیا این عقب‌ماندگی جبران‌شدنی است؟

این مسئله نگرانی واقعی برای کسانی است که دلبسته ایران هستند. در سال ۲۰۱۰ میلادی ایران، ترکیه و عربستان از حیث ابعاد و حجم اقتصاد مشابه یکدیگر بودند و فاصله کمی با هم داشتند. در ۱۲ سال گذشته، ایران به‌شدت از این ۲ رقیب منطقه‌ای خود عقب ماند.

هرچند نباید تولید ایران و عربستان را هم به این شکل حساب کرد و ارقامی که شما گفتید را رد می‌کنم. بهترین حالت برای مقایسه سطح تولید ۲ اقتصاد، تولید ناخالص داخلی به قدرت برابری خرید است که نشان می‌دهد فاصله ما با ۲ رقیب خود زیاد است،اما متفاوت از ارقامی است که شما گفتید و در خبرگزاری‌ها منتشر می‌شود. رقمی که رئیس اتاق ایران هم اعلام کردند که تولید ایران ۴۰ درصد عربستان شده است هم، به‌همین‌دلیل، اعتبار کافی را ندارد.

◉ برمبنای برابری قدرت خرید، وضعیت تولید ۳ کشور ایران، ترکیه و عربستان چگونه است؟

برمبنای قدرت خرید، ایران در سال گذشته، معادل هزار و ۳۰۰میلیارد دلار تولید داشته و این رقم برای ترکیه و عربستان هم، به‌ترتیب ۲هزار و ۸۰۰ و هزار و ۳۰۰ میلیارد دلار بوده است.

پس می‌توانیم بگوییم اقتصاد ترکیه بیش از ۲برابر و اقتصاد عربستان هم ۴۰درصد از ما بزرگ‌تر است. همین ارقام هم به‌خوبی نشان می‌دهند که از سال ۲۰۱۰ تا امروز، کشور ما چقدر نسبت به رقبای خود عقب مانده است و معتقدم اگر اقتصاد ایران به‌جای اصرار بر مفاهیم موج دوم صنعتی، وارد موج سوم صنعتی که برمبنای اقتصاد کوانتوم، دانش‌بنیان و... هستند، نشود، با رشد میانگین سالانه۳درصدی که رخ می‌دهد، فاصله ما با کشورهای منطقه روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

◉ برخی معتقدند به‌زودی اقتصاد عراق بزرگ‌تر از ایران خواهد شد. چنین نگرانی واقعی است؟

من فکر می‌کنم کشوری که به‌زودی از ما پیش خواهد افتاد، همسایه دیگری در شرق کشور، یعنی پاکستان است. پاکستان که اقتصادش، نفت هم ندارد، در سال گذشته تولیدش تنها ۷۰ میلیارد دلار از ایران کمتر بود و با این روال به‌سرعت می‌تواند از ما سبقت بگیرد.

> اقتصاد ایران از ابتدای سال ۹۰ و آغاز تحریم‌های نفتی شورای امنیت، روزهای دشواری را گذرانده و کار به جایی رسیده که ابعاد و حجم اقتصاد کوچک هم شده است

> با گذر زمان، شوک نفتی مثبتی که حاکم است، کاهش می‌یابد و به‌همین‌دلیل تا پایان سال، رشد اقتصادی در کانال ۵ تا ۶ درصدی خواهد بود

چهره

از رشد اقتصادی صفر عبور کردیم

رسانه KHAMENEI.IR در گفت‌وگو با سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، به بررسی اقدامات انجام‌شده در زمینه تحقق شعار سال ۱۴۰۲ «مهار تورم، رشد تولید» و وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی کشور پرداخته است. آنچه در ادامه می‌آید بخش‌هایی از این مصاحبه است:

◉ مهم‌ترین شاخص‌های اقتصاد کلان چه مواردی هستند و در حال حاضر چه وضعیتی دارند؟

در زمینه شاخص‌های اقتصادی، در دهه ۹۰، نزدیک به ۸ سال، پنج‌صدم درصد نرخ رشد اقتصادی داشتیم، چیزی نزدیک به صفر. یعنی نه‌تنها بنیه تولیدی و صادرکنندگان و شرکت‌های تولیدکننده بخش‌های مختلف صنعت و کشاورزی تضعیف شده بودند، بلکه رفاه عمومی مردم و درآمد سرانه ایرانیان هم به‌شدت کاهش پیدا کرده بود. حرکتی که آقای رئیس‌جمهوری ایجاد کردند، در بخش‌های اقتصادی و تولیدی کشور موجب شد که در سال ۱۴۰۰ ، نرخ رشد اقتصادی فراتر از ۴ درصد و در سال ۱۴۰۱ نرخ رشد اقتصادی ۴ درصد شود و ما از رشد پایین اقتصادی و رشد نزدیک به صفر عبور کنیم.

سخت‌ترین بخش‌های افزایش تولید و صادرات، حوزه‌های تحریمی ما بود که عبارت بود از: صادرات نفت. برخی آقایان می‌گفتند که اگر کسی می‌تواند ۴۰۰هزار بشکه نفت صادر کند، بیاید مسئولیت وزارتخانه را برعهده بگیرد و اظهار عجز و ناتوانی می‌کردند. گفتمان خوداتکایی و «ما می‌توانیم» نشان داد که می‌شود ظرف کمتر از یک سال، افزایش قابل‌توجهی در صادرات نفتی و غیرنفتی ایجاد کرد. در تمام دولت‌های گذشته، هیچ‌وقت صادرات غیرنفتی به اندازه سال ۱۴۰۱ نداشتیم و یک رکورد در نوع خودش محسوب می‌شود. اینها در حوزه شاخص رشد اقتصادی اتفاق افتاد.

◉ نرخ رشد اقتصاد ۴درصد، با نفت بود یا بدون نفت؟

مجموع اقتصادی ایران با نفت و بدون نفت است.

◉ در سال ۱۴۰۲، نرخ رشد اقتصادی بیشتر از ۶ درصد شده است؟

بله، طبق گزارش مرکز آمار، بیش از ۷ درصد و طبق گزارش بانک مرکزی، ۶.۲ درصد نرخ رشد اقتصادی بهار ۱۴۰۲ است که نویدبخش این است که در سال ۱۴۰۲ هم از آن تله رکود و رشدهای صفر عبور خواهیم کرد. علاوه بر مسئله رشد که محصول کوتاه‌مدت رونق اقتصادی است، یکی از عوامل بلندمدت ــ که از الان برای رشدهای ۳ سال بعد، ۴ سال بعد و ۵ سال بعد می‌تواند به ما خبر بدهد ــ شاخص سرمایه‌گذاری است. هرچقدر تشکیل سرمایه بیشتر باشد، ثمراتش در سال‌های آینده خودش را نشان خواهد داد.

دهه ۹۰، دهه‌ای بود که نرخ رشد سرمایه‌گذاری در بسیاری از سال‌ها نزدیک به صفر و در برخی سال‌ها منفی بود و در مجموع در دهه ۹۰ ، تشکیل سرمایه ثابت کشور کاهش پیدا کرده بود. این موجب شده بود که بنیه و توان تولید در کشور دچار ضعف جدی شود. در سال ۱۴۰۱ ما از آن دام سرمایه‌گذاری‌های منفی و نزدیک به صفر عبور کردیم. بعد از چند سال ۶.۷ درصد سرمایه‌گذاری کشور رشد پیدا کرد.

در حوزه سرمایه‌گذاری ماشین‌آلات ــ که بیشتر بخش‌های صنعتی و تولیدی ما هستند ــ نسبت به سال قبل، ۱۵ درصد افزایش سرمایه‌گذاری داشتیم. آمار بهار ۱۴۰۲ هم حاکی از این است که رشد سرمایه‌گذاری در سه‌ماهه اول امسال ادامه پیدا کرده است. ما می‌توانیم مطمئن باشیم از دهه‌ای که هم رشد و هم سرمایه‌گذاری در آن دچار توقف و عقبگرد بود، عبور کردیم. مسیر رشد بلندمدت اقتصاد ایران وارد فاز جدید و مرحله جدیدی شده است.

همچنین درباره شاخص‌های حوزه بازار کار و اشتغال ــ که مردم بیشتر این بخش‌ها را از نزدیک لمس می‌کنند ــ در طول فصل‌های گذشته، به‌شکل مستمر هر ۳ ماه که آمار اشتغال و بیکاری منتشر شده، وضعیت شاخص بیکاری رو به کاهش بوده است. در بعضی از سال‌ها و بعضی از دولت‌ها، نرخ مشارکت اقتصادی کاهش پیدا می‌کرد، نرخ بیکاری هم کاهش نشان می‌داد، اما اینکه نرخ مشارکت مردان و زنان در کشور افزایش پیدا کند و همزمان نرخ بیکاری شاهد کاهش باشد، نشان می‌دهد مسیر، مسیر درست و صحیح و قابل‌اتکایی است.

در انتقاد به دستور اخذ مالیات بر صادرات مطرح شد

صنایع معدنی روزنه‌ای برای جبران کسری بودجه

عکس: صمت

مرضیه احقاقی: وزیر امور اقتصادی و دارایی دستور اخذ مالیات ۲ درصدی بر صادرات مواد خام و نیمه‌خام را صادر کرد. این دستور با انتقاد بسیاری از فعالان صنعتی و تولیدکنندگان روبه‌رو شده است. به‌اعتقاد فعالان صنعتی، این دست اقدامات با هدف درآمدزایی برای دولت اجرایی می‌شود، اما در نهایت، ضربات غیرقابل‌جبرانی را به تولید تحمیل خواهد کرد و در عمل، مسیر توسعه صنعتی و اقتصادی را به بن‌بست خواهد رساند. ثبات در قوانین و مقررات، نخستین پیش‌شرط تداوم تولید و امکانی برای توسعه است، اما این پیش‌شرط در کشور ما محقق نمی‌شود و شاهد بروز تغییرات ناگهانی در سیاست‌گذاری هستیم. دریافت مالیات آن‌هم علی‌الحساب از صنایع در شرایطی که مشکلات اقتصادی صنایع را محاصره کرده، اشتباه و به‌منزله وارد آوردن ضربه‌ای مهلک به تولید است. در حالی که توقف تولید در صنایع بر بار مشکلات اقتصادی دولت به‌شدت خواهد افزود. بدون تردید تا زمانی که دولت به صنایع به‌چشم دریچه‌ای برای درآمدزایی نگاه کند و دید بلندمدتی وجود نداشته باشد، چنین مشکلاتی ادامه‌دار خواهند بود.

دستور اخذ مالیات بر صادرات صادر شد

طی هفته نخست مهر، وزیر اقتصاد در بخشنامه‌ای خطاب به مدیرکل دفتر صادرات، دستور اخذ مالیات از صادرات مواد خام و نیمه‌خام را صادر کرد. طبق این بخشنامه، صادرات مواد خام و نیمه‌خام از ابتدای مهر امسال، مشمول مالیات به‌میزان ۲ درصد ارزش صادراتی کالا خواهد شد. در این بخشنامه آمده است: دستور فرمایید از ابتدای مهر امسال، در زمان انجام تشریفات گمرکی صدور قطعی مواد خام و نیمه‌خام موضوع بند «ز» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (ابلاغ‌شده طی بخشنامه پیروی صدرالاشاره)، همزمان با وصول عوارض صادراتی موضوع بند اشاره‌شده نسبت به وصول علی‌الحساب مالیات به میزان ۲درصد ارزش صادراتی و اعمال ذیل ردیف درآمدی ۱۱۰۵۱۸ اقدام کنند. همچنین، مراتب را به‌نحو مقتضی به اطلاع کلیه صادرکنندگان محترم ذی‌ربط نیز برسانند.

صادرات و کسب درآمدهای ارزی، روزنی برای کسب سود توسط صنایع معدنی کشور است. از آنجا که ظرفیت تولید در بسیاری از صنایع معدنی کشور و به‌ویژه زنجیره فولاد کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود، صادرات، گریزگاهی برای تداوم تولید و همچنین اجرای طرح‌های توسعه‌ای خواهد بود. بااین‌وجود، هرازگاهی سیاست‌هایی خلاف منافع ملی از سوی تصمیم‌گیران اتخاذ می‌شود که بارها آثار سوء ناشی از آن را مشاهده کرده‌ایم.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بااشاره به اقدام دولت روسیه مبنی بر وضع عوارض صادراتی روی برخی محصولات این کشور از جمله فولاد تاکید کرد که باز هم فرصت دیگری برای صادرات فولاد ایران با تهدید روبه‌رو شده است. دولت روسیه از اعمال عوارض جدید صادراتی خبر داده است، این عوارض به نرخ تبدیل روبل وابسته و از ابتدای اکتبر (۹ مهر) اعمال شده است. دولت روسیه هدف از وضع این مقررات را برقراری تعادلی منطقی میان صادرات و مصرف داخلی اعلام کرده است. این دولت همچنین اظهار امیدواری کرد، با وضع این مقررات بازار داخلی از افزایش قیمت‌های غیرموجه در امان بماند. عوارض صادراتی فولاد روسیه تا پایان سال آینده میلادی (اواسط دی ۱۴۰۳ خورشیدی) برقرار خواهد بود. درحالت کلی، انتظار می‌رفت با وضع عوارض صادراتی از سوی روسیه، فرصتی برای صادرات بیشتر فولاد ایران مهیا شود. همزمان با وضع عوارض بر صادرات فولاد از روسیه وزیر اقتصاد نیز در بخشنامه‌ای دستور اخذ مالیات ۲ درصدی بر صادرات مواد خام و نیمه‌خام را صادر کرده و سبب شده است در شرایطی که صنعت فولاد ایران می‌تواند بازارهای جدیدی را به‌دست آورد، با مانع عوارض صادراتی از سوی دولت مواجه شود.

تیشه دولت به ریشه تولید

حسن حسینقلی، فعال بخش معدن و صنایع‌معدنی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: عملکرد دولت سیزدهم در ۲ سال اخیر حکایت از آن دارد که سیاست‌گذاران به معادن و صنایع‌معدنی به‌چشم منبعی برای درآمدزایی نگاه می‌کنند، یعنی به‌دنبال آن هستند تا با اتکا به مواد قانونی مختلف، سهم درآمدی خود را از این بخش افزایش دهند. چنین برخوردهایی به‌منزله نابود کردن فعالیت در بخش معدن و صنایع‌معدنی در بلندمدت است. به این ترتیب، توسعه‌ای که همزمان با توسعه معادن در کشور حاصل شده است، از میان می‌رود و آثار سوء ناشی از آن غیرقابل‌جبران خواهد بود.

وی افزود: به‌عنوان‌مثال چندی پیش، احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی در مکاتبه‌ای با رئیس کل گمرک، خواستار وصول مالیات علی‌الحساب ۲ درصدی از صادرات غیرنفتی (مواد پتروشیمی، فولادی، مواد معدنی، نفتی و گازی) موضوع بند ز تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ شد. این مالیات همزمان با عوارض صادراتی موضوع بند یادشده به‌میزان ۲ درصد ارزش کالای صادراتی وصول خواهد شد.

در بند ز تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ آمده است، به‌منظور اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱،۱،۲۱و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام‌فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع‌معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مندرج در فهرست تصویب‌نامه هیات‌وزیران راجع به بند «ص» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور منطبق بر قانون جهش تولید دانش‌بنیان در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده و از ابتدای سال ۱۴۰۲، نیم‌درصد (۰/۵درصد) به مأخذ ارزش صادراتی این کالاها به‌عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد.

این فعال بخش معدن تاکید کرد: در واقع گویا سیاست‌گذاران و دولتمردان بدون توجه به میزان سود واقعی شرکت‌ها تنها به‌دنبال اخذ درآمد از آنها هستند. در شرایطی که هنوز میزان سودآوری صنایع و واحدهای تولیدی مشخص نیست، وزیر اقتصاد دستور دریافت مالیات علی‌الحساب را صادر می‌کند. این دست قوانین و مقررات، نه‌تنها به ارزش‌آفرینی منجر نمی‌شود، بلکه همین جان کم‌رمق صنایع را هم خواهد گرفت.

حسینقلی گفت: متاسفانه در ۲ سال اخیر، چنین اقداماتی با روش‌های گوناگون تکرار شده است، از جمله آن می‌توان به وضع عوارض روی صادرات محصولات معدنی با گذشت چند ماه از سال و تعمیم آن به ابتدای سال خبر داد. این دست اقدامات، حکایت از بی‌برنامگی تیم اقتصادی دولت دارد.

تولیدکننده و صادرکننده با احتساب ثبات در قوانین، اقدام به فروش محصول خود در بازار جهانی و برای سود حاصل از این فروش، برنامه‌ریزی می‌کنند. بنابراین، تحمیل هزینه‌ای جدید به این تولیدکنندگان، در عمل برنامه‌ریزی و روند سوددهی در این واحدها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. البته فعالان بخش معدن نیز در قبال چنین مقررات خلاف قانونی کوتاه نمی‌آیند و شکایت خود را به دیوان عدالت اداری می‌برند. بااین‌وجود، باید تاکید کرد که اخذ چنین تصمیماتی که حتی دیوان عدالت اداری نیز رأی به لغو آنها می‌دهد، حکایت از نبود نگاه کارشناسی در تیم اقتصادی دولت دارد. این تغییرات مداوم، ضربات جدی را به تولید تحمیل و بخش بزرگی از انرژی فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی را جذب می‌کند. علاوه‌براین، از جذابیت حضور صاحبان سرمایه به این بخش به‌شدت کاسته خواهد شد. برای اخذ تصمیمات و مصوباتی که تاثیر مستقیم بر عملکرد صنایع دارند، انتظار می‌رود از نظرات فعالان صنعتی و نمایندگان بخش خصوصی بهره گرفته شود. این تعامل مانع از تصویب مقررات غیرکارشناسی و ناصحیح می‌شود.

وی افزود: حمایت از معادن و صنایع‌معدنی به‌منزله ایجاد موقعیت‌های شغلی مختلف است. متاسفانه در کشور ما اغلب افراد به فعالیت‌های غیرمولد مشغول هستند. چنانچه از روند تولید، صادرات و توسعه صنایع حمایت شود، شاهد توسعه اقتصادی خواهیم بود، اما تحقق این خواسته دور از دسترس به‌نظر می‌رسد. همه تولیدکنندگان به‌دنبال توسعه فعالیت و کسب‌وکار خود هستند، چراکه توسعه به‌منزله تداوم تولید و ارتقا بهره‌وری است. بنابراین، از دولتمردان انتظار می‌رود دست از دخالت و فعالیت‌های غیرکارشناسی در بخش معدن و صنایع‌معدنی بردارند تا شاهد توسعه عملکردی این بخش باشیم. چنانچه این سیاست‌های اشتباه و غیرکارشناسی ادامه یابد، در نهایت به تعطیلی و توقف تولید در صنایع منتهی خواهد شد.

متاسفانه تصمیمات اخذشده توسط سیاست‌گذاران، هیچ پشتوانه کارشناسی ندارد و در نتیجه زیرسوال هستند، بنابراین تجدیدنظر در آنها ضروری است.

این فعال بخش معدن در ادامه بااشاره به نقش غیرقابل‌انکار معادن و صنایع‌معدنی در فرآیند توسعه کشور گفت: توسعه اقتصادی یکی از مهم‌ترین اهدافی است که کشورها به‌عنوان هدف غایی همواره به‌شدت آن را دنبال می‌کنند. یکی از الزامات انکارناپذیر رشد اقتصادی و توسعه، سرمایه‌گذاری است و همواره رنج کمبود سرمایه، به‌عنوان عامل تولیدی مهم، مانعی جدی بر سر راه پیشرفت کشورها به‌ویژه کشورهای در حال توسعه محسوب می‌شود. از این‌رو هر کشور باید برای رسیدن به رشد و توسعه پایدار و بلندمدت اقتصادی، بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری مناسب؛ چه از داخل و چه از خارج را فراهم کند.

حسینقلی گفت: جذب سرمایه به الزامات متعددی نیاز دارد که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به ثبات در قوانین و مقررات اشاره کرد. اما این خواسته در کشور ما نه‌تنها محقق نمی‌شود، بلکه شاهد تغییرات روزانه در این بخش و صدور بخشنامه‌های متعدد غیرکارشناسی هستیم که در عمل عمر طولانی هم ندارند. در همین حال، نبود ثبات در شرایط سیاسی کشور و سرایت ناگزیر آن به حوزه اقتصاد نیز، دیگر چالش پیش‌روی هر کسب‌وکاری است؛ صدالبته که فعالیت در حوزه معادن و صنایع‌معدنی به‌سبب دیربازدهی به ثبات شرایط بیشتری نیاز دارند، اما در موقعیت کنونی باتوجه به شرایط توصیف‌شده، در عمل مسیر جذب سرمایه به ظرفیت‌های معدنی کشور مسدود است، در نتیجه فعالیت‌های توسعه‌ای، از اولویت کنار رفته‌اند.

سیاست‌گذاری بدون درایت

رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صادرات و فروش یک محصول در بازار بین‌المللی از چندین جهت حائزاهمیت است. در درجه نخست آنکه، امکان ارزآوری برای کشور فراهم خواهد شد. در همین حال، تولیدکنندگان ناچار هستند در رقابت با سایر محصولات تولیدشده در سطح جهانی، کیفیت تولید خود را افزایش دهند و برای ارتقای فرآیند تولید، سرمایه‌گذاری کنند. علاوه‌براین، با ایجاد بازار فروشی علاوه بر بازار داخلی، ظرفیت تولید افزایش خواهد یافت. ارتقای افزایش ظرفیت تولید به‌منزله ایجاد فرصت برای اشتغالزایی هرچه بیشتر و بهبود شرایط اقتصادی کشور خواهد بود. به بیان کلی‌تر، می‌توان این‌طور ادعا کرد که صادرات فرصتی برای توسعه صنعتی و اقتصادی را فراهم می‌کند.

وی افزود: باتوجه به آثار مثبت صادرات، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود مسیر فروش محصولات داخلی را در بازار جهانی، تسهیل کنند، اما این خواسته نه‌تنها محقق نمی‌شود، بلکه هر روز مانعی جدید در مسیر فروش تولیدات داخلی در بازار جهانی ایجاد می‌شود.

شهرستانی گفت: در طول دهه‌های گذشته سرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیره فولاد کشور شده است. این سرمایه‌گذاری زمینه ارتقای تولید در این صنعت را فراهم کرده است. در افق چشم‌انداز توسعه کشور در سال ۱۴۰۴ نیز، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده است. بدون تردید، امکان مصرف این حجم از فولاد در داخل کشور وجود ندارد، بنابراین صادرات یکی از اهداف اصلی توسعه صنعت فولاد در کشور است.

این فعال صنعت فولاد گفت: وضع انواع عوارض صادراتی روی محصولات مختلف با هدف تنظیم بازار داخلی انجام می‌شود، چراکه هر سیاست‌گذاری در هر کجای دنیا می‌داند صادرات و حضور در بازار جهانی، به‌نفع اقتصاد کشورش است. در مواردی، سیاست‌گذاران تداوم حضور در بازار جهانی را حتی به تامین بازار داخلی نیز ارجح می‌دانند. به‌این‌معنی که نیاز داخلی خود را با واردات تامین می‌کنند و مانع از دست رفتن بازار بین‌المللی خواهند شد.

شهرستانی افزود: دریافت مالیات علی‌الحساب از صادرات که به‌تازگی از سوی وزیر اقتصاد وضع شده، مغایر منافع ملی است. تولید بسیاری از محصولات در حوزه معدن، صنایع‌معدنی و به‌ویژه زنجیره فولاد، بیشتر از نیاز بازار داخلی است. این زنجیره از اساس با هدف صادرات توسعه یافته است.

در شرایطی که تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی و همچنین کمبود انرژی، فشار قابل‌توجهی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند، بعضی سیاست‌گذاران نیز کمر به نابودی صنایع داخلی بسته‌اند. در چنین شرایطی باید اقرار کرد که برخی سیاست‌گذاران کشور فاقد دانش و تخصص کافی هستند که چنین تصمیماتی را می‌گیرند. متاسفانه این تصمیم‌گیران در روند فعالیت و تصمیم‌گیری خود حتی از نظرات تخصصی مشاوران آشنا به صنعت و اقتصاد نیز بهره نمی‌گیرند. در چنین شرایطی آینده صنایع در کشور به مخاطره خواهد افتاد.

سخن پایانی

به‌اعتقاد فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی، دولت تنها به‌دنبال درآمدزایی از صنایعی است که فعالیت و تولید خود را با دشواری ادامه می‌دهند. سیاست‌های دولت نیز در مسیر کسب درآمد از تولید تنظیم و تدوین می‌شود. این دست قوانین و مقررات نه‌تنها به ارزش‌آفرینی منجر نمی‌شود، بلکه همین جان کم‌رمق صنایع را هم خواهد گرفت.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک خراسان رضوی

م الف ۲۸۱۸

آگهی ابلاغ اخطار به عدم‌افراز

خانم آنا مرضیه وکالتا از طرف حمید، وحید و مبین رحیمی‌فردوسی‌نژاد ۱۴۰۱ تقاضای افراز سهم مشاعی موکلین خود در **آپارتمان پلاک ثبتی ۲۳۶۶۸ فرعی از ۱۸۲- اصلی بخش ۱۰ مشهد مقدس** را نموده است و اعلام داشته از اقامتگاه دیگر مالک مشاعی اطلاعی ندارد. لذا با استفاده از اختیارات حاصله از ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا اقدام به نشر آگهی به منظور ابلاغ اخطاریه به کلیه مالکین مشاعی و اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع می‌گردد. این آگهی در یک نوبت به همراه نظریه ریاست ثبت آگهی خواهد شد.

تصمیم واحد ثبتی

مرجع رسیدگی: اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۹ درخصوص درخواست خانم آنا مرضیه وکالتا از طرف حمید، وحید و مبین فردوسی‌نژاد مبنی بر افراز سهم مشاعی در آپارتمان پلاک ثبتی ۲۳۶۶۸ فرعی از ۱۸۲ - اصلی بخش ۱۰ مشهد باتوجه به گزارش مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۹ نماینده ثبت اعلام می‌دارد: سند مالکیت ۴۷ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم مشاع از ششدانگ آپارتمان مذکور با شماره چاپی ۲۵۶۲۲۸ ب ۱۴۰۰ به نام فرید رحیمی‌فردوسی‌نژاد و سند مالکیت ۴۷ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم مشاع از ششدانگ آپارتمان مذکور با شماره چاپی ۲۵۶۲۲۹ ب ۱۴۰۰ به نام حمید رحیمی‌فردوسی‌نژاد و سند مالکیت ۲۳/۵ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم مشاع از ششدانگ آپارتمان مذکور با شماره چاپی ۲۵۶۲۳۰ ب ۱۴۰۰ به نام مبین رحیمی‌فردوسی‌نژاد و سند مالکیت الباقی ملک ۲/۵ سهم مشاع از ۱۲۰ سهم مشاع از ششدانگ آپارتمان مذکور با شماره چاپی ۹۱۰۸۶۰ الف ۱۴۰۰ به نام ملوک تفضلی مهرجردی صادر گردیده و با عنایت به دستور ذیل گزارش صدرالاشاره به شرح ذیل اتخاذ تصمیم گردید.

تصمیم واحد ثبتی:

با عنایت به گزارش نماینده منتخب مستند به سوابق ثبتی و سامانه نظر به اینکه مورد تقاضا یک واحد آپارتمان و دارای مشترکات و مشاعات بوده و تابع قانون تملک آپارتمان‌ها و آیین‌نامه اجرایی آن می‌باشد لذا تصمیم به عدم قابلیت افراز آن صادر و در اجرای مواد ۵ و ۶ آیین‌نامه قانون افراز مراتب به کلیه مالکین مشاع ابلاغ تا چنانچه اعتراضی دارند حسب ماده ۲ قانون افراز و فروش املاک مشاع ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ اعتراض خود را تسلیم دادگاه محل وقوع ملک نموده و گواهی طرح دعوی را به این اداره تحویل نمایند.

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

نوبت دوم
م الف ۳۹۷

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک نوشهر

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۱۱۷۳ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای گرکعلی امیری فرزند جعفر به شماره شناسنامه ۶ و شماره ملی ۳۵۲۰۷۱۴۶۵۵ صادره از دشتستان در ۸۴۶۶،۱۹ سهم مشاع از ۳۱۲۸۱،۱۹ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به انضمام یک حلقه چاه آب مشاعی به مساحت ۳۱۲۸۱،۱۹ مترمربع قسمتی از پلاک ۷۳۹۱ اصلی واقع در بخش سه بوشهر حوزه ثبت ملک برازجان اراضی کلمه خریداری شده از آقای جعفر امیری به ایشان واگذار گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود. در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳

حمیدرضا باقرپور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

تحلیل صمت از روند اقتصاد ایران در نیم قرن گذشته

تورم بیش از هر چیز رفاه عمومی را کاهش می‌دهد

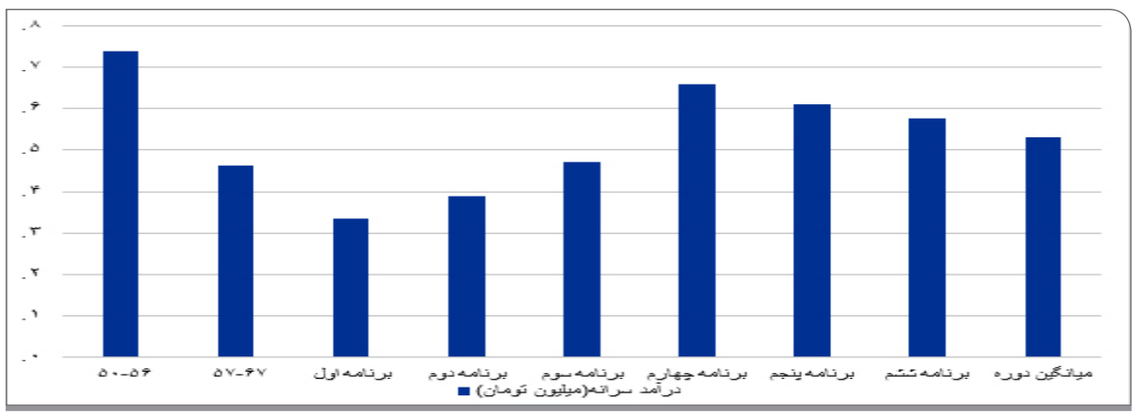
امیرعباس آذرموند: نتایج برآورد یک مطالعه تحقیقی نشان می‌دهد که نابرابری درآمد در بلندمدت، اثر معناداری بر رفاه اقتصادی نخواهد داشت. این در حالی است که تنها افزایش‌ها در نابرابری درآمد، اثر منفی بر رفاه اقتصادی و کاهش آن، اثر چندانی ندارد. همچنین، نرخ تورم بالا، اثری شدید بر رفاه اقتصادی دارد، به‌طوری‌که اندازه اثرگذاری منفی افزایش تورم بر رفاه، به‌مراتب بیش از کاهش آن است. ضمن اینکه، افزایش نرخ بیکاری موجب کاهش رفاه عمومی و افزایش درآمد سرانه، سبب بهبود آن خواهد شد. به این ترتیب، کاهش نابرابری درآمدی به‌تنهایی نمی‌تواند موجب رفاه اجتماعی در ایران شود.

رابطه رفاه با درآمد و نحوه توزیع درآمد

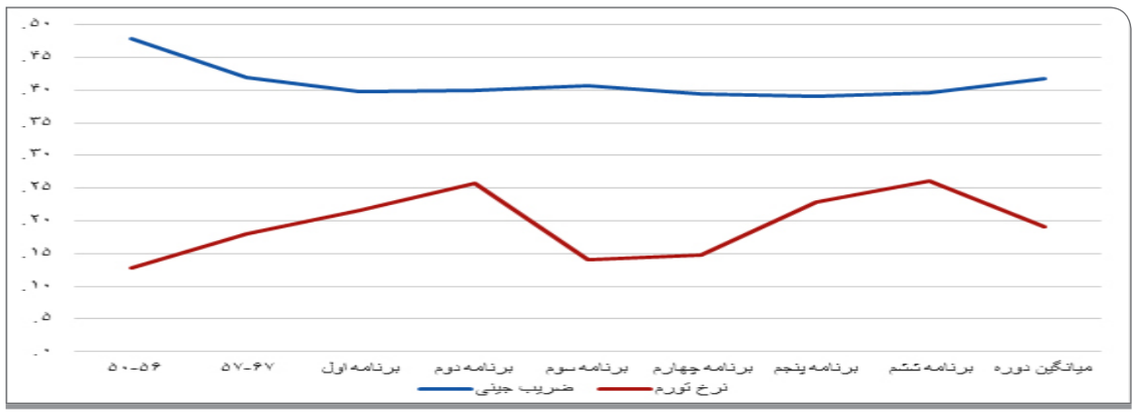
به‌گزارش صمت و به‌نقل نشریه علمی تحقیقات اقتصادی، وابسته به دانشگاه تهران، رفاه را می‌توان مجموعه‌ای سازماندهی‌شده از قوانین، سیاست‌ها و برنامه‌ها دانست که در قالب موسسات رفاه و سازمان‌های اجتماعی، برای تامین نیازهای مادی و معنوی انسانی عرضه می‌شود. رفاه دارای ابعاد مختلفی است که این ابعاد از مسائل فردی شروع و به موضوعات سیاسی و اقتصادی ختم می‌شود.

درباره رفاه و ارتباط آن با درآمد و نحوه توزیع درآمد میان افراد یک جامعه، می‌توان این‌طور عنوان کرد که تغییرات رفاه افراد با سطوح درآمد آنها ارتباط مستقیم دارد. همچنین، نظریه‌های گوناگونی درباره رفاه مطرح شده است که آن را تابعی از درآمد سرانه و نحوه توزیع درآمد می‌داند. مسئله توزیع درآمد خود از ۴ بعد نابرابری، فقر، تحرک و رفاه تشکیل شده است. نابرابری درآمد که خود نشان‌دهنده تفاوت‌های موجود در معیارهای اقتصادی، درآمدی یا رفاهی در میان افراد یک گروه، میان گروه‌ها در یک جامعه یا میان کشورها است، مسئله مهم به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه است و از جهات مختلف بر رفاه عمومی یک جامعه اثر دارد.

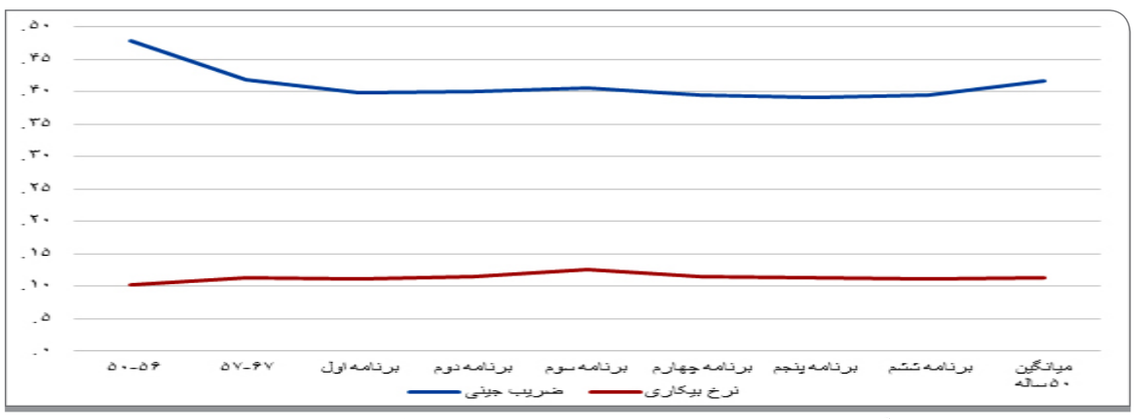
از سوی دیگر، تورم به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های عملکرد اقتصاد کلان، منجر به تغییرات در توزیع درآمد و ثروت به‌نفع دهک‌های پردرآمد و به زیان اقشار کم‌درآمد جامعه می‌شود.

تورم در ایران در سال‌های گذشته به‌شدت افزایش یافته که به کاهش قدرت خرید مردم و نگرانی جامعه منجر شده است. رابطه میان تورم و رفاه، همواره موردتوجه بوده است. با محاسبه تورم، می‌توان اثرات نامساعد آن را بر رفاه جامعه بررسی کرد تا دولت‌ها در سیاست‌گذاری‌ها آن را لحاظ کنند.

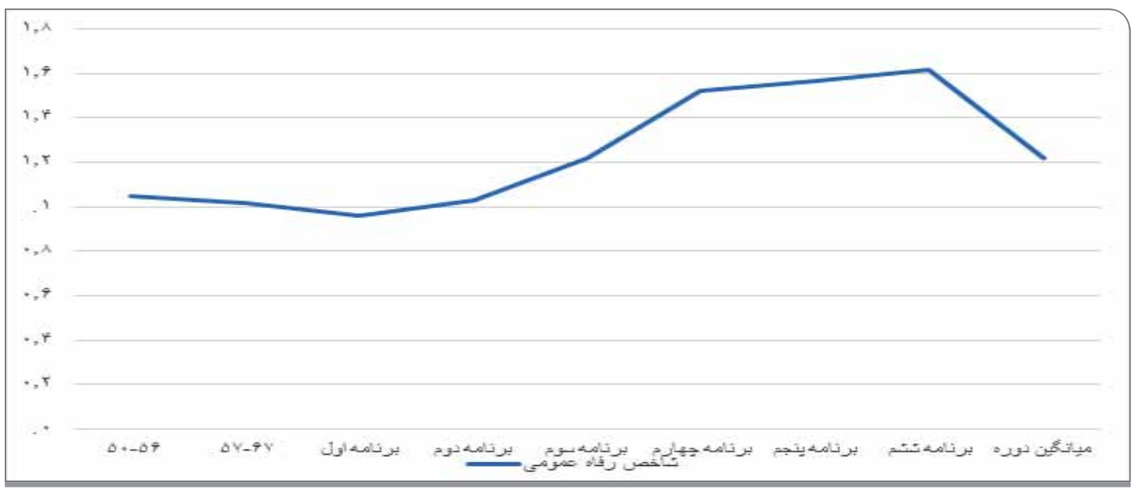
رکوردشکنی‌های دهه ۸۰

آمارها در بحث نابرابری درآمد کشور حاکی از آن است که بالاترین میزان نابرابری مرتبط با سال‌های پیش از انقلاب و در آن ضریب جینی ۰.۴۸ بوده است. علت این امر را می‌توان مرتبط به مسائلی دانست که حدود نیمی از ثروت جامعه میان عده ناچیزی توزیع می‌شد، حال آنکه نیمی از جامعه هیچ بهره‌ای از ثروت‌های موجود نمی‌بردند. ضمن اینکه، اجرا نکردن سیاست‌های بازتوزیع، موجب شکاف شدید طبقاتی شده است. از سوی دیگر، کمینه نابرابری درآمد با ۰.۳۹ مربوط به سال‌های برنامه پنجم توسعه پس از انقلاب است. با اجرای طرح به‌اصطلاح هدفمندی یارانه‌ها و اقداماتی که دولت در این رابطه انجام داد، نابرابری در توزیع درآمد کاهش یافت و ضریب جینی در سال ۹۰ به ۰.۳۷۵ رسید. باتوجه به تغییرات نابرابری درآمد در سال‌های موردبحث، تبیین اثرگذاری آن بر سطح رفاه اقتصادی مهم به‌نظر می‌رسد.

فراز و فرود تورم و به‌ویژه تداوم آن در ایران، در نوع خود کم‌نظیر است. اقتصاد ایران در سال‌های پیش از انقلاب با درآمدهای سرشار نفتی با ساختاری مصرفی همراه شده است، به‌نحوی‌که در ابتدای برنامه پنجم توسعه پیش از انقلاب، روند رو به افزایش نقدینگی و تقاضای کل اقتصاد منجر به رشد چشمگیر تورم در دهه ۵۰ شد.

به مفهومی دقیق‌تر، در حد فاصل ۱۳۵۲-۱۳۵۶ نرخ نفت رشد و به این ترتیب درآمدهای ارزی نیز افزایش پیدا کرده که این امر به افزایش نقدینگی منجر شده است.

بحران بزرگ دهه ۹۰

در ادامه و در راستای افزایش اعتبارات به بخش‌های مختلف، تقاضای داخلی به‌شکل چشمگیری گسترش یافته، اما به‌دلیل گنجایش اندک اقتصاد ایران برای جذب دلارهای نفتی، در نهایت تورم رشد کرده است. با آغاز جنگ در سال ۱۳۵۹ و به‌دنبال آن کسری بودجه، تحریم اقتصادی، کمبود کالاها و سیستم توزیع منجر به افزایش نرخ تورم شده است.

در برنامه نخست توسعه، مسئله تحریم و اثرات ناشی از آن و عدم‌پاسخگویی به انتظارات مردم و انتظارات تورمی فزاینده، از اواخر ۱۳۷۳ موجب التهاب در بازار طلا و ارز و به‌دنبال آن، سایر کالاها شده که این مسئله همراه با آغاز برنامه دوم توسعه، در سال ۱۳۷۴ افزایش شدید سطح عمومی قیمت‌ها و تورم را در پی داشته است. به‌طورکلی، نرخ تورم در سال‌های برنامه دوم توسعه، روند کاهشی را طی کرده است.

روند کاهشی تورم از سال ۱۳۸۱ تغییر جهت داده و صعودی شده است که مهم‌ترین دلیل آن را می‌توان آثار نامطلوب رشد درآمدهای ارزی حاصل از افزایش نرخ جهانی نفت عنوان کرد.

از سویی، تورمی دیگر سبب شد تا این نرخ در سال ۱۳۸۲ به ۱۵.۶ درصد برسد. کاهش نرخ تورم به این سطح، به‌دلیل تلاش‌های دولت اصلاحات برای جلوگیری از رشد قیمت‌ها و رشد فزاینده واردات در این سال بوده است. با تداوم تاثیر این سیاست در سال ۱۳۸۳ بر سطح قیمت‌ها، نرخ تورم به ۱۵.۲ درصد کاهش یافته و در فاصله سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۷ روند افزایشی را پیموده که پس از آن، سقوط نرخ تورم قابل‌مشاهده است.

نرخ رسمی تورم پس از عبور از مرز تک‌رقمی در سال ۸۸، دوباره در سال ۸۹ از این مرز فاصله گرفت و به ۱۲.۴ درصد افزایش یافت.

روند تورم در دهه ۹۰ حاکی از آن است که با فشار ناشی از نرخ ارز روی قیمت‌ها در سال ۹۱، با روندی نزولی همراه بوده است تا در نهایت با تثبیت نرخ ارز در سال ۹۵، یک‌بار دیگر نرخ تورم تک‌رقمی تجربه شود.

در سال‌های برنامه ششم توسعه، تحریم‌های نفتی گسترده، افزایش نرخ ارز به‌دلیل کاهش عرضه آن از یک‌سو و از سوی دیگر، تاثیرپذیری قیمت‌های داخلی کشور به نرخ ارز و تقویت بخش نامولد و سوداگری، به افزایش تورم دامن زد. به‌نظر چنین فراز و فرودی در تورم نیم قرن گذشته، تداوم بی‌سابقه نرخ ۲رقمی آن و اندازه اثرگذاری آن بر رفاه اجتماعی، مهم است.

هدف همه دولت‌ها و برنامه‌های توسعه، بهبود رفاه در جامعه است، اما نتیجه سیاست‌ها به‌گونه‌ای بوده که کاهش نرخ تورم با افزایش نابرابری درآمد همراه بود یا کاهش نابرابری درآمد به ایجاد تورم دامن زده است. به‌طورمثال، سیاست اصلاح نرخ در صورت نبود برنامه تکمیلی حمایتی، موجب تشدید نابرابری درآمد می‌شود که در نهایت، هدف مطلوب سیاست‌گذار را مخدوش می‌کند یا از طرف دیگر، اقدامات حمایتی نظیر مسکن مهر، به کاهش نابرابری درآمد می‌انجامند،اما از آنجایی که در بلندمدت به افزایش تورم منجر می‌شوند، هدف سیاست‌گذار را محقق نمی‌کنند.

دهه ۵۰، اوج درآمد سرانه

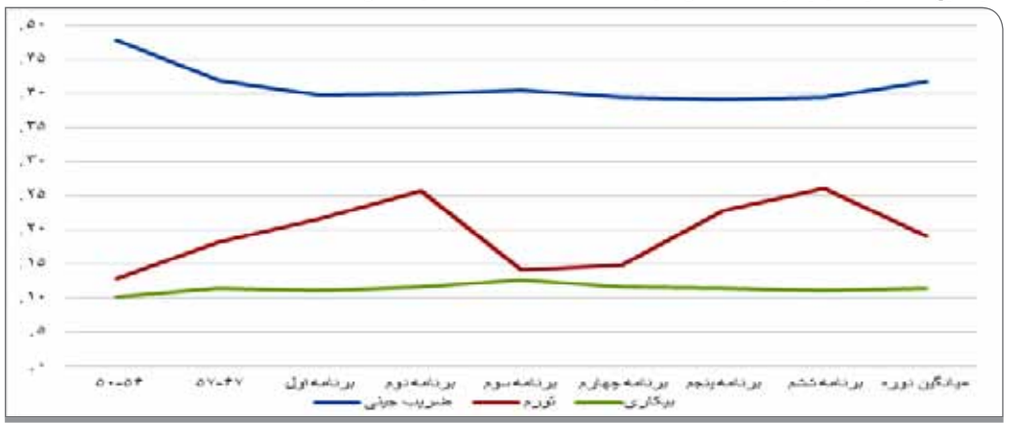
محاسبات گزارشی که توسط نشریه علمی وابسته به دانشگاه تهران محاسبه شده است، نشان می‌دهد که در دوره زمانی ۱۳۵۰ تا ۱۴۰۰، اقتصاد کشور دوره‌های مختلف را سپری کرد که عبارتند از: سال‌های رژیم پهلوی در دهه ۵۰، حدفاصل انقلاب تا پایان جنگ و سپس برنامه‌های توسعه اجراشده؛ نتایج نشان می‌دهند که رفاه اقتصادی مردم در دوره قبل انقلاب به انقلاب و جنگ، روندی کاهنده داشته که تا پایان برنامه اول هم حفظ شد. متوسط رفاه اقتصادی در برنامه اول توسعه را معادل ۰.۹۶ محاسبه کردند که کمترین میزان رفاه اقتصادی در نیم قرن گذشته را ثبت کرده و بیشترین میزان هم که معادل ۱.۶۲ بوده، در سال‌های برنامه ششم حاصل شده است.

یکی از شاخص‌هایی که بیانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور است، ضریب جینی است که می‌توان با استفاده توزیع درآمد و نظام مربوط به آن را تحلیل کرد. محاسبات میانگین ضریب جینی نشان می‌دهد که پیش از انقلاب، این نرخ تا حدود ۰.۵ هم افزایش یافت. علت آن را هم می‌توان این‌گونه تحلیل کرد که نیمی از ثروت کشور میان بخش کوچکی از مردم توزیع شده بود و نیمی از مردم نیز بهره‌ای از ثروت‌های کشور نمی‌بردند که مهم‌ترین عامل، فاصله طبقاتی در دوره پهلوی دوم بود. پس از انقلاب، وضعیت شکاف طبقاتی در ایران بهبود و ضریب جینی به‌تبع آن کاهش یافته و میانگین شاخص جینی در برنامه پنجم توسعه ۰.۳۹۰۴ است که کمترین میزان این شاخص در دوره زمانی پژوهش بوده است.

نرخ تورم هم از دوره پهلوی و سال‌های ابتدایی انقلاب و جنگ تا سال‌های برنامه اول و دوم به‌شدت افزایش یافته و پس از تجربه یک روند کاهشی در سال‌های اجرای برنامه سوم توسعه، در برنامه‌های چهارم، پنجم و ششم روند فزاینده را در پیش گرفته است. بیشترین و کمترین میزان تورم به‌ترتیب معادل ۲۶.۱ و ۱۲.۸ درصد مربوط به سال‌های برنامه دوم توسعه و سال‌های پیش از انقلاب است. بیشترین میزان تورم با میانگین معادل ۲۶.۱ درصد مربوط به سال‌های برنامه ششم توسعه بوده که تحریم‌های نفتی وسیعی اعمال شد. نتیجه این تحریم‌ها، افزایش نرخ ارز به‌دلیل کمبود عرضه آن از یک‌طرف و تاثیری‌پذیری قیمت‌های داخلی از نرخ ارز، از طرف دیگر بوده و این امر به گسترده‌تر شدن حجم فعالیت‌های نامولد و سوداگری نیز منجر شده است.

بیشترین میزان درآمد سرانه در ایران با میانگین معادل ۷ میلیون و ۳۰۰هزار نفر، به‌ازای هر ایرانی، به پیش از انقلاب باز می‌گردد. در این دوره، که از آن به‌عنوان دوره طلایی اقتصاد ایران هم یاد می‌شود، به‌دلیل رشد نرخ نفت در بازارهای جهانی و همچنین افزایش درآمدهای نفتی، درآمد سرانه کشور رشد فراوانی را تجربه کرد. کمترین میزان درآمد سرانه هم با معادل ۳ میلیون و ۳۰۰هزار تومان برای هر ایرانی، مربوط به سال‌های برنامه اول توسعه است. از سال ۱۳۵۰ تا سال ۱۳۷۳ که برنامه اول توسعه به‌پایان رسید، به‌دلیل وقایعی چون انقلاب و جنگ هشت‌ساله با عراق، درآمد سرانه کشور روندی کاهشی را تجربه کرده است. بیشترین میزان نرخ بیکاری با میانگین ۱۲.۶ درصدی در برنامه سوم توسعه حاصل شد و مردم ایران کمترین نیز با نرخ ۱۰.۲ درصدی را در فاصله سال‌های ۱۳۰۵ تا ۱۳۵۶ تجربه کردند.

در بررسی دقیق‌تر روند حرکتی رفاه عمومی، می‌توان دریافت که با پایان جنگ و آغاز دهه ۷۰، همزمان با پیروزی آقای رفسنجانی و تشکیل دولت موسوم به سازندگی، شاخص ترکیبی رفاه، روندی افزایشی را نشان می‌دهد. در ادامه و در دهه ۱۳۸۰ ، به‌دلیل تک‌نرخی شدن نرخ ارز و با تاسیس صندوق توسعه ملی، شاخص ترکیبی، روندی صعودی را تجربه کرده است. در دهه ۹۰ به‌دلیل تشدید تحریم‌های اقتصادی، تورم و رکود اقتصادی؛ رفاه کاهشی چشمگیر پیدا کرد. به‌طورکلی، بعد مصرف در سال‌های نیم دوم قرن گذشته شمسی، روندی صعودی و پرنوسان را تجربه کرد و در سال ۱۳۹۶ نیز رشدی چشمگیر و قابل‌توجه را شاهد بود. بر این اساس، شاخص ترکیبی رفاه اقتصادی در سال ۹۶ به اوج خود که معادل ۱.۷ بود، دست یافت و پس از آن، دچار کاهش شد. بعد انباشت در دوره مورد بررسی، سیر صعودی داشته و بعد توزیع درآمد در این مدت، نوسان کمی را تجربه کرده است. در حالی که از نظر امنیت اقتصادی هم، روندی مشابه با روند شاخص ترکیبی رفاه اقتصادی حاصل شده است.

در گفت‌وگوی صمت با وزیر اسبق بازرگانی مطرح شد

شرط بهبود شرایط اقتصادی و ارتقای معیشت

امیر عباس آذرموند: **وزیر اسبق بازرگانی در مورد راه برون رفت اقتصاد از وضعیت فعلی به صمت گفت: «زمانی می‌توانیم ادعا کنیم به دوره رونق وارد شدیم که زندگی مردم هم از نظر کیفی به سمت اصلاح حرکت کند وگرنه گشایش در قالب اعداد و ارقام به تنهایی معنی خاصی ندارد. به طور مثال نمی‌توان از زیر بار پاسخ به این سوال شانه خالی کرد که آثار رشد بزرگ اقتصادی مانند آنچه مراجع رسمی در مورد سه ماهه نخست می‌گویند؛ در سفره مردم چیست؟»**

یحیی آل اسحاق، وزیر بازرگانی در دولت دوم رفسنجانی و رئیس اسبق اتاق بازرگانی در ادامه تصریح کرد: «دولت محترم از نیروهایی جوان و دوست داشتنی تشکیل شده که حتما در پی بهبود وضعیت مردم هستند اما باید از تجارب گذشتگان هم استفاده کنند و دوباره کالاهای حساس را به هر قیمتی به‌دست مردم برسانند. عزیزان در دولت توجه کنند که بهترین فارغ‌التحصیل دانشگاهی هم هر چند علم به روزی داشته باشد اما در زمینه مدیریت و کارهای اجرایی نیاز به تجربه، عاملی ضروری و تعیین‌کننده است.»

متن کامل این مصاحبه را می‌توانید در ادامه مطالعه کنید.

◉ با وجود تحولات مختلفی که در ایران و منطقه به وجود آمده، همچنان نرخ رشد اقتصادی کشور در امسال مورد بحث محافل اقتصادی است. مرکز آمار نرخ رشد اقتصادی را ۷.۹ درصد و بانک مرکزی ۶.۲ درصد محاسبه کردند که با توجه به وضعیت مردم، به جدال‌های فکری دامن زده است. نگاه شما به بحث‌هایی که در این مورد شکل گرفته چیست؟

باید قبل از هر اقدامی یک مسئله را روشن کنیم. آمارهایی که مرکز آمار ایران و بانک مرکزی اعلام می‌کنند، بنا به تاکید صریح قانون، تنها آمارهای مرجع و رسمی کشور هستند. بگذریم از اینکه در بیشتر کشورها تنها یک نهاد، مرجع رسمی اعلام آمار است. با پذیرش این اصل مبنا را باید اعتماد به ارقامی بگذاریم که مراجع رسمی کشور اعلام می‌کنند. این درحالی است که گاهی برخی از صاحب‌نظران هم متاسفانه آمارهای رسمی را مخدوش می‌شمارند ولی من فکر می‌کنم مخدوش دانستن ارقام رسمی کشور یعنی اعتماد لازم به ارکان آماری و محاسباتی کشور وجود ندارد و در این صورت دیگر حتی راجع به صحت هدف‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها هم نمی‌توان صحبت کرد. بدون آمارهای مستدل و مورد قبول رسمی، برنامه‌ریزی اقتصادی ممکن نیست.

جالب اینکه در سطح نهادهای بین‌المللی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول هم ارقام رسمی اعلامی از سوی مراجع آماری، مورد توجه قرار گرفته و مبنای تحلیل‌های این نهادها می‌شوند. بنابراین لازم می‌دانم تاکید کنم که نمی‌توانیم به اصالت این ارقام خدشه وارد کنیم.

◉ این تا حدی پذیرفتنی است که بدون دسترسی به ارقام و داده‌های مراجع رسمی، نمی‌توان مصداقی جهت نادرست بودن ارقام مراجع رسمی عنوان کرد. با فرض پذیرش صحت ارقام، با وجود فاصله میان دو نرخ رسمی، می‌توانیم بپذیریم اقتصاد به اهداف برنامه توسعه رسیده و یا از آن مهم‌تر، در پایان دوره رکود و آغاز دوره گشایش و رونق قرار داریم؟

برای تحقق این مورد باید کارهای جدی صورت بگیرد و کارشناسان هم نظر دهند. من فکر می‌کنم زمانی می‌توانیم ادعا کنیم به دوره رونق وارد شدیم که زندگی مردم هم از نظر کیفی به سمت اصلاح حرکت کند وگرنه گشایش در قالب اعداد و ارقام به تنهایی معنی خاصی ندارد. به طور مثال نمی‌توان از زیر بار پاسخ به این سوال شانه خالی کرد که آثار رشد بزرگ اقتصادی مانند آنچه مراجع رسمی در مورد سه ماهه نخست می‌گویند؛ در سفره مردم چیست؟ به نظر من این سوالات را باید پاسخ داد.

◉ پاسخ شما به عنوان کسی که سابقه وزارت و معاونت در وزارتخانه‌های اقتصادی را داشته به این دست از سوالات چیست؟

کیفیت رشدی که در بهار امسال تجربه شده را باید از میزان و شدت آن جدا کنیم. به زبان ساده‌تر، از نظر فنی، رشد تولید در کشور چشمگیر شده ولی این مهم را تنها در محاسبات می‌بینیم و وقتی به نمایش این آمار در سفره معیشتی و احساس عمومی رجوع کنیم، پاسخی معکوس آن دریافت می‌کنیم. یک طرف مسئله به این بر می‌گردد که نفت، سهم مهمی در رشد سه ماهه نخست داشته و این بخش، بخشی نیست که روابط زیادی با تمام اقتصاد ایران داشته باشد. رشد چشمگیر در این بخش، افزایش اشتغال مورد انتظار را به همراه ندارد که زندگی مردم را دگرگون کند.

از سوی دیگر ما باید این نکته را هم مورد توجه قرار دهیم که وقتی از نرخ رشد یا تورم صحبت می‌شود، به این معنا نیست که همه بخش‌ها رشدی یکسان را تجربه کردند. مثلا در موضوع تورم مشاهده می‌کنیم که کاهش نرخ تورم از نظر بسیاری واقعی نبوده چرا که هزینه‌های زندگی مردم تغییری نکرده ولی در نقطه مقابل مشاهده می‌شود نرخ نهاده‌های تولید مانند گذشته افزایش نیافته است.

آنچه مسلم است برای نمود گشایش‌های اقتصادی در معیشت عمومی، تورم بخش مسکن و خوراکی باید کنترل شود تا مردم آن را حس کنند. دراصل تغییر در نرخ نهاده‌های تولید با وقفه نسبی در بخش‌های دیگر و از جمله زندگی مردم نمایان می‌شود. به همین دلیل معتقدم اگر مردم کمی تامل و تحمل کنند، به زودی با نتایج رشد اقتصادی محاسبه شده در بهار امسال مواجه خواهند شد.

◉ به ماجرای تورم هم اشاره کردید، دولتمردان بسیار از کاهش نرخ تورم سخن می‌گویند و در مقابل برخی منتقدان اقتصادی تاکید دارند که در بازه زمانی یاد شده، نرخ تورم با روند کاهشی قابل توجهی همراه نبوده است؛ مردم هم می‌گویند ما همچنان با کاهش قدرت خرید مواجه هستیم. کدام طرف حقیقت را می‌گوید؟

شاید به نوعی هر سه طرف، حقیقت را می‌گویند ولی هر یک از ظن خود به ماجرا نگاه می‌کنند. بارها تکرار شده که وقتی می‌گوییم نرخ تورم کاهش پیدا کرده، نمی‌توان این‌طور نتیجه گرفت که قیمت‌ها روند کاهنده به خود گرفتند یا دیگر در کالا و خدمات افزایش نرخ نخواهیم داشت، بلکه منظور شیب و شتاب افزایش قیمت‌ها است که تا اندازه‌ای تشدید یا تضعیف می‌شود. این را همیشه باید در بحث تورم تکرار کرد تا از سوی مردم متهم به خلاف واقع‌گویی نشویم.

تا جایی که اطلاع دارم، مرکز آمار یا بانک مرکزی، برای محاسبه ماهانه و سالانه نرخ تورم، سبد کالایی با اقلامی مشخص را در سراسر کشور در نظر می‌گیرند و تحولات قیمتی آن دنبال می‌شود. نرخ تورم نیز بر مبنای ارقام به دست آمده محاسبه و اعلام می‌شود. ضمن اینکه وزن هر یک از اقلام یاد شده در سبد کالایی، مشخص شده که بر مبنای آن کالاهای اساسی چون خوراکی‌ها و مسکن نقشی چشمگیر در سبد معیشت خانوار دارد که موجب افزایش وزن و اهمیت آن در محاسبات مرکز آمار هم می‌شود.

گزارش‌های مردمی نشان می‌دهد که به ویژه از میانه بهار، تا حدودی تورم بخش اجاره مسکن و فروش خانه کنترل شده و در این زمینه با وضعیت نسبتا باثباتی مواجه هستیم. همزمان نیز نرخ ارز تقریبا ثابت مانده است. چنانچه نوسانات اخیر نرخ ارز که متاثر از هیجانات اخیر منطقه بوده را کنار بگذاریم، چند ماهی است وضعیت بازار ارز ایران از ثبات مناسبی برخوردار بوده است.

بررسی‌های دیگر هم نشان می‌دهند در زمینه تامین مواد اولیه تولید هم وضعیت به‌نسبت پایداری مشاهده می‌شود که با توجه به وضعیت چند سال گذشته و پس از عهدشکنی ترامپ در برجام، قابل تامل است. به هر روی نمی‌توان کتمان کرد که مردم روزهای راحتی سپری نمی‌کنند و شرایط آن‌طور که آرزو داریم، مناسب نیست ولی به همت مسئولان و صبوری مردم می‌توانیم به زودی از این وضعیت نجات پیدا کنیم.

◉ بر مبنای چه چیزی به آینده خوش‌بین هستید؟

برمبنای نرخ شاخص‌های کلان اقتصادی که مراجع رسمی منتشر می‌کنند و همچنین وعده وزیر اقتصاد که قول داده به زودی مردم گشایش اقتصادی را با تقویت قدرت خرید احساس خواهند کرد، نسبت به آینده امیدوار هستم.

◉ برخی معتقدند به نظر می‌رسد در حرکت فعلی اقتصاد کشور، مسئله معیشت در حاشیه قرار دارد. فکر نمی‌کنید این مورد و رفع مشکلات معیشتی نیاز به توجه و برنامه‌ریزی ویژه دارد؟

با شما موافقم. یک واقعیاتی در کشور وجود دارد که به طور روزمره مردم با آن دست به گریبان هستند و از دولت انتظار می‌رود نسبت به این مسائل که مسائل واقعی مردم هستند، توجه بیشتری کند. به طور مثال از تمام دولتمردان انتظار می‌رود که در بحث تورم، نسبت به تورم معیشتی یعنی در کالاهایی چون گوشت، میوه، خودرو و مسکن حساسیت بیشتری داشته باشند و تامین آنها را در اولویت بگذارند.

این درست است که در سال‌های گذشته اقتصاد با رشد منفی مواجه بوده و اکنون وضعیت بهتر شده ولی نباید این روند را نافی توجه بیشتر به زندگی روزمره بدانیم. بنابراین برای کنترل شرایط باید کالاهایی که در بازار به حساسیت دامن می‌زنند مورد توجه ویژه قرار بگیرند. به طور مثال مردم هر روز خودرو نمی‌خرند ولی وضعیت روانی جامعه به‌گونه‌ای است که افزایش نرخ خودرو به افزایش نرخ نخود و لوبیا هم منجر می‌شود، هر چند تولید این دو به هم مربوط نیست ولی وضعیت روانی آنها را مرتبط با هم کرده است.

◉ شما در سال‌های جنگ معاون دو وزارتخانه بودید و در سال‌های دولت رفسنجانی نیز وزیر بازرگانی که نشان می‌دهد در دوره‌های سخت سکان‌دار بوده‌اید. توصیه شما به مسئولان اقتصادی دولت فعلی چیست؟

به نکته خوبی اشاره کردید که به نظر من اگر مدیران فعلی دولت هم به آن توجه کنند، جز دستاورد و خلق فرصت، چیزی نصیب آنها و کشور نخواهد شد. امروز هر چند مشکلات کشور بسیار زیاد است ولی در سال‌های ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۶ که من وزیر بازرگانی بودم هم امکانات و توانایی ایران در اداره امور و اقتصاد با امروز قابل مقایسه نبود. در آن دوران ما تازه از جنگ بیرون آمده بودیم و کشور در وضعیت نامناسبی بود.

پس از پایان جنگی که ۸ سال به درازا کشید، کشور حداقل هزار میلیارد دلار خسارت جنگی دید و در کنار آن مشکلات دیگری هم که از استهلاک بالا خط تولید و اقتصاد کشور خبر می‌داد، همگی قابل مشاهده بودند. این در حالی است که مردم ایران نیز پس از تحمل سال‌های جنگ، حالا مطالبات انباشت شده خود را به میدان آورده بودند و مسئولان نیز تمایل داشتند هر چه زودتر نیازهای مردم را تامین کنند.

در دوره دولت سازندگی نیز باید بسیاری بنگاه‌های تولیدی که توسط رژیم بعث عراق خسارت دیده بودند؛ ترمیم و هر چه زودتر وارد مدار تولید می‌شدند. در عین حال باید در بخش‌هایی که مدت‌ها هزینه نکرده بودیم، هزینه می‌شد تا به قول معروف شرایط برای یک زندگی شایسته فراهم شود. مجموع این عوامل نیازمند مدیریت با نگاه ویژه و برنامه‌ریزی دقیق بود که شاید بتوان در ابعادی از آن تجربیات استفاده کرد.

◉ با توجه به شرایط به نظر شما محدودیت آن زمان در حوزه تامین نیازهای اقتصادی کمتر از امروز نبود؟

در زمینه‌هایی محدودیت‌های آن زمان به مراتب بیش از امروز بود. فقط کافی است به این توجه شود که هیات دولت از محل درآمدهای نفتی، سالانه ۱۰ میلیارد دلار ارز داشت که به شکل نسیه و هر ۶ ماه یک بار پرداخت می‌شد. دولت باید با این ارز کشور را باید اداره می‌کرد و به تمام نیازهای مردم هم باید پاسخ می‌گفت. من چون وزیر بازرگانی بودم به‌طور مستقیم درگیر تامین بخشی از مایحتاج مردم بودم و به چشم می‌دیدم که دولت در چه تنگنایی قرار دارد. وزارت بازرگانی در آن دوران تنها با ۲ میلیارد دلار درآمد حاصل از نفت، موظف به تامین نیازهای وارداتی بود.

درست است که امروز تحت فشار تحریم هستیم ولی در آن دوران هم به هر حال تحریم‌ها وجود داشتند. جالب اینکه امروز هنگامی که از تعادل بخشیدن به وضعیت بازارها صحبت می‌شود، در مورد کنترل نرخ ۲۴ قلم کالا صحبت می‌شود، حال آنکه در سال ۷۳ وزارت بازرگانی موظف به تامین ۱۰ هزار قلم کالا و تعادل بخشیدن به بازارهای آن بود. دولت موظف با تامین تمام کالاهای مورد نیاز از لوازم‌التحریر گرفته تا شوینده‌ها و از مواد اولیه واحدهای تولیدی تا لوازم بهداشتی بود. این مشکلات وجود داشتند ولی با اراده‌ای که آن زمان وجود داشت موفق شدیم تورم کالاهای اساسی را بین ۲ تا ۵ درصد نگه داریم.

◉ اما بر اساس آمار در سال ۷۴ نرخ تورم تا نزدیک ۵۰ درصد رسید؟!

بله، نرخ تورم در آن سال، واقعا بالا رفت و نکته شما درست است ولی این نرخ تورم کلی بود. من در مورد نرخ تورم کالاهای اساسی تاکید کردم که تورم ۲ تا ۵ درصد نگه داشته شد.

◉ فکر می‌کنید امروز هم دولت می‌تواند تورم کالاهای اساسی را کنترل کند؟

بله که می‌تواند منتها شرط دارد؛ دولتمردان اگر واقعا می‌خواهند این کار را بکنند باید از تجارب گذشته بهره ببرند. به هر حال ۴۴ سال است جمهوری اسلامی ایران در شرایط مختلف به درستی هدایت شده که در پس این روند تجاربی گرانبها نهفته است.

◉ به‌طور مشخص چگونه در بحران تورم، وزارت بازرگانی دولت سازندگی موفق به کنترل تورم کالاهای اساسی شد؟

۱۰ هزار قلم کالا را به سه دسته حساس، ضروری و عادی تقسیم کردیم. دولت موظف به تامین کالاهای حساسی چون مواد غذایی که در دسته اول بودند شد که باید به هر قیمتی این کالاها تامین و در اختیار مردم قرار می‌گرفت. در اصل دولت موظف بود کالاهای گروه یک را و به نحوی قیمت‌گذاری کند که کالا با قیمت مناسب و با ثبات به‌دست همه برسد.

در گروه کالاهای ضروری، اقلامی چون لاستیک و دیگر مواد اولیه تولید قرار داشتند که دولت موظف بود در حد توان خود آنها را تامین کند. در مورد کالاهای عادی انعطاف بیشتری هم وجود داشت. در کل می‌توان از مجموع این تجارب برای عبور از شرایط سخت امروز استفاده کرد.

دولت محترم از نیروهایی جوان و دوست داشتنی تشکیل شده که حتما در پی بهبود وضعیت مردم هستند ولی باید از تجارب گذشتگان هم استفاده کنند و دوباره کالاهای حساس را به هر قیمتی به‌دست مردم برسانند. عزیزان دولت توجه کنند که بهترین فارغ‌التحصیل دانشگاهی هم هر چند علم به روزی داشته باشد ولی در زمینه مدیریت و اجرایی نیاز به تجربه، عاملی ضروری و تعیین‌کننده است. پس اگر از مسئولان با تجربه در صف اول استفاده نکردند، می‌توانند آنها را در مقام مشاور خود داشته باشند تا تجارب بین نسلی هم منتقل شود.

قدردانی مدیرعامل گروه سدید از ریاست قوه قضاییه

مدیرعامل گروه صنعتی سدید از تایید مجدد حکم قطعی و نهایی مالکیت شرکت سدید بر ۳۳درصد سهام شرکت فراب و رد تقاضای اعاده دادرسی طرف مقابل پرونده و رفع دستور توقف اجرای حکم توسط معاونت قضایی قوه قضاییه خبر داد.

به گزارش مشرق، امیرحسین کاوه، مدیرعامل گروه صنعتی سدید، طی گفت‌وگویی با مشرق اظهار داشت: گروه صنعتی سدید بعنوان یک هولدینگ صنعتی با قدمتی ۶۰ ساله و به‌عنوان یک شرکت خصوصی سهامی عام با ده‌ها هزار سهامدار، بیش از دو دهه است که پیگیر موضوع پرونده مالکیت خود بر ۳۳ درصد از سهام شرکت فراب بود که بحمدالله با عنایت خداوند و جدیت و توجه مسئولین محترم قوه قضائیه در تسریع اخیر رسیدگی به این پرونده که مشمول اطاله شده بود و در محاکم مختلف همواره آرای مربوطه به نفع خانواده ۶۰ هزار نفری سهامداران سدید صادر شده بود، پرونده در آخرین وضعیت خود برای همیشه مختومه و مالکیت ۳۳ درصد سهام شرکت فراب به نام گروه صنعتی سدید و سهامداران این شرکت محرز و نهایی گردید.

وی گفت: این پرونده با وجود رای قطعی شعبه اول دیوان عالی کشور که در اردیبهشت ماه سال‌جاری مجددا به نفع گروه صنعتی سدید صادر شده بود، با تقاضای آستان قدس رضوی و آستان حرم حضرت معصومه(س)؛ برای بار پنجم به جهت موضوع ماده ۴۷۷ آیین دادرسی کیفری با دستور توقف دوماهه درخصوص اجرای حکم مواجه شده بود که با بررسی‌های دقیق قضات و معاونت محترم قضایی قوه قضاییه، مجددا این مالکیت را برای سهامداران صبور گروه صنعتی سدید مورد تاکید و ابرام قرار داد.

کاوه تاکید کرد که اثرات این رای بلامنازع، علاوه بر آثار مثبت و متصور برای سهامداران و شرکت، موجب هم‌افزایی در بخش‌های راهبردی اقتصاد کشور از جمله حوزه انرژی و صنایع مرتبط با فعالیت گروه صنعتی سدید و گروه فراب خواهد شد که قطعا می‌تواند نویدبخش اقدامات جدی و موثر آتی در این حوزه از اقتصاد باشد. وی در انتها ضمن تبریک به تمامی سهامداران محترم، اعضای هیات‌مدیره، مدیران و کارکنان گروه صنعتی سدید، مراتب قدردانی و تشکر خود از ریاست محترم قوه قضاییه، معاونت محترم قضایی، رئیس وقت محترم دیوان عالی کشور و تمامی قضات و کارکنان پاکدست قوه قضاییه به جهت حمایت از تولید و حفظ امنیت روانی سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان را اعلام داشتند.

نقش دانش‌بنیان‌ها در رفع بحران‌های مرتبط با تامین غذا بررسی شد

کورسوی امید در تولید بذر مرغوب

عکس: صمت

بسیاری از مدیران و مسئولان مرتبط با امنیت غذایی و صنایع کشاورزی به‌استناد گزارش‌های مربوط به تجارب کشورهای پیشرفته معتقدند که کشاورزی در ایران سنتی است و برای افزایش بهره‌وری و کاهش میزان مصرف آب، باید از فناوری و سیستم‌های فناورانه استفاده کرد. به‌عبارت‌دیگر، بیشتر کارشناسان بر این باورند که مسیر توسعه در صنعت کشاورزی و حفظ امنیت غذایی از توسعه فناوری می‌گذرد.

از طرفی «دسترسی آحاد مردم به غذای سالم و کافی، برای داشتن یک زندگی سالم و فعال در همه زمان‌ها» تعریفی است که از عبارت امنیت غذایی در بیشتر متون علمی بیان شده است. حال این پرسش مطرح است که آیا راهکارهای مبتنی بر فناوری در تامین غذا به مقیاس آحاد مردم راه‌حلی منطقی و درست است؟ صمت در این گزارش درصدد پاسخگویی به این پرسش برآمده است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

تعریف درستی از دانش‌بنیان‌ها نکرده‌ایم

محمد فاصله‌جهرمی، کارشناس اقتصاد کشاورزی در گفت‌وگو با صمت، درباره محدود بودن نقش دانش‌بنیان‌ها در حل معضلات اساسی کشور نظیر امنیت غذایی گفت: متاسفانه تاکنون آن‌گونه که باید، به دانش‌بنیان‌ها توجه نشده و توجه به این حوزه، منوط به بخش‌های آکادمیک بوده است. آنچه از فعالیت دانش‌بنیان‌ها می‌توان برداشت کرد، این است که سرانجام فعالیت‌ها به ارائه و انتشار چند مقاله منتهی شده و در عمل، اتفاقی که منجر به ایجاد جریانی کارساز باشد، نیفتاده است. در اصل، آن تعریفی که از دانش‌بنیان وجود دارد، در کشور ما اتفاق نیفتاده است.

▣ چندین هزار به چه کار آید!

وی افزود: نتیجه محدودیت‌ها در توسعه اکوسیستم دانش‌بنیانی این است که آن میزان از خروجی ریالی، صنعتی و اشتغالزایی که معمولا فعالان این حوزه باید داشته باشند، حاصل نمی‌شود. اگر خوب نگاه کنیم، می‌بینیم که چندین‌هزار شرکت دانش‌بنیان در ۲ سال اخیر شکل گرفته، اما آن میزان خروجی موردانتظار حاصل نشده و تاثیری در اشتغالزایی به‌وجود نیامده است.

فاصله‌جهرمی در ادامه بااشاره به چالش‌های امنیت غذایی در کشور گفت: امروز با بحران غذایی روبه‌رو هستیم و بیشتر توجه‌مان روی این موضوع است که شکم مردم را سیر کنیم، اما اینکه چطور باید این روند اتفاق بیفتد، هنوز نمی‌دانیم که چگونه باید امنیت غذایی مردم را تا همیشه در ثبات نگه داریم. گفتنی است، نحوه تامین غذا موضوعی است که در ۱۰ سال آینده خود را نشان می‌دهد.

وی ادامه داد: ایران دارای اقلیم خشک و کم‌آب است. به‌همین‌دلیل، نحوه استفاده از منابع آبی اهمیت زیادی دارند. معضل آب در کشور به مرحله بحرانی رسیده که ناشی از مدیریت نادرست ۴ تا ۵ دهه اخیر است.

به‌گفته این کارشناس، معضل جدی به‌لحاظ زمین و خاک در کشور دیده نمی‌شود، معضل اصلی در کمبود منابع آب است. بی‌شک مولفه مهم در کمبود منابع آب استفاده بهینه از این منابع است.

کارشناس اقتصاد کشاورزی ادامه داد: تا زمانی که رویکرد دولت و وزارت نیرو در کشاورزی این باشد که به کشت محصولات آب‌بری چون هندوانه استمرار ورزند و به آن به‌عنوان یک محصول صادراتی نگاه کنند؛ دست‌کم در حال حاضر نباید این انتظار را داشت که مدیریت اصولی در حوزه توسعه و بهره‌برداری از منابع آب اتفاق بیفتد.

فاصله‌جهرمی افزود: باتوجه به محدودیت‌های نگران‌کننده منابع آبی باید در شرایط و اصولی مورداستفاده قرار بگیرد که بتوان حداکثر راندمان را از آن برداشت کرد. منابع طبیعی کشور به‌قدری محدود است که باید کشت محصولات استراتژیک در اولویت باشد و برای کشت‌های آتی منابع نگهداری شود، نه آنکه مازاد آن صرف کشت محصولاتی شود که به بهای صادرات آب و هزینه زیاد را صرف می‌کند. برای مثال، هندوانه محصول استراتژیک نیست، اما خوراک دام و علوفه یک محصول استراتژیک است که به‌طورمستقیم به امنیت غذایی ارتباط پیدا می‌کند.

به‌گفته این کارشناس، بی‌شک راهی جز بکارگیری روش‌های بهره‌وری از منابع آبی نداریم و موارد زیادی در این حوزه است که دانش‌بنیان‌ها می‌توانند تولیدات زیادی داشته باشند. تا زمانی که سیستم آبیاری کشور غیراصولی و غیرعلمی باشد، امنیت غذایی کشور در خطر است. برای مثال، غرقابی در کشور ما کشت غیراصولی و اشتباهی است و جالب است که مدیران و مسئولان وزارتخانه‌ای دانش کافی در رویکردهای غلط را دارند، اما هیچ‌گاه شاهد ارائه یا پیگیری راهکاری برای جلوگیری از روش‌های غلط نبودیم و چنین روالی در صنعت خودرو هم مشاهده می‌شود.

وی ادامه داد: کم پیش آمده است که از کارشناسان باسواد در امر بهره‌وری کشاورزی استفاده شود و معمولا افرادی سر کار هستند که شناختی از محیط جغرافیایی ندارند. قصورات انسانی در نهادهای

وزارتخانه‌ای باعث شده است که خروجی مفید و قابل‌اتکایی در کشور حصل نشود و ایران به‌لحاظ محصولات استراتژیک در خطر باشد. همچنین، فعالیت کارشناسان خبره تنها منوط به انتشار مقاله‌ها شده است و در اصل دخالتی در تصمیمات مهم ندارند.

فاصله‌جهرمی گفت: در بخش‌هایی از کشور، نوعی از پوشش خاکی وجود دارد که ظرفیت ارزش‌آفرینی بالایی دارند و با بکارگیری فناوری محصولاتی تولید شود که به‌نفع امنیت غذایی باشد و به‌میزان ۱۰ تا ۱۰۰ برابر هم صادر شوند. در حالت معمول به‌جای اینکه خاک صادر شود، می‌توان با ایجاد زیرساخت مناسب محصولاتی تولید کرد که چنددهبرابر ارزآور بوده و برای کشور سوددهی داشته باشند.

دولت هیچ‌گاه به صنایع کشاورزی، نگاه سرمایه‌گذاری و پشتوانه‌ای نداشته و اصلا توجه نشده است که صنعت کشاورزی ظرفیت پشتوانه‌ای برای دیگر صنایعی دارد که در ظاهر شاید بی‌ارتباط با یکدیگر باشند. از آنجایی تمامی صنایع به‌صورت زنجیره عمل می‌کنند و از یکدیگر جدا نیستند، اما متاسفانه تاکنون در کشور شاهد این نبوده‌ایم نیازهای خود را در یک سبد بریزند و با هم‌افزایی معضلات یکدیگر را مرتفع کنند.

وی ادامه داد: امروز زمان آن رسیده است که صنایع به‌صورت پشتوانه عمل کنند. شاید در ظاهر ارتباط برخی صنایع با یکدیگر به بی‌ربط به نظر بیاید، اما دنیای امروز دنیای بهره‌وری است و یکی از توانمندی‌های فناوری و تکنولوژی این است که می‌تواند منجر به این هم‌افزایی شود. دانش‌بنیان‌ها می‌توانند نقش‌آفرینی موثری در ارتباط میان صنایع داشته باشند و آنها را به یکدیگر وصل کنند. گفتنی است، راندمان اقتصادی تکنولوژی مثبت ارزیابی شده است.

باتوجه به محدودیت‌های نگران‌کننده، منابع آبی باید اصولی مورداستفاده قرار بگیرند که بتوان حداکثر راندمان را از آنها برداشت کرد

اما و اگرهای تولید بذر ایرانی

مصطفی خدادادی، فعال دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت گفت: فرآیند تولید بذر نظیر دیگر تولیدات و محصولات کارخانه‌ای نیست که با تهیه مواد اولیه فرآیند تولید ظرف مدت زمانی کوتاهی راه بیفتد و تکمیل شود. از آنجایی که در تولید بذر، فرآیند اصلی روی ژنتیک گیاه انجام می‌گیرد، تولیدکننده باید سال‌های زیادی را به مطالعه و آزمایش به‌منظور به‌نژادی یعنی انتخاب نژاد بهتر بپردازد تا بذر تولید شود و به‌دست کشاورز برسد. همزمان با انجام تحقیقات و فرآیندهای پژوهشی تولید بذر، زیرساخت‌های بکارگیری افراد مجرب و کارآزموده، گلخانه مجهز و سرمایه کافی از جمله ضروریاتی هستند که مسیر را برای شرکت‌های دانش‌بنیان هموار می‌کنند.

▣ وام‌های قطره‌چکانی

وی افزود: توانایی علمی و فناوری لازم برای تولید بذر مرغوب در کشور وجود دارد. متاسفانه معضل اصلی که سدراه این داشن‌بنیان‌ها است و روزبه‌روز به وابستگی کشور می‌افزاید، نداشتن سرمایه کافی و زیرساخت‌های مناسب است که تنها از کانال دولت حل‌وفصل می‌شود. چنین مشکلاتی موجب شده است که دانش‌بنیان‌ها لاک‌پشتی حرکت کنند و نتوانند به نیاز کشاورزان پاسخ بدهند.

خدادادی گفت: هنوز آن میزان از حمایتی را که از دولت انتظار می‌رفت، ندیدیم. از یک‌سو، هزینه‌ها بالا و روزافزون است و از سوی دیگر، حمایت‌های مالی قطره‌چکانی است که این امر موجب شده، وام‌ها نیاز دانش‌بنیان‌ها را پوشش ندهند.

به‌گفته این فعال دانش‌بنیان، تا نهادهای حمایت با درخواست وام و تسهیلات دانش‌بنیان‌ها موافقت کنند، با این روند، کاهش ارزش پول در کشور، اگر هم موفق به دریافت وام و تسهیلات شویم، باز هم مسیر ناهمواری را در پیش‌رو در مسیر تولید داریم.

▣ بذرهای ایرانی بهتر از نمونه خارجی

وی بااشاره به کیفیت بالای ارقام بذر ایرانی گفت: باتوجه به اینکه دانش و نیروی انسانی نخبه در تولید بذر داریم، ارقام تولیدی از نمونه‌های وارداتی و خارجی کیفیت بسیار بالایی دارند؛ به‌گونه‌ای که از ۱۰۰ نمونه بذر خارجی، کمابیش ۸۰ نمونه آن، کیفیت‌شان پایین‌تر از بذرهای ایرانی است. همچنین، ایران به‌دلیل تنوع اقلیمی، شرایط بسیار مساعدی از لحاظ اکولوژیکی دارد. از آنجایی که برهم‌کنش گیاه با شرایط محیطی اهمیت بالایی در تولید بذر دارد، بعد از فرآیند به‌نژادی (انتخاب نژاد برتر) معمولا رقمی که تولید می‌شود، ماندگار است و از کیفیت بالایی نسبت به همتای چینی یا امریکای خود برخوردار است. به‌همین‌دلیل، بذرهای ایرانی سازگارتر و مرغوب‌تر هستند، البته باتوجه به تست‌هایی که انجام داده‌ایم. در ایران به‌دلیل ۴ فصل بودن و تنوع اقلیمی، دست دانش‌بنیان‌ها برای تولید بذرهای باکیفیت بالا باز است. شرکت‌هایی که در هر منطقه کار می‌کنند، با اقلیم آن منطقه، محصولات‌شان سازگارتر است و می‌دانند باید به‌دنبال چه چیزی باشند که کشاورز از کشت آن راضی باشد.

▣ بازی مافیا در تولید بذر

خدادادی گفت: معضل دیگر در مسیر تامین غذای سالم، کمبود

ماشین‌آلات است که راه را برای فرآوری بذر دشوار می‌کند. مافیای بزرگی پشت تجارت بذر وجود دارد که به‌دلیل منافع‌شان هیچ‌گاه راضی به افزایش تولید داخل نمی‌شوند.

این فعال دانش‌بنیان در ادامه درباره تفاوت تولید بذر به روش به‌نژادی با تراریخته گفت: تراریخته و به‌نژادی؛ ۲ مقوله متفاوت هستند.

در فرآیند به‌نژادی تلاش برای انتخاب ژن بهتر بذر است، در واقع ارقامی را که کشاورزان استفاده می‌کنند، بهبود می‌دهیم و از ژن خاصی برای تولید آن استفاده نمی‌شود، اما تراریخته فرآیندی است که طی آن، ویژگی ژنتیکی گیاه تغییر می‌کند. به‌عبارت‌روشن‌تر، مولفه‌ای به آن اضافه می‌شود، برای مثال، گیاه مقاوم علف‌کش می‌شود، یعنی صفت جدیدی به آن اضافه شده است. گاهی ژن‌های مقاومت آنتی‌بیوتیک به گیاه اضافه می‌شود که در بدن انسان واکنش همسان نشان می‌دهد که این روند برای بدن انسان مضر، اما امروزه معضلات تراریختگی هم با تکنولوژی‌های جدید مانند کریسپر حل شده است.

توانایی علمی و فناوری لازم برای تولید بذر مرغوب در کشور وجود دارد. متاسفانه معضل اصلی که سد راه این داشن‌بنیان‌ها است و روزبه‌روز به وابستگی کشور می‌افزاید، نداشتن سرمایه کافی و زیرساخت‌های مناسب است

سخن پایانی

در نهایت باید گفت، ریشه بیشتر معضلات صنعت کشاورزی ایران، به نبود نقشه‌راه در این صنعت و فقدان یک برنامه مشخص در وزارت بهداشت برمی‌گردد. از آنجایی که وزارت بهداشت باید الگوی غذایی مشخصی را برای هر منطقه از کشور تعریف کند. برای مثال، تعیین کند که نیاز غذایی مردم در هر اقلیمی چیست تا متناسب با آن زمین‌های‌شان را به زیرکشت ببرند.

یادداشت

آب در هاون نکوبید

شهاب دانشور
کارشناس کشاورزی

توسعه برمبنای آب در کشور شعاری غلط و هدفی دست‌نیافتنی است. به‌عبارت‌دیگر، افزایش تولیدات محصولات آب‌بر یا آن دسته از محصولاتی که با محیط سازگار نیستند، به‌منظور توسعه صنعت کشاورزی فرآیندی غلط است که در بلندمدت منابع آب و خاک کشور را به‌شدت تهدید می‌کند. منابع آبی کشور بسیار محدود است و متاسفانه وزن توسعه را به دوش بخش‌هایی گذاشته‌ایم که نیازمند منابع آب زیادی است و توسعه در بخش‌های دیگر نظیر صنعت گردشگری و... را نادیده گرفته‌ایم. بیشتر بار توسعه را روی کشاورزی به‌ویژه کشاورزی آبی گذاشته‌ایم. همچنین، تاکید بر توسعه صنایع آب‌بر هم داریم؛ نظیر صنعت فولاد یا کشت نیشکر.

مکانیزیسیون یا کاربرد سیستم‌های پیشرفته در کشاورزی لزوما برای هر اقلیم یا برای هر نوع کشتی الزامی و حیاتی نیست. برای مثال، نمی‌توان در کشت برنج از فناوری و روندهای مکانیزه بهره گرفت یا در کشت نیشکر، نیازی به کاربرد فناوری‌های نوین نیست. ناگفته نماند که نمی‌توان مزایای مکانیزه کردن فرآیندهای کشت را نادیده گرفت؛ هدف افزایش میزان خالص آب است، یعنی آبی که منجر به رشد گیاه می‌شود، بدون استفاده زیادتر از منابع آب، افزایش یابد. وقتی آب در دسترس ریشه گیاه را افزایش می‌دهیم، میزان تولید افزایش پیدا می‌کند. یکی از مزایای کاربرد فناوری در کشاورزی این است که آب با فرآیندهایی بهتر و بیشتر به ریشه گیاه می‌رسد و همین فرآیند منجر به افزایش تولید می‌شود، اما معضل اصلی در صنعت کشاورزی میزان بالای اراضی آبی تحت‌کشت است. به‌عبارت‌روشن‌تر، اراضی کشاورزی آبی بسیار بیش از توان حوزه اکولوژیکی آب در کشور است، یعنی بیش از میزان آب تجدیدپذیر در کشور، زمین کشاورزی برای آبیاری داریم و این میزان از کشت در کشور ما با اقلیم موجود همخوانی ندارد.

افزایش تولید با روش آبیاری قطره‌ای یا بارانی یا هر سیستم دیگر فناورانه امکان‌پذیر است، اما دردی از صنعت کشاورزی را دوا نمی‌کند و مانع روند آسیب‌رسانی به طبیعت کشور نمی‌شود. به‌عبارت‌دیگر، شرایط اکولوژیکی را بهبود نمی‌بخشد و تنها کانال آبرسانی تغییر می‌کند، نه شیوه درست کشاورزی. کاربرد روش‌های فناورانه زمانی پاسخگوست که سطح زیرکشت کاهش یابد. برای مثال، به‌جای‌اینکه ۱۰ هکتار کاشته شود، ۷ هکتار زیرکشت رود؛ اما با روش‌های مکانیزه به‌اندازه همان ۱۰ هکتار برداشت شود و اگر در همان ۱۰ هکتار میزان تولید افزایش پیدا کند، یعنی آب بیشتری مصرف شده است؛ این یعنی ضربه به منابع آب و به‌عبارت‌دیگر، دور شدن از هدفی که سیستم‌های مکانیزه برای آن طراحی شده‌اند. مصرف نباید از کانال فناوری افزایش پیدا کند.

چند سال پیش در یک پروژه تحقیقاتی در دشت‌مغان و چند دشت عظیم کشور با یک‌سری راهکارهای بسیار ابتدایی توانستیم با همکاری و توجیه کشاورزان، میزان مصرف آب را به‌شدت پایین بیاوریم؛ راهکارهایی که با در نظر گرفتن تیپ خاک و شیب زمین به کشاورزان آموزش دادیم. برای مثال، پیشنهاد کردیم در کشت سویا که نوارهای ۱۲متری بود، بهتر است عرض این نوارها به ۸ متر برسد یا به‌عنوان‌مثال در بهبهان، در حدود ۲ لیتر در ثانیه به هر فارو (شخم زدن یا خاک‌ورزی به زیرورو کردن خاک به‌منظور افزایش بازده یک زمین زراعی) آب می‌دادند و تیم پژوهشی باتوجه به ابعاد فارو و شیب آن متوجه شدند که یک و نیم لیتر آب کافی است. در کل، چنین کارهای بسیار ساده‌ای مصرف آب را در مزرعه به‌شدت کاست و منجر به دسترسی بیشتر گیاه به آب شد. همچنین، تلفات آب هم کمتری را هم به‌دنبال داشت. در نهایت، طی گفتمان‌هایی که با کشاورزان انجام دادیم، آنها را متقاعد کردیم که باتوجه به آب موجود می‌توانند بدون خرید نوعی از فناوری و ابزار، تنها با پیگیری روش‌های سازگارانه، تمام زمین‌های کشاورزی خود را با بهره‌وری و بازدهی بالا آبیاری کنند. برخی کشاورزان چند سال متوالی این روش‌ها را به‌کار گرفتند، اما بعد از اینکه وام‌های بلاعوض دولتی به آنها داده شد، بسیاری از آنها با تغییر این روش‌ها، سراغ سیستم‌های تحت‌فشار رفتند. جالب است کشاورزانی که ۲ روش را امتحان کرده بودند، اذعان کردند که روش‌های قبلی بهتر بود و نیاز به هزینه برای کاربرد فناوری باوجود میزان آب موجود نیست. تا زمانی که آب با روش‌های علمی و سازگارانه مدیریت نشود، برخی هزینه‌های دولتی در توسعه صنعت کشاورزی اثرگذار نیست و کاربرد هر نوع فناوری آب در هاون کوبیدن است. از آنجایی که کاربرد فناوری هزینه‌بر است، بیشتر کشاورزان توان مالی کافی ندارند. بی‌شک مدیریت منابع آب می‌تواند تاثیر جدی‌تر و مفیدتری بر زمین‌های کشاورزی بگذارد. در شرایط فعلی، معضلات کشاورزی با ارتقای فناوری حل نخواهد شد. به‌اعتقادمن، ۳ راهکار برای توسعه کشاورزی و حفظ امنیت غذایی را باید در پی گرفت. نخستین راه، تغییر و اصلاح بذر است که متاسفانه دانش کافی نداریم و دومین راه هم، مربوط به تغییر الگوی کشت است که متاسفانه با شعارهای امروز سیاستمداران همخوانی ندارد، چراکه بیشتر این شعارها روی خودکفایی و ارتقا و افزایش محصول است که منجر به بیشتر شدن سطوح زیرکشت شده است. راهکار سوم هم باوجود کاهش سطح اراضی زیرکشت به‌ویژه کشت آبی است که برای پیگیری این راهکار باید زمین‌هایی را از مدار کشت خارج کرد، اما لازمه اجرای آن، ایجاد شغل در مناطقی است که زمین‌های کشاورزی بیش از توان اکولوژیکی محیط به زیرکشت رفته است. به‌عبارت‌روشن‌تر، ابتدا باید شغل ایجاد کرد تا آسیبی به رفاه افرادی که روی این دست از زمین‌ها فعالیت می‌کنند، وارد نشود. راهی جز سازگاری نیست و باید براساس الگوهای سازگارانه با اقلیم منابع آب زمین‌ها را به زیرکشت برد.

یادداشت

نقشه‌راه جذب سرمایه‌گذار

فریال مستوفی ـ رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران

تجربه کشـورهای موفق در جذب سرمایه‌گذاری خارجی نشـان می‌دهد که ورود سـرمایه خارجی به این کشـورها مبتنی بر اتخاذ سیاست‌های صنعتی کلان و اجرای صحیح آنها بوده اسـت. به‌نوعی انتخاب و تمییز روش‌های مختلف سـرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی هر کشور، نیازمند این است که متخصصان فنی، حقوقی و مالی بتوانند یک نقشـه‌راه برای جذب سرمایه در بخش‌های اولویت‌دار کشور ترسیم کنند. به‌نظر می‌رسد که آماده‌سازی بسترهای سـرمایه‌گذاری، مهم‌ترین عامل برای جذب سرمایه‌گذاری اسـت و صرف داشـتن منابع برای جذب سـرمایه‌گذاران خارجی کافی نیست. سرمایه‌گذار به‌دنبال کسب سود بیشتر است و ثمره مالی خود را به کشورهایی امن می‌برد. بنابراین، مناطقی که امنیت سـرمایه‌گذاری در آنجا اولویت داشـته باشـند، مامن اصلی سرمایه می‌شوند. به‌عبارت‌دیگر، بستر قانونـی و ثبات اقتصادی، مهم‌ترین فاکتور جذب سـرمایه است. دسترسی ایران به منابع و ثروت‌های غنی زیرزمینی بر کسـی پوشیده نیست، اما باوجود داشتن ذخیره مناسب گاز، منابع معدنی، جمعیت جوان و تحصیلکرده نتوانستیم نسـبت به جذب سرمایه خارجی حتی به مانند کشورهای منطقـه، موفق عمل کنیـم. در این بین، ضعف مدیریت در دولت‌ها نیز باعث بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران شده و به‌نوعی زمینه‌های فرار سـرمایه‌های داخلی را فراهم کرده اسـت. آنچه مسـلم اسـت، رتبه ریسـک در ایران بالاست و حتی همین موضوع باوجود رفع تنش‌های سیاسـی بین ایران و عربستان، زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاران خارجی به ایران را میسـر نکرده اسـت. اگر امروز تصور کنیم با بهبود روابط سیاسـی سرمایه‌های خارجی به ایران سرازیر خواهند شد، تصور اشـتباهی است، زیرا مشکل اصلی به ضعف مدیریت داخلی باز می‌گردد، هرچند نباید و نمی‌توان در این بین از فاکتور تحریم‌ها و محدودیت‌های ناشی از تحریم به‌راحتی گذشت. کارشناسـان موسسه بین‌المللی فریزر، در بررسی موانع سـرمایه‌گذاری در ایران بـه فعالان اقتصادی توصیه کردند که به‌دنبال جذب سرمایه خارجی در ایران نباشند و راه‌حل توسعه سرمایه‌گذاری در ایران را حفظ سرمایه‌های داخلی عنوان کردند. آنها بر این باورند که اگر فرار سـرمایه در ایران متوقف شود، خارجی‌ها نیز برای سرمایه‌گذاری در ایران اقدام خواهند کرد.

سـرمایه‌گذاران خارجی وقتی فرار سرمایه‌گذاران داخلی از کشـور را مشاهده می‌کنند، به چه انگیزه‌ای سرمایه‌های خود را وارد ایران کنند؟ به‌عبارت‌دیگر، سرمایه‌گذار داخلی چراغ راه سرمایه‌گذار خارجی است. بنابراین، نخستین قدم این است که محیط کسب‌وکار داخلی به‌سمتی هدایت شود که سرمایه‌گذار داخلی رغبتی به بیرون بردن سرمایه خود نداشـته باشد. این در حالی است که امنیت سرمایه‌گذاری در کشـور وجود ندارد و همان‌گونه که اشـاره شد، ریسک سـرمایه‌گذاری در ایران بالاست. از سوی دیگر، ایران رتبه جالبی در گزارش جهانی سهولت در انجام کسب‌وکار ندارد و بنابراین، نبود اعتماد، امنیت و شـفافیت باعث شده است که سرمایه‌گذار، سرمایه خود را در شرایط ریسک بداند و از ورود سرمایه به ایران خودداری کند.

این در حالی اسـت که ایران ذاتا ظرفیت بالایی در جذب سـرمایه‌گذاری خارجـی دارد و می‌تواند هـاب منطقه در جذب سـرمایه‌گذاری خارجی باشد؛ زمانی که عوامل جذب سـرمایه‌گذاری بـه امارات، عربسـتان و ترکیه را بررسـی می‌کنیم، متوجه این مهم می‌شـویم که ظرفیت‌های ذاتی ایران به نسبت این کشورها بهتر است، اما چرا سرمایه‌گذاران به ایران نمی‌آیند، همان دلیلی است که باید آن را در عملکرد برخی مسـئولان جسـت‌وجو کنیم. همچنیـن، بالا بودن تنش‌های بین‌المللی، در کنار ریسـک بالای سرمایه‌گذاری در ایران، این موضوع را تشدید کرده است. در این بین، بهبود و اصلاح روابط سیاسی ایران با کشورهای دنیا، می‌تواند در جذب سرمایه‌گذاری خارجی مهم تلقی شود؛ باید روابط ما با کشورهای دنیا، دوستانه و صمیمانه‌تر شود و مسئله امنیت، شـفافیت، ریسک پایین در سـرمایه‌گذاری و اجرای دقیق قوانیـن را جدی بگیریم. اتاق بازرگانی تهران به‌عنوان یکی از نهادهای مهم در اقتصاد ایران در زمینه جذب سـرمایه با صندوق توسـعه ملی به توافقاتی رسـیده و مقرر شده است کـه چنانچه اتاق تهران پروژه‌هایی را از لحاظ امکان‌پذیری موردارزیابـی قـرار بدهد و آنها را بـه صندوق معرفی کند، تامین مالی این پروژه‌ها از سوی صندوق توسعه ملی ممکن شود. با این‌همه، من به‌عنوان یک فعال اقتصادی، نمی‌توانم عـدد دقیق جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در ایران را بیان کنم، اما آنچه مسلم است؛ رقم جذب سرمایه‌گذاری خارجی پایین اسـت. کشـورهایی مانند سـنگاپور و هنگ‌کنگ در سـال ۴۰ تا ۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی جذب می‌کننـد، امـا در ایران این عدد بـه بیش از ۲ تا ۳ میلیون دلار نمی‌رسد.

سیرآنوش موسوی
editor@smtnews.ir

کارشناسان در بررسی تمایل ورود سرمایه‌های خارجی مطرح کردند

جذابیت از دست‌رفته ایران

هفته گذشته، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در حالی زنگ آغاز هفته سـرمایه‌گذار در ایران را نواخت که مطابق با آمارها، حجم سـرمایه‌گذاری خارجی از ابتدای فعالیت دولت سـیزدهم تا فروردین امسـال، حدود ۶ میلیارد و ۵۱ میلیون دلار بوده است. این عدد به‌خوبی نشان می‌دهد که ایران علاوه بر اینکه نتوانسته در جذب سرمایه‌گذاری خارجی موفق عمل کند؛ بلکه زمینه‌های فرار سرمایه‌های سرمایه‌گذاران داخلی را از ایران فراهم کرده است. کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی بـر این باورند که ایران در شـرایط تحریم، جذابیت‌های خود را برای ورود سـرمایه‌های خارجی از دسـت داده است، زیرا ریسک ورود سـرمایه در ایران به‌دلیل تحریم‌ها، نبود امکان مراودات پولی و مالی بین‌المللی و تورم نزدیک به ۵۰ درصد، بالا رفته اسـت. همچنین، در گذشته هزینه حامل‌های انرژی در ایران پایین بود و این موضوع انگیزه ورود سرمایه به ایران را تشدید می‌کرد؛ اما هم‌اکنون نرخ حامل‌های انرژی در ایران از سـایر کشـورهای تولیدکننده بالاتر رفته و این موضوع در نهایت باعث شـده است که جذب سـرمایه خارجی در ایران به‌نسبت کشورهای همسایه تقلیل پیدا کند.

سرمایه‌گذار تشویق نشد

حسـن کاظـم‌زاده، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگـو بـا صمت سـرمایه‌گذاری بـا مفهـوم اقتصـادی را بلندمدت دانسـت و گفـت: برای تاثیر مثبت جذب سـرمایه در اقتصاد، باید طی چند سـال، جریان نقد در سـرمایه‌گذاری ایجاد شـود. در این شـرایط از یک‌سو، صاحبان سرمایه و از سوی دیگر، بازارهای مختلف و اقتصاد خانوار از این رشد منتفع خواهند شد، اما در سال‌های اخیر، شرایط در تضاد با جذب سرمایه‌گذاری بوده است، به این معنا که نه‌تنها سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری تشویق نشده‌اند، بلکه در مواردی شاهد تنبیه آنها نیز بوده‌ایم.

وی بـا تاکیـد بر اینکه مشـوق لازم برای جذب سـرمایه‌گذاری در ایران وجود ندارد، تصریح کرد: تحریم‌ها روی همه عوامل اقتصاد تاثیر گذاشته‌اند. در چند سـال گذشـته، سیاسـت‌گذار اقتصادی به‌دلیل ترس از تنگنا قرار گرفتن سبد معیشتی مردم، سیاست‌گذاری را به‌شکلی تنظیم کرد که سمت شفاف و قابل‌ردیابی اقتصاد ادیت و در نقطه مقابل، بحث دلالی و سفته‌بازی بزرگ‌تر شـد. به‌عنوان‌مثال، مداخله‌هـای ارکان مختلف در قیمت‌گذاری و سـرمایه‌گذاری در برخی کالاها شـدت گرفت و در نهایت، رانت در فضای اقتصادی رخنه کرد.

کاظـم‌زاده بااشـاره به اینکه براسـاس آمار، اغلب جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در غالب خرد بوده و این منابع تا چه حد در تامین نیازهای زیرساخت موثر اسـت، گفت: بعید به‌نظر می‌رسـد جذب سرمایه‌های خرد، توان کمک بالا در توسـعه زیرسـاخت و رونق اقتصاد را داشته باشد؛ تامین مالی توسعه زیرساخت، نیاز به افق سرمایه‌گذاری بلندمدت‌تری نسبت به صنعت و تولید دارد؛ به‌عنوان‌مثال، بازگشـت سـرمایه در یک کارخانـه صنعتی و تولیدی حداقل به ۳ تا ۴ سال زمان نیاز دارد، در حالی‌که بازگشت سرمایه در حوزه زیرساخت، نیازمند حداقل ۱۵ تا ۲۰ سال زمان است. به‌گفته این کارشناس بازار سـرمایه؛ ایران جذابیتی برای سرمایه‌گذاران خارجی ندارد؛ چنانچه در گذشـته هزینه حامل‌های انرژی نسبت به کشـورهای دیگر رقابتی بود، اما امروز نرخ انرژی از سـایر کشورهای تولیدکننده و حتی امریکا گران‌تر شده اسـت. همچنین، مداخله‌های دولتی در قیمت‌گذاری کالا و در زمان فروش کالا نیز ادامه دارد و این موضوعات در کنار یکدیگر، انگیزه ورود سـرمایه به ایران را سخت‌تر کرده است. وی با ذکر مثالی درباره جذابیت بازار ایران برای سرمایه‌گذاران خارجی، افزود: اگر سرمایه‌گذاری در ایران در حوزه‌های نفتی مانند استخراج نفت باشد؛ در این شرایط، بازار ایران جذاب است، در غیر این صورت، ایران جذابیتی برای سرمایه‌گذاران خارجی ندارد.

تورم، سرمایه‌گذاران را فراری داد

کاظم‌زاده با بیان اینکه تورم باعث فراری شدن سرمایه‌گذاران از ایران شده اسـت، گفت: تورم امکان تصمیم‌گیری برای ورود سرمایه پایدار و بلندمدت را برای سـرمایه‌گذاران سلب کرده؛ به بیان دیگر، نرخ بالای تورم پیش‌بینی روند اقتصادی را دشوار و غیرممکن کرده است. در حالی که سرمایه‌گذاری بدون پیش‌بینی سخت است، زیرا سرمایه‌گذار تمایل دارد که شرایط آینده را با ضریب خطای کم تخمین بزند. سرمایه‌گذاران تمایل دارند تا بدانند که چقدر منافع از محل سرمایه‌گذاری عاید آنها خواهد شد.

این کارشـناس بازار سرمایه، بااشـاره به برنامه‌ریزی برای برگزاری هفته سـرمایه‌گذاری در ایـران گفت: به‌نظر می‌رسد که نوسان و نرخ تورم موجود در اقتصاد ایران، اجازه نمی‌دهد که کمپین بـرای جـذب سـرمایه‌گذاران خارجی جذابیت داشته باشد.

راهکاری برای تامین ثبات در بلندمدت

وی بـا تاکیـد بر اینکـه کشـورهای توسـعه‌یافته، جذب سـرمایه‌های سـنگین بین‌المللی را در دسـتور کار خود قرار می‌دهند، اضافه کرد: ورود سـرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند از ایجاد تنش در بین کشـورها و در منطقه نیـز جلوگیری کند. به‌عنوان‌نمونه، زمانی‌که در ترکیه کودتا شـکل گرفت، از آنجایـی که حجم جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در این کشـور بالا بود، بیشـتر سـرویس‌های اطلاعاتی دنیا تلاش کردند که این عائله را خاموش کنند. به‌نظر می‌رسـد جذب سـرمایه‌گذاری خارجی، راهکاری برای امنیت بلندمدت تلقی می‌شود.

کاظـم‌زاده در پایـان خاطرنشـان کـرد: در ایـران تعریـف دقیقـی از سـرمایه‌گذاری خارجی ارائه نشده است، همچنین دیدگاه‌های منفی درباره جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در بین برخی مدیران ارشـد اقتصادی شکل گرفته اسـت. آنها بر این باورند که سـرمایه‌گذاری خارجـی منافع مردم را به‌خطر می‌اندازد و تا زمانی که چنین نظریاتی مطرح می‌شود، بدون تردید جذب سرمایه در ایران حتی از عراق نیز کمتر خواهد بود.

بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری

مهدی بیات‌منش، کارشـناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت جذابیت اقتصاد ایران را منوط به مطلوب نشان دادن بازار سرمایه و بازار پولی و بانکی دانست و افـزود: در بـازار پولـی و بانکی، باید تورم مهار شـود و بانک مرکزی نیز باید روند کاهشـی شـدن ارزش پول ملی و ریال را مدیریـت کند. به‌عبارت‌دیگر، بانک مرکزی باید ریسـک تامین ارز را متعهد بپذیرد و امکاناتی را فراهم کند که ریسـک کاهش ارزش پولی ملی برای سرمایه‌گذاران خارجی با استمداد از ابزارهایی، تضمین داده شـود. وی بااشـاره به کارآیی بازار سرمایه، گفت: بازار سرمایه باید آنقدر مطلوب باشد که سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی جذب آن شوند؛ این در حالی است که بازار سرمایه ایران این قابلیت را ندارد.

این کارشـناس اقتصاد بااشـاره به الزامات بازار سـرمایه برای جذب سرمایه گفت: بازار نباید هیجانی عمل کند و در شاخص‌های کارآیی بازار باید دقت‌نظر بیشـتری صورت بگیرد. باید زمینه‌های توجه به بازار سـرمایه و بازار پولی و بانکی را فراهم و تضمین‌هایی به سرمایه‌گذار داده شود که با خیال آسوده‌تری وارد این بازار شـود. به‌عنوان‌نمونه، به سرمایه‌گذار اوراق اختیار فروش تبعی با سود حداقلی برای سرمایه‌گذاران خلق و ضرری متوجه سرمایه‌گذاران نشود.

بیمه ریسک بازار

به‌گفته این کارشـناس اقتصادی، بازارها باید با ابزارهایی سـالم و ریسک‌ها بیمه شوند. در این شرایط، با تبلیغات مناسب سرمایه‌گذاران خارجی که معمولا ایرانیان مقیم خارج و افراد حقیقی و حقوقی خارجی هستند، مایل خواهند شد که سرمایه‌های خود را به ایران سرازیر کنند. وی در پاسخ به این پرسش که آیا ریسـک سـرمایه‌گذاری در ایران به‌دلیل تحریم‌ها و بالا بودن تورم بالاست، آیا این موارد منعی برای کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری در ایران ایجاد کرده است، تصریح کرد: پول و سـرمایه‌گذار هوشـمند است و هرچقدر عدد حجم سرمایه بالاتر باشد؛ حساسیت نسبت به ریسک‌ها بالاتر و مهم خواهد شد. به این معنا که سرمایه‌گذاران با یک درصد ریسک حاضر نمی‌شوند که سرمایه یک میلیون دلاری وارد ایران کنند؛ بنابراین پیش از اینکه شـعار بدهیم، باید ابتدا شـرایط اقتصادی را بهبود دهیم؛ زیرا سرمایه‌گذاران خارجی از وضعیت اقتصادی ایران اطلاع دارند و موید آن، کاهش حجم سـرمایه‌گذاری خارجی در ایران اسـت. به‌گفته وی؛ اگر می‌خواهیم عدد سـرمایه‌گذاری خارجی را به شرایط مطلوب نزدیک کنیم، باید زمینه‌های سرمایه‌گذاری پایدار را فراهم کنیم و فعالان بازار باید از بازدهی آن طی یک مدت مشـخص راضی باشـند؛ افرادی که در بازار سرمایه فعال هستند، باید از سودآوری این بازار رضایت داشته باشند و رضایت در سودآوری یک نوع شاخص کارآیی تلقی می‌شود.

سرمایه‌گذار را مطمئن کنید

این کارشـناس اقتصادی با تاکید بر اینکه با اعمال سیاسـت‌هایی می‌توان اعتماد و اطمینان سـرمایه‌گذار را جلب کرد، گفت: باید مشـوق‌ها و ابزارهای جدیـدی را بـرای جلب اعتماد سـرمایه‌گذاران به‌کار گرفت. به‌نظر می‌رسـد ابزارهای موجود برای این جلب اعتماد و کاهش ریسک سرمایه کافی نیستند و ریسک‌ها را پوشش نمی‌دهند؛ بنابراین باید از حالت شعارگونه خارج شویم. در ۶ ماه نخسـت امسـال، بازار سـرمایه فقط در یک ماه نخست سال، بازدهی مناسبی داشته است. بیات‌منش با تاکید بر نقش دولت در جذب سرمایه‌های خارجی گفت: هر ساله برای تسریع و تسهیل روند جذب سرمایه‌گذاری در تمام کشورهای جهان، مطالعات مدونی انجام می‌شود. گزارش‌های سالانه موسسات بین‌المللی، میزان جذب سرمایه هر کشور را متناسب با صنایع آن کشور نشان می‌دهند. اگر در موتور جست‌وجوگر گوگل نیز کلیدواژه جذب سرمایه خارجی در ایران را سرچ کنید، با گزارش‌های بسیاری در این زمینه مواجه می‌شوید.

وی بااشـاره به اهمیت موضع‌گیری‌های سیاسـی در جذب سرمایه خارجی، ادامـه داد: ایـران در شـرایط تحریم اسـت؛ از این‌رو بسـیاری از گزارش‌ها با سـوگیری‌هایی سیاسی منتشر می‌شوند و ریسک‌های ایران در سرمایه‌گذاری را بالا نشان می‌دهند. این موضوع باعث می‌شود که مبنای تصمیم‌گیری برای شـرکت و نهادی که می‌خواهد به ایران وارد شـود، دشـوار شده و بسیاری از ورود به ایران منصرف شـوند. این کارشـناس بازار سـرمایه ادامه داد: راهکار منطقـی برای مقابله با این روند، حضور قوی‌تـر ایران در نهادهای بین‌المللی است. با موفقیت در این عرصه، باید عضویت خود را در سازمان‌های بین‌المللی افزایـش دهیم و در سـازمان‌هایی مانند بریکـس و شـانگهای، عضویـت خود را تقویـت و یک‌سـری کارگروه‌هایـی ذیل ایـن نهادهـا تشـکیل دهیـم کـه برای مطالعه شاخص‌های اقتصادی کشور مهم هسـتند. وی افزود: نکته قابل‌تامل اینکه این گزارش‌ها باید بی‌طرفانه باشـند و به این نکات توجه شـود که اگر عوامل سیاسـی در شـرایط اقتصادی ایران دخیل نبود و ما تحریم نبودیم، شـرایط اقتصـادی در ایـران به این شـکل در نمی‌آمد. بیات‌منش در پایان بااشـاره به پایداری‌های ایران در حوزه صادرات نفت و محصولات پتروشیمی، گفت: باید شاخص‌های پایداری را درست معرفی کنیم؛ متاسفانه مراکز علمی و بین‌المللی تدوین‌کننـده گزارش‌های مرجع درباره اقتصاد ایران، در این‌باره سـوگیری‌های سیاسـی خود را لحاظ می‌کنند و بهتر اسـت، ما خود در این زمینه مبادرت به نگارش مقالات علمی کنیم. همچنین، باید بیش از پیش، دیپلماسی اقتصادی را نیز فعال کنیم، زیرا هر کنشـی یک واکنشـی دربرخواهد داشت و هر میزان که در عرصه‌های بین‌المللی فعال‌تر شویم، نتایج بهتری را کسب خواهیم کرد که در نهایت به توسعه اقتصاد و جذب سرمایه بیشتر منجر خواهد شد.

سخن پایانی

سـرمایه و سـرمایه‌گذار هوشمند هسـتند و به مکان‌هایی که بسترهای سـرمایه‌گذاری در آن فراهم شده باشـد، می‌روند. به‌عبارت دیگر، سرمایه راهی مناطقی می‌شود که بستر قانونی و ثبات اقتصادی در آنجا حاکم است. به‌نظر می‌رسد تحریم‌ها و برخی قوانین بازدارنده در محیط کسب‌وکار ایران، جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در ایران را با چالش جدی مواجه کرده‌اند و به‌نظر می‌رسد تلاش‌های رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار برای عضویت ایران در کمپین جهانی سرمایه‌گذار، با هدف جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران انجام می‌شود.

سیاست‌گذار اقتصادی سمت شفاف و قابل‌ردیابی اقتصاد را ویرایش و در نقطه مقابل، بحث دلالی و سفته‌بازی را بزرگ‌تر کرد

پول و سرمایه‌گذار هوشمند است و هرچقدر عدد حجم سرمایه بالاتر باشد؛ حساسیت نسبت به ریسک‌ها بیشتر خواهد بود

بهره‌برداری از پروژه زیست‌محیطی کنترل غبار تاور ۱۷ فولاد خوزستان

پروژه زیسـت‌محیطی کنترل غبار تاور ۱۷ فولاد خوزسـتان با استفاده از توان و ظرفیت شـرکت‌های دانش‌بنیان در مدت ۴ ماه به بهره‌برداری رسید.

میثم شـهنیانی معاون طرح و توسـعه فولاد خوزستان در گفت‌وگو با خبرنـگار روابط‌عمومی با اعلام این خبر افزود: با توجه به برگشـت نرمه گندله از طریق تاور ۱۷ و مسـیرهای مرتبط، انتشار غبار فراوانی در این منطقه صورت می‌گرفت که با اجرای این پروژه، فرونشانی غبار با استفاده از لاینرهای آب و افشانک‌هایی با جنس و سیستم عملکردی خاص باعث کاهش محسـوس آلودگی و ایجاد شـرایط کاملا تمیـز جهت کارکنان بهره‌بردار و نت و همچنین کاهش شـاخص‌های آلودگی محیطی در این تاور شده است.

وی گفت: این پـروژه از مجموعه پروژه‌های طرح زیسـت‌محیطی بود کـه با سـرمایه‌گذاری بالغ بـر ۳.۵ میلیارد تومان بـه روش EPC و در قالـب الحاقیه قرارداد پروژه تاور ۱۸ در مدت ۴ ماه با مدیریت پروژه‌های ناحیه مواد اولیه اجرا شد. در این پروژه با استفاده از یک سیستم بومی و ساخته شده توسط شرکت دانش‌بنیان نوآوران توسعه مهندسی وتوس، با اسـتفاده از نازل‌هایی با جنس خاص، طراحی جدید و مستقل از کیفیت آب و با صرف کمترین انرژی موجب کاهش شدید انتشار غبار در محیط پیرامونی شده است.

شهنیانی ادامه داد: از مهم‌ترین ویژگی‌های این پروژه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- به‌روز بودن فناوری اجرای پروژه و کاهش مصرف انرژی
- قابلیت مانیتورینگ آنلاین سیستم
- قابلیت نمایش تاریخچه کارکرد سیستم به همراه ثبت خطاها
- کنترل اتوماتیک یا دستی جهت بالا بردن انعطاف‌پذیری سیستم
- استفاده از تجهیزات ابزار دقیق با دقت بالا جهت حفاظت سیستم
- حذف غبار حاصل از نرمه
- هزینه تامین و اجرای بسـیار کمتر از غبارگیرهای مرسـوم (غبارگیر تر و خشک)
- سـرعت بالای اجرای پروژه، کمتر بـودن هزینه نگهداری و تعمیرات سالانه نسبت به سایر غبارگیرها
- اشـتغالزایی بالـغ بر ۱۰ نفر در زمان اجرای پـروژه و ۲ نفر در زمان بهره‌برداری.

ابر پروژه انتقال آب ارس به تبریز روی ریل تکمیل

حل یک بحران آبی کلید خورد

ابر پروژه ملی انتقال آب ارس به تبریز که ۱۰ سال بلاتکلیف مانده بود، سرانجام در دستور کار قرار گرفت و انتظار می‌رود مشکل تامین آب تبریز را برطرف کند. بسیاری مسئولان و کارشناسان، انتقال آب ارس به تبریز را تنها راهکار باقیمانده برای تأمین آب بیش از ۲۰ سال آذربایجان شرقی می‌دانند. براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته پروژه انتقال آب ارس به مرند، شبستر و تبریز تا دو سال آینده تکمیل می‌شود.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

ایران و به‌ویژه آذربایجان‌شرقی با بحران شدید آبی مواجه است و اکنون کار از هشدار برای کم آبی گذشته و با فرا بحران مواجه شده‌ایم، البته سال‌هاست که کل جهان با بحران کم‌آبی و حتی بی‌آبی مواجه شده و این موضوع دامن بخش‌های زیادی از کره زمین را گرفته اما ایران با توجه به شرایط ویژه جغرافیایی و قرار گرفتن در منطقه خشک و کم‌باران از فلات با مشکل حادتری مواجه است. این مشکل در شرایطی خطرناک‌تر می‌شود که هنوز بافت اجتماعی کشورمان به لحاظ فرهنگی برای مصرف آب و جلوگیری از هدررفت آن به قدر کافی آماده نیست. اکنون دیگر طنین بی‌آبی به روستاها و شهرستان‌های کشورمان نیز رسیده است، حتی در آذربایجان‌شرقی نیز چندین روستا با کمبود آب در فصل تابستان روبه‌رو بوده‌اند؛ به گونه‌ای که رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی از گرم‌تر بودن تابستان امسال نسبت به پارسال خبر داد و گفت: ادامه سال آبی چشم‌انداز مناسبی ندارد و پیش‌بینی می‌شود روزهای سختی ازنظر تامین آب و شرایط دمایی در انتظار باشد.

چالش کمبود آب در تبریز

کاهش منابع آبی آذربایجان شرقی زنگ خطری است که با افت سفره‌های زیرزمینی به عنوان ذخایر راهبردی و فرو نشست دشت‌های استان خود را نشان می‌دهد. حبیب عبدلی، مدیرکل هواشناسی آذربایجان‌شرقی متوسط بارش سال آبی جاری استان نسبت به سال آبی گذشته را ۱۲.۶ درصد معادل ۳۱.۷ میلیمتر اعلام کرده و خبر از کاهش یافتن آن می‌دهد. همچنین شهر تبریز تابستان امسال با چالش بزرگ کمبود آب مواجه بود و کاهش بارندگی‌ها و خشک شدن سدهای استان مسئولان را با مشکلات بسیاری مواجه کرد. از این رو برخی کارشناسان راه چاره برای برون‌رفت از این مشکل را، انتقال آب ارس به تبریز و شهرهای واقع در مسیر می‌دانند تا به صورت دائمی مشکل کمبود آب در تبریز و شهرهای اطراف برطرف شود. کاهش بارندگی‌ها در سال‌های اخیر، افزایش دما، کاهش منابع آبی و افزایش جمعیت کلانشهر تبریز و آذربایجان شرقی و کاهش آب دریاچه ارومیه موجب شده تا مسئولان و کارشناسان، انتقال آب ارس به تبریز را تنها راهکار باقیمانده برای تامین آب بیش از ۲۰ سال آذربایجان‌شرقی می‌دانند که دریاچه ارومیه نیز از آن بی‌نصیب نمی‌ماند، این اهمیت چند وجهی طرح انتقال آب ارس را نشان می‌دهد. استفاده از رودخانه مرزی ارس توسط جمهوری اسلامی ایران در جهانی که همه به دنبال منابع آبی برای کشورشان هستند، به عنوان حقابه و سهم مسلم کشورمان باید مورد توجه باشد تا با بهره‌مندی از منابع بین‌المللی آبی مشکل تأمین آب بخشی از سرزمینمان را برطرف کنیم. از طرف دیگر همان طور که گفته شد با تامین آب از ارس بخشی از مشکل احیای دریاچه ارومیه نیز برطرف می‌شود و خطرات خشکسالی، تثبیت آب این دریاچه، توفان‌های نمکی و حرکت گرد و غبار به خصوص ذرات نمکی به سایر استان‌ها حتی تا تهران را هم که امکان آلوده کردن دارد، برطرف خواهد شد. با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تلاش استاندار آذربایجان‌شرقی برای پیگیری انتقال آب ارس به تبریز در کمتر از یکسال گذشته این طرح در اولویت قرار گرفته و بر اساس وعده‌های داده شده و دستورات ریاست جمهوری در اولویت پروژه‌های استانی است.

حل یک بحران آبی

استاندار آذربایجان شرقی نیز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر در خصوص اهمیت این پروژه گفت: این پروژه مشکل آبی شهرها و روستاهای مسیر را برطرف می‌کند و دولت تاکید زیادی روی اتمام سریع این پروژه دارد. عابدین‌خرم با تاکید بر اینکه پروژه انتقال آب ارس به مرند، شبستر و تبریز تا دو سال آینده تکمیل می‌شود، گفت: این پروژه در دو سفر استانی رئیس‌جمهوری به استان مورد تاکید قرار گرفته و اعتبارات خوبی برای آن در نظر گرفته شده است.

تکمیل پروژه انتقال آب ارس

وی با بیان اینکه دولت سیزدهم مصمم است پروژه‌های ناقصی همچون طرح آبرسانی ارس به تبریز را به پایان برساند، افزود: تنها در بخش آب ۴۵۰ روستای استان در ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم مشکل جدی آب داشتند که این تعداد اکنون به ۱۵۰ روستا در استان کاهش یافته است. خرم با اشاره به اینکه از ۴۵ شهر دارای تنش آبی نیز در استان هم اکنون تنها ۱۵ شهر مشکل آب دارند، ادامه داد: تا یک سال آینده باید این آمار در زمینه شهری و روستایی به صفر برسد.

پروژه انتقال آب ارس به تبریز در انتظار تأمین فاینانس

مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان‌شرقی نیز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر در خصوص این پروژه گفت: اقدامات مربوط به ترک تشریفات، مناقصه برای واگذاری کار به قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) انجام شده و در ادامه تفاهمنامه همکاری با قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) جهت فاینانس خارجی، طرح و ساخت پروژه امضا شد. پروژه انتقال آب ارس به تبریز که بزرگ‌ترین پروژه تاریخ استان در بخش آب است در سال ۱۴۰۱ آغاز شده و اکنون در مرحله تکمیل قرار دارد یوسف غفارزاده ادامه داد: پروژه انتقال آب ارس به تبریز که بزرگ‌ترین پروژه تاریخ استان در بخش آب است در سال ۱۴۰۱ اجرایی شده و اکنون در مرحله تکمیل قرار دارد. وی با اشاره به اهداف این طرح افزود: تامین نیاز آب شرب و بهداشتی تبریز و سایر شهرها و روستاها و مراکز جمعیتی تحت پوشش شامل شهرک‌های جدیدالاحداث واقع در مسیر خط انتقال با جمعیتی در حدود ۳.۵ میلیون نفر در افق سال ۱۴۲۵ به همراه تامین نیاز آبی منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس و سایر صنایع و شهرک‌های صنعتی و نیز تامین حقابه زیست‌محیطی دریاچه ارومیه به میزان ۱۰۰ میلیون مترمکعب در سال از طریق هدایت پساب تصفیه‌خانه فاضلاب طرح انتقال آب ارس به دریاچه ارومیه و تعادل بخشی آبخوان‌ها و منابع آب زیرزمینی حوزه دریاچه ارومیه از اهداف این طرح بوده و عملیات اجرایی فاز دوم طرح در تاریخ ۱۴ دی ۱۴۰۱ آغاز شده است.

وی خاطرنشان کرد: طول خط انتقال طرح یاد شده ۱۱۰ کیلومتر (۱۰۵ کیلومتر لوله و ۵ کیلومتر تونل) بوده و دارای سه باب ایستگاه‌های پمپاژ، یک باب تصفیه‌خانه به ظرفیت ۶.۶ مترمکعب در ثانیه، ۱۱ باب آبگیر به حجم ۳۴۰ هزار متر مکعب و واحد پیش تصفیه، توسعه آبگیر و ایستگاه پمپاژ موجود است. غفارزاده در تشریح آخرین وضعیت پروژه یادآور شد: در پروژه انتقال آب ارس پیمانکار از قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) انتخاب شده است و امیدواریم در زمان بندی مناسبی پروژه را تحویل دهند و کارهای پروژه آغاز شده است. وی تاکید کرد: پنج کیلومتر لوله‌گذاری شده و ۲۰ کیلومتر لوله در دست تولید است و به دنبال تامین فاینانس آن هستیم؛ قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) تا هزار میلیارد تومان تعهد داده است و بقیه باید از فاینانس خارجی تامین شود.

سخن پایانی

پروژه انتقال آب ارس به تبریز یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های کشور است که به اعتبار مالی و همت بالای مسئولان نیاز دارد؛ امیدواریم مسئولان امر تمام تلاش خود را در تسریع تکمیل این پروژه به کار ببندند تا چالش‌های کمبود آب تبریز برطرف شود.

> مسئولان و کارشناسان، انتقال آب ارس به تبریز را تنها راهکار باقی‌مانده برای تأمین آب بیش از ۲۰ سال آذربایجان شرقی می‌دانند

گزارش خبری

طولانی‌ترین آزادراه کشور در دست احداث

طی هفته‌های اخیر خیرالله خادمی مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور با اشاره به جزئیات افتتاح طرح آزادراه شیراز _ اصفهان، گفت: اوایل مهر آماده بهره‌برداری از آزادراه شیراز اصفهان هستیم و این آزادراه، طولانی‌ترین آزاد راه کشور است که به صورت ممتد و به طول ۲۱۲ کیلومتر زیر بار ترافیکی می‌رود. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور در ادامه تصریح کرد: این آزادراه طول مسیر را نسبت به جاده فعلی ۱۳۴ کیلومتر کوتاه‌تر و زمان سفر را حداقل دو ساعت کاهش می‌دهد و پیش بینی می‌شود بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر در سال کاهش مصرف سوخت به همراه داشته باشد. خادمی با بیان اینکه این آزادراه تکمیل کننده بخشی از راهگذر شمال - جنوب است گفت: بلندترین پل کشور به ارتفاع ۱۱۰ و طول ۲۶۴ متر در این آزادراه احداث شده و هزار و ۴۰۰ متر گالری تونل در مسیر وجود دارد و شش قطعه از ۸ قطعه این آزادراه آماده بهره برداری است و قطعه هفتم با پیشرفت فیزیکی ۷۰ درصد و هنوز عملیات اجرایی قطعه هشتم آغاز نشده ضمن اینکه ارزش روز ساخت این آزادراه ۲۵ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. وی در پایان تاکید کرد: برای ساخت این آزادراه ۵۰ درصد بخش خصوصی و ۵۰ درصد بخش دولتی سرمایه گذاری کرده و قرارداد با بخش خصوصی برای بازگشت سرمایه ۱۸ سال است و در دو تا سه مکان، ایستگاه دریافت عوارض آزادراهی تعبیه شده است.

این مقام مسئول با بیان اینکه عوارض آزادراه شیراز - اصفهان به صورت الکترونیک خواهد بود، گفته بود: این مسیر هفت عوارضی دارد که مبلغ آن هنوز تعیین نشده، اما در روزهای آینده این مبلغ تصویب و اعلام خواهد شد. خادمی همچنین با بیان اینکه ۸۰ درصد پروژه در دولت قبل تکمیل شده است، اعلام کرد: این آزادراه دروازه ورود به شیراز را تغییر می‌دهد، از این رو کنارگذر و رینگ‌هایی توسط شهرداری شیراز ساخته می‌شود برای اینکه شهر شیراز را به آزادراه متصل کند.

احداث مرتفع‌ترین پل کشور

علیرضا صلواتی، مجری کل طرح‌های آزادراهی جنوب و جنوب شرق کشور از ساخت مرتفع‌ترین پل آزادراهی کشور در آزادراه شیراز - اصفهان خبر داد، گفت: پل سردار شهید حاج قاسم سلیمانی به طول ۲۶۴ متر در قطعه ۳ آزادراه شیراز-اصفهان قرار دارد و روی دره رودخانه سپید و در ارتفاع ۱۱۰ متری از کف دره واقع شده است. وی ادامه داد: طول دهانه وسط آن ۱۲۵ متر و طول دهانه‌های کناری پل ۶۶ و ۷۳ سانتیمتر است و خودروهای عبوری به سهولت در عرض ۱۵ ثانیه از یک سمت به سمت دیگر پل تردد می‌کنند.

صلواتی نوع پل را بتن دره‌ای پیش تنیده اعلام کرد و افزود: قالب‌بندی پل از نوع نیپتون شاریو پیش تنیده و نوع رویه پل آسفالتی است و برای ساخت آن ۱۶ هزار و ۹۰۰ متر مکعب بتن‌ریزی صورت گرفته است و در عرشه آن ۱۱۴ قطعه بتنی به کار رفته است.

مجری کل طرح‌های آزادراهی جنوب و جنوب شرق کشور احداث این پل در آزادراه شیراز-اصفهان را نمونه دیگری از توان و تخصص مهندسان ایرانی در تکمیل زیرساخت‌های حمل و نقل کشور دانست و اظهار داشت: مهندسان ایرانی با استفاده از تولیدات داخلی این پل را در عرض ۴۸ ماه احداث کرده‌اند که پیش از آن نیز در ساخت منطقه دو آزادراه تهران-شمال شاهد بهره‌مندی از توان و تخصص ایرانیان و خودکفایی در حوزه راه‌سازی به ویژه در ساخت تونل بودیم.

صلواتی در خصوص دیگر ویژگی‌های پل سردار شهید قاسم سلیمانی توضیح داد و گفت: ارتفاع پایه‌های پل ۶۰.۵ متر و عرض پل ۲۵.۴ متر طراحی شده است و به منظور ساخت آن ۲ هزار و ۴۳۶ تن آرماتور بندی و ۲۴۵ کیلومتر کابل به کار رفته است.

پروژه آزادراه اصفهان- شیراز

دولت سیزدهم با تمرکز بر تکمیل طرح‌های نیمه تمام بر کرسی مسئولیت قرار گرفت. آغاز عملیات احداث آزادراه شیراز اصفهان نیز به سال ۱۳۹۰ برمی‌گردد و در این سال‌ها فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر گذاشته است. نخستین سفر هیئت دولت به فارس مصوبه‌ای تحت عنوان «تامین اعتبارات آزادراه شیراز - اصفهان» داشت که طبق اعلام استانداری فارس حدود ۷۰ درصد انجام شده است.

محمدهادی ایمانیه استاندار فارس در گفت‌وگو با یک رسانه از تامین اعتبار بی‌سابقه در دولت سیزدهم نسبت به این پروژه، گفت: پیمانکاران خیلی طلبکار هستند و ایثارگرانه فعالیت می‌کنند، درعین‌حال دولت هم واقعا کمک بی‌نظیری از فاصله دی‌ماه گذشته تا الان کرد و در هفت ماه اخیر تقریبا هزار میلیارد تومان اعتبار تخصیص داد که تزریق این مقدار پول در کمتر از یکسال سابقه نداشته است.

ایمانیه تاکید کرد: ۵۰۰ میلیارد تومان هم از محل مولدسازی زمین‌های وزارت راه قرار شد به آزادراه اختصاص یابد که فعلا مصوبه اولیه‌اش را از کمیته مولدسازی دریافت کرده‌ایم و در آینده تزریق می‌شود. آزاد راه شیراز- اصفهان به طول ۳۷۰ کیلومتر بخشی مهم از کریدور آزادراهی شمال- جنوب است که نقش هدایت ترانزیت را از مرکز کشور به سمت جنوب و بالعکس بر عهده دارد. در طرح اولیه این آزاد راه ۶ قطعه پیش بینی شده بود و مدتی بعد به درخواست استان فارس برای اتصال به کلانشهر شیراز هفتمین قطعه نیز تعریف شد. در حال حاضر با شش قطعه اولیه این طرح بزرگ ملی که نتیجه تلاش سه دولت است؛ تنها یک روز تا افتتاح آزادراه شیراز- اصفهان باقی مانده، افتتاح ابرپروژه‌ای که پس از ۱۳ سال انتظار قرار است با حضور رئیس‌جمهوری به صورت رسمی به بهره‌برداری برسد.

با هدف تنظیم بازار انجام شد

ممنوعیت موقت واردات روغن

انجمن صنفی صنایع روغن نباتی اعلام کرده، به دلیل افت نرخ جهانی در ماه‌های اخیر، استقبال تجار برای واردات روغن خام سبب شده واردات با افزایش ۵۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه باشد. به گزارش مهر، روغن خوراکی یکی از کالاهای اساسی بوده که نیاز کشور به این قلم سالانه بین یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن (۱.۵ تن) تا یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن (۱.۶ تن) روغن بوده و بخشی در داخل و بخش اعظمی وارد می‌شود. تولید روغن در کشور با واردات سالانه حدود ۳ میلیون دانه روغنی انجام می‌شود. ایران برای تولید روغن ۹۵ درصد وابستگی ارزی دارد. شهریور ماه بود که با کاهش نرخ جهانی روغن تولیدکنندگان داخلی نیز در راستای این کاهش اعلام کردند نرخ محصولات را کاهش می‌دهند. قرار بود که این کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی نرخ نیز در فروشگاه‌ها برای کالاهای تولیدشده موجود در بازار نیز اعمال شود که در بخش زیادی از این فروشگاه‌ها اعمال نشد. در خبری دیگر سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در نامه‌ای به رئیس کل گمرک نوشت: با عنایت به لزوم برنامه‌ریزی جهت تعدیل و تنظیم بازار روغن خوراکی، ترخیص روغن خام آفتابگردان و روغن خام سویا از اول آبان از تمام مبادی گمرکات اجرایی کشور تا اطلاع ثانوی مجاز نیست. حال یکی از دغدغه‌های موجود برای بازار مصرف این است که این ممنوعیت آیا باعث افزایش قیمت‌ها نخواهد شد؟ انجمن صنفی صنایع روغن نباتی ایران اعلام کرده، وضعیت واردات و موجودی روغن خام از وضعیت مطلوبی برخوردار است و به دلیل افت شدید قیمت‌های جهانی طی ماه‌های اخیر، استقبال تجار و فعالان صنعت روغن نباتی برای واردات روغن خام با نرخ پایین‌تر باعث شده تا واردات این کالاها با افزایش ۵۷ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل باشد. بنا بر این گزارش طی ۶ ماه نخست امسال، واردات روغن خام سویا با افزایش ۱۶۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۲۲۸ هزار و ۲۱۴ تن افزایش یافته، واردات روغن خام آفتابگردان نیز با افزایش ۴۹ درصدی به ۵۱۳ هزار و ۸۱۴ تن رسیده است؛ همچنین واردات روغن پالم در ۶ ماه نخست سال با افزایش ۷ درصدی همراه بوده و عدد ۱۹۵ هزار و ۳۸۷ تن را نشان می‌دهد.

افزایش ۱۰۰ درصدی واردات روغن کلزا نیز عدد ۲۵ هزار و ۸۷۸ تن را ثبت کرده است. افزایش ۶۰درصدی واردات روغن خام در ۶ ماهه نخست امسال/مدیریت بهینه مصارف ارزی با ممنوعیت موقتی واردات روغن خام

افزایش واردات دانه‌های روغنی

بنا بر این گزارش، آمارهای گمرک نشان می‌دهد در کنار افزایش ۵۷ درصدی واردات روغن خام، واردات انواع دانه‌های روغنی نیز در مجموع ۲۲ درصد افزایش یافته است به طوری که واردات دانه سویا با ۲۲ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل به یک میلیون و ۴۳۰ هزار و ۵۷۷ تن رسیده است که با احتساب ۱۸ درصد

روغن خام استحصالی از دانه سویا در کارخانجات روغن کشی می‌توان متصور بود که ۲۵۷ هزار و ۴۰۰ تن روغن خام سویا نیز از طریق روغن استحصالی از دانه‌های وارداتی در کارخانجات روغن کشی به ذخایر کشور افزوده شده است.

ممنوعیت موقتی

وزارت جهاد کشاورزی با توجه به آمار و ذخایر قابل قبول و افزایش بیش از ۶۰ درصدی واردات روغن خام طی ۶ ماهه نخست امسال با اخذ نظر صنعت روغن نباتی اقدام به ممنوعیت موقتی واردات روغن سویا و آفتابگردان از ابتدای آبان گرفته است. تصمیمی که عنوان می‌شود برای مدیریت بهینه مصارف ارزی و تنظیم بازار روغن نباتی است.

ایران سومین تولیدکننده انار در جهان

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: طبق گزارش‌های موجود، ایران سومین تولیدکننده انار جهان محسوب می‌شود. زهرا جلیلی مقدم در گفت‌وگو با ایرنا، افزود: براساس آخرین گزارش سال ۲۰۱۹، ایران بعد از هند و چین سومین تولیدکننده انار در دنیاست به طوری که هند با بیش از ۳ میلیون تن و چین بیش از ۱.۷ میلیون تن رتبه‌های اول و دوم را به خود اختصاص داده بودند، اما ایران از نظر سرانه تولید، رتبه نخست دنیا رو دارد. به گفته وی، کشورهای ترکیه، مصر، امریکا، افغانستان، اذربایجان، مراکش، عراق، تونس، سوریه، الجزایر و اسپانیا رتبه‌های چهارم تا یازدهم را به خود اختصاص داده‌اند.

تولید بیش از ۱.۲ میلیون تن انار

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی تولید بیش از یک میلیون و ۲۲۰ هزار تن انار کیفی را در سطح ۹۱ هزار هکتار از باغات سراسر کشور طی امسال پیش‌بینی کرد و گفت: محصول انار در نیمه دوم سال تولید و به بازار داخلی و خارجی عرضه می‌شود بنابراین هنوز برآوردی از میزان صادرات و ارزآوری در امسال در دست نیست. وی اظهار کرد: سال گذشته (۱۴۰۱) نزدیک یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن محصول انار در سطح ۹۱ هزار هکتار از اراضی باغی کشور تولید شده بود که از این میزان حدود ۲۱ هزار تن انار به ارزش ۸.۶ میلیون دلار به کشورهای هدف صادر شده بود. به گفته وی، صادرات این میزان انار به لحاظ وزنی ۴۵ درصد و به لحاظ ارزشی ۲۰ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال گذشته خود (۱۴۰۰) نشان می‌دهد. جلیلی مقدم تصریح کرد: انار در تمامی استان‌ها به جز استان همدان تولید می‌شود و استان‌های فارس، مرکزی، خراسان رضوی، یزد، سمنان، اصفهان، لرستان و قم به ترتیب جزو بزرگ‌ترین تولیدکنندگان انار کشور محسوب می‌شوند.

وی افزود: بنابراین استان فارس ۳۳ درصد، مرکزی ۱۰ درصد، یزد ۸ درصد، خراسان رضوی ۷ درصد، سمنان ۸ درصد، اصفهان ۷ درصد، لرستان ۶ درصد، خراسان جنوبی ۳ درصد، سیستان و بلوچستان ۲ درصد و کرمان یک درصد و سایر استان‌های کشور ۱۴ درصد تولید را برعهده دارند.

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه انار ایران به بیشتر کشورهای دنیا صادر می‌شود، اظهار کرد: در حال حاضر ترکیه، مصر، هند و اسپانیا بزرگترین صادرکنندگان انار در دنیا هستند و عراق، روسیه، چین، عربستان، آلمان، امارات، پاکستان و انگلستان و کره، عمده واردکنندگان این محصول از تمامی کشورها هستند.

ایران دارای ۸۰۰ژنوتیپ انار

وی اضافه کرد: انار بومی ایران به شمار می‌رود و یکی از کشورهایی است که غنی‌ترین ذخایر ژنتیکی رو دارد، چون منبع و منشا تولید و پراکنش انار در جهان کشور ایران است که بیش از ۸۰۰ ژنوتیپ انار رو داخل کشور داریم. به گفته وی، در هر کشوری سه یا چهار رقم تجاری و صادراتی وجود دارد، در ایران تاکنون ۱۰ رقم تجاری ثبت شده و به زودی دو رقم دیگر که حاصل سال‌ها زحمات تحقیق و کار اصلاحی پژوهشگران و بخش خصوصی است ثبت و معرفی خواهند شد. جلیلی مقدم ادامه داد: موضوع اصلاح ارقام، زمانبر است که در بخش تحقیقات کشاورزی در حال انجام است با وجود اینکه در برخی گونه‌ها دستاوردهای خوبی کسب شده، در بخش اجرا، به دنبال ارقامی هستیم که علاوه بر مقاومت به یک تنش خاص، از لحاظ کیفیت میوه مطلوب و عملکرد مناسبی داشته باشد.

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی گفت: با توجه به مناطق کشت انار، به طور مسلم افت کمیت و کیفیت منابع آبی، در باغات خساراتی رو به همراه خواهد داشت، بنابراین استفاده از روشهای نوین آبیاری، استفاده از سایبان و پوشش میوه و تغذیه و کاربرد آنتی استرس‌ها در کاهش تنش‌ها موثر است.

وی افزود: آنچه مسلم است روش‌های سنتی باغداری دیگر پاسخگوی شرایط فعلی بخش کشاورزی نیست زیرا محدودیت منابع آبی، و بروز تنش‌های دمایی (گرما و سرما)، موجب طغیان آفات و بیماری‌ها در باغات می‌شود بنابراین با توجه به سرانه تولید برنامه توسعه‌ای با روش‌های پیشین نداریم اما اصلاح و احیا باغات در دست اقدام است طبق آمارها ۲۵هزار و ۵۰۰ هکتار اصلاح باغات و ۸ هزار و ۹۰۰ هکتار حذف باغات قدیمی و جایگزین با ارقام تجاری در برنامه پنج‌ساله در دست اجرا و اقدام داریم.

جلیلی مقدم اظهار کرد: برای مدیریت تنش خشکی، در حال حاضر طرح‌هایی به صورت پایلوت و الگویی، در زمینه مدیریت آبیاری، اصلاح بستر کشت، تراکم کشت و اصلاح باغات، صورت گرفته که نتایج خوبی به‌دست آورده‌ایم که با ترویج و اجرایی کردن آنها، می‌توان تنش‌ها را مدیریت کرد و تنها راهکار برای کنترل آفات و بیماری‌ها را استفاده از روش‌های جدید باغداری، همچون بکارگیری سایبان‌ها، بالابردن تراکم درختان در برخی گونه‌ها و مناطق، پوشش میوه‌ای، استفاده از کشت‌های میانه‌ای، تغذیه مناسب، استفاده از آنتی استرس‌ها استفاده کنیم.

وی بر این باور است که با اجرای روش‌های اصلاح و احیا باغات، سایبان و پوشش میوه و اصلاح سیستم آبیاری از اقدامات مهمی است که وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار دارد و به نظر می‌رسد طی یک برنامه پنج ساله می‌توان در تولید میوه‌های گرمسیری به خودکفایی رسید.

وی افزود: سال گذشته طرحی آماده شد تحت عنوان مدیریت تولید میوه‌های گرمسیری در سطح ۱۲ هزار و ۵۰۰ هکتار که قرار است این تولیدات در محیط‌های کنترل شده، گلخانه، سایبان و بخشی در فضای باز مناطق جنوبی کشور به‌ویژه استان سیستان و بلوچستان اجرایی شود.

به طور حتم برای اجرای این طرح، باید از ارقام تجاری روز دنیا سازگار با مناطق کشت، رعایت اصول تغذیه و مدیریت باغات، بازار، صنایع تبدیلی و مکانیزاسیون براساس آخرین دستاوردها و نتایج تحقیقاتی بهره گرفت که نیاز به حمایت ویژه، اعتبارات یارانه‌ای برای پیاده‌سازی سیستم‌های نوین آبیاری هوشمند دارد.

یکشنبه
۲۳ مهر ۱۴۰۲- ۲۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ - ۱۵ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۲۳-پیاپی ۳۷۴۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

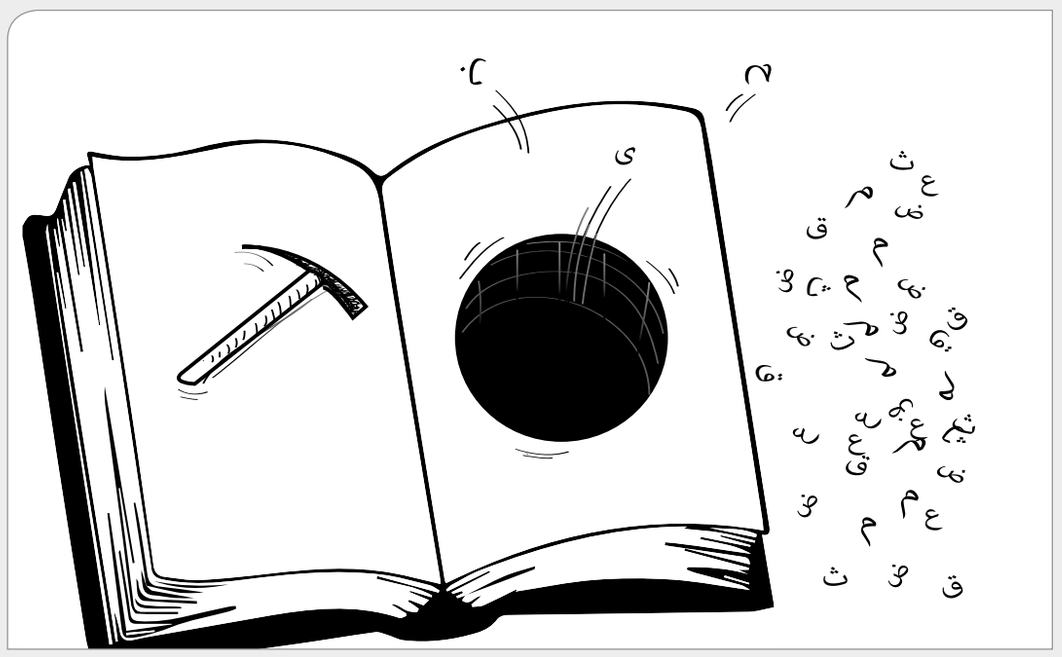
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

از فضای مجازی

گفت از ایران بیشتر بنویس!

با خود اندیشیدم وقتی نامش چون نگین درخشانی در آسمان تاریخ، فرهنگ، ادبیات، هنر، فلسفه و علوم ریاضی و طب تمام دوران‌ها می‌درخشد من کمترین چه می‌توانم بنویسم. به قول معروف«آن را که عیان است چه حاجت به بیان است». تا دنیا برقرار و ماه به دور زمین می‌چرخد ترانه ایرانیان از کوچه‌های تاریخ به‌گوش می‌رسد. هر آنکس که روح ایرانی در وجودش نفس می‌کشد از شام تا بام در پی آرامش و خوشبختی وطن خیال می‌بافد و رویا می‌بیند. چه سال‌های بسیاری خانه‌هایش فروریخت، قصه‌هایش گفته نشد، بغض‌هایش در گلو قندیل بست و فریادهایش خفه و قهرمانانش فراموش یا در گور شدند اما عشق به وطن هر سال بیشتر از پارسال در تک‌تک سلول‌های وجود و در رگ خون عاشقان این دیار جهیدن گرفت. ما عاشقان این آب و خاک از پس هزاران سال فرهنگ و قدمت به امروز معاصر رسیدیم و اکنون باید حواس‌مان به غم وطن و آوارگی فرزندانش باشد.

ملت و هر انسانی که گذشته و پیشینه‌ای قوی و درخشان نداشته باشد که با یادآوری آن به سرزمین و خودش ببالد، شبیه مرده‌ای بی‌هویت و بدون قبر است و هیچ‌گاه نام، آوازه و اثری از آن بر جای نخواهد ماند.

ایران ما یادگار زرین روزگار باستان و الماس درخشان و پرافتخار ادوار گذشته تاریخ است. لازم به نوشتن و گفتن نیست که اصالت و نژاد ما به آریاییان معروف برمی‌گردد؛ سلسله‌ای که متشکل از سه قوم شجاع و قدرتمند ماد و پارت و پارس بود و گرچه هر کدام در زمانه خویش ظهور و افول را تجربه کرده‌اند اما از دوران طلوع تا غروب هزاران هزار صفحه درخشان از شجاعت، نجابت، اصالت و پیروزی و افتخار برای ملت و آیندگان خویش به یادگار گذاشتند و تاریخ و نقشه دنیای آن زمان را دستخوش تغییرات وسیعی کرده‌اند و شیوه نوین و متمدنانه‌ای از زندگی کردن و همزیستی مسالمت‌آمیز با دولت‌های مغلوب را سرمشق و الگو برای سایر حکومت‌های آن زمان قرار داده‌اند که برای همیشه در اوراق مورخین به‌عنوان نقطه عطفی ثبت شده است. آنان که چند صفحه از تاریخ را خوانده یا شنیده‌اند، می‌دانند میهن ما وامدار شجاعت و شرافت کوروش و مانند آنها است.

قرن‌ها از آن روزگاران گذشته و گردون ایام چرخ‌ها خورده و اکنون این میراث به نسل ما رسیده است و ما باید فارغ از هر دین و مذهب و زبان و هر قومیتی که داریم به‌عنوان یک ایرانی در حفظ، مرمت و گسترش این سرزمین در تمام ابعاد کوشا باشیم. گاه که به گذشته‌ها و تحولات و سندسازی‌های جعلی و دستکاری‌های تاریخی می‌اندیشم افسوس می‌خورم و با وجود اینکه قلمم برای کتاب‌های سوخته گریه می‌کند و از درست‌های غلط ترجمه شده شکایت دارم اما خوشحالم اسناد تاریخی و شواهدی عینی و برجای مانده همچون نقش رستم، تخت جمشید، هگمتانه، طاق بستان، بیستون و کلی آثار دیگر که از شمال تا جنوب و شرق تا غرب این سرزمین اهورایی چون تاج پادشاهی می‌درخشند از قدمت دیرین و تمدن کهن و پرافتخار ما سخن می‌گویند.

دنیا و مزدوران این آب و خاک پهناور و تمدن چندهزارساله، باید بدانند تا خروش آب‌های همیشه نیلگون خلیج همیشه پارس و ردپای عمیق دریای خزر هست ما را از نقشه‌های جعلی و امواج بیگانگان هراسی نیست و تا زاگرس باصلابت و مغرور و البرز سربلند و سرکش را داریم دل‌مان به تکیه‌گاه‌هایی محکم قرص است و گرچه همگی زخمی و خسته هستیم اما وقتی زمانش برسد غبار و مه روزگار امروز را با اتحاد و همدلی و فریادی به یک زبان واحد از تن زاگرس‌نشینان و البرزقامتان بیرون می‌کشیم. با وجود اینکه زخم‌های عمیق زندگی، فرصت قشنگ و عاشق زندگی کردن را از جسم و روحم گرفته است اما وقتی نام ایران به خیالم قدم می‌گذارد حالم خوب می‌شود و ایمان دارم اینقدر این سرزمین را دوست دارم که گاهی شب‌ها همسفر خیال می‌شوم و خاک پاک کویر و دیدن کاروانی از ستارگان در آسمان بیکران و روی ماهش را می‌بوسم و با آنکه روح آزاد و اندیشه جست‌وجوگر هر ایرانی اصیل، سالیان دراز همپای عمر و جاده زندگی در پی نشان دادن حقیقت و افتخارات تقویم دیروز، جراحت و زخم اندیشه‌های دشمنان این دیار را به روح و جانش خریده است و برای فرار از کابوس‌ها و کابوس‌پوشان، همسفر خیالات شده و شب‌های زیادی بر فراز کوه‌های سر به فلک کشیده دماوند، سبلان، شاهو، کبیرکوه، دنا و قله‌های مرتفع دیگر این خاک پرواز کرده و کنار خشک شدن اشک دریاچه ارومیه از غم به گل نشسته و دلش برای غربت هامون و خاموش شدن صدای زاینده‌رود شکسته است اما با کلی امید و رویای روشن فردای این آب و خاک و دوباره ایران شدن ایران هر شب به آغوش پاک وطن برمی‌گردد. ما نمی‌خواهیم هموطنی از مرزهای غرب و شرق و آب‌های جنوب و سرسبزی شمال به خلیج‌ها و سرزمین‌های دور بگریزد.

یادداشت

نیکی چه بدی داشت که یک بار نکردی؟!

سپیده موسوی
نویسنده و پژوهشگر

گفته می‌شود که در جهان حدود ۱۷هزار و ۷۱۷ زبان وجود دارد. هدف اصلی زبان هم همان گونه که می‌دانیم برقراری رابطه بین انسان‌هاست تا آنها بتوانند منظورشان را به هم بفهمانند و از امکانات با هم بودن برای بالا بردن کیفیت زندگی جمعی‌شان استفاده کنند. از این رو زبان همواره نسبت مهمی با علم، تمدن، اخلاق، انسانیت و هر آن چیزی دارد که به آدمی هویت می‌بخشد. با این حال مواردی وجود دارد که در آن، این ابزار قدرتمند و همه فن حریف به یک وسیله بی‌فایده دورریختنی تبدیل می‌شود و به صفر یعنی سکوت مطلق می‌رسد و آن زمانی است که پای منفعت و قدرت دوستی انسان به میان می‌آید. در این حالت، فرد به مرحله ماقبل انسان کشیده می‌شود. مرحله‌ای که دیگر هیچ چیز کمکش نمی‌کند مگر اینکه او تا انتهای بدی و درندگی‌اش به پیش برود و بالعینه انتهای ویرانی همه‌چیز را ببیند! در همه صحنه‌های جنگ، حتی آنهایی که با زیباترین عناوینی چون «مقدس» و «آزادی‌بخش» همراه هستند شاهد سکوت محض زبان و تاخت و تاز بی‌وقفه غریزه ماقبل تربیت هستیم. در این گونه مواقع یاد این بیت می‌افتم که:

بسیار بدی کردی و پنداشتی‌اش نیک
نیکی چه بدی داشت که یک‌بار نکردی؟

با این تفاوت که به جای نیکی و بدی، در ذهنم کلمات خشونت و حرف زدن را می‌گذارم. بشر در طول تاریخ، بسیاری از همنوعانش را نابود کرده است و به خاطر آن هیچ بدی هم به دلش راه نداده تازه به انحای مختلف به خودش هم حق داده اما واقعا چرا در تمام این مدت حاضر نشده برای یک‌بار هم که شده از حرف زدن و گفت‌وگو کردن استفاده کند؟ این ضربتی عمل کردن به قصد محو دیگری و رسیدن به قدرت من برتر -که انگار در وجود هر آدمی تعبیه است- برای چه اینقدر در وجود انسان دم‌دست‌تر، پرطرفدارتر و کارآتر است؟ چرا در هر تقابل با هر مخالفی، خشونت برای انسان، حالی دواسبه می‌آید؟ آن هم یک نه یک خشونت عادی، که یک خشونت کور که عاشق بوی خون و دود و مرگ است! در چنین حالتی، آن بخش الهیاتی آدم به کجا می‌رود که اینقدر با او غریبه می‌شود و اصلا چقدر اصالت دارد که اینقدر شکننده به نظر می‌رسد؟!

عکس: آیدا فریدی

تجارت با نت‌ها

موسیقی گوش دهید و خرید کنید!

حتما برای هر کدام از ماها پیش آمده که سالی چند بار برای خرید کردن به فروشگاه‌های زنجیره‌ای مراجعه کرده‌ایم و با دیدن رنگ و لعاب و تبلیغات فروشگاه حتی بیش از آنچه نیاز داشته‌ایم، خرید کرده‌ایم. شاید گمان کنیم که این امر لزوما به واسطه تبلیغات، نوع چیدمان، رنگ‌ها و موارد دیگر باشد اما بد نیست که بدانیم یکی دیگر از عوامل خرید بی‌محابا، موسیقی است!

همه ما بارها و بارها در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و مراکز خرید شنونده موسیقی آرام‌بخش بوده‌ایم. در فروشگاه‌های زنجیره‌ای نوع موسیقی که به کار برده می‌شود، قطعاتی با ریتم آرام هستند که گویی به ذهن آرامش می‌بخشند و این‌گونه فرد را مجاب می‌کنند که در یک فضای آرام مجال بیشتری برای خرید دارد اما خیلی وقت‌ها هم در مغازه‌های کوچک‌تر که موسیقی با صدای بلند، با کلام و ریتمیک پخش می‌شود و ما نیز احساس کنیم که فضای چندانی برای حرکت نداریم، ممکن است، موسیقی موجب آزار ما شده و آن فضا را ترک کنیم.

تاثیر موسیقی بر رفتار انسان

در حقیقت اگر بخواهیم دقیق‌تر این امر را توضیح دهیم، موسیقی روی احساسات و رفتارهای ما تاثیرگذار است!

نمونه دیگر اثرگذاری موسیقی را می‌توان در سینما دید. آیا تا به حال هنگام تماشای یک فیلم یا نمایش تلویزیونی صدا را کم کرده‌اید؟ آنچه با این کار آشکار می‌شود آن است که موسیقی جوی ایجاد می‌کند که بدون آن بسیاری از صحنه‌ها بی‌معنا می‌شوند. موسیقی به طرق متعددی در لذت بردن ما از فیلم یا برنامه تلویزیونی سهم دارد. بیشتر موسیقی فیلم‌ها برای تاثیرگذاری ناخودآگاه در احساسات ما طراحی می‌شوند که اگر داستان مبهم باشد موسیقی می‌تواند سرنخ‌هایی درباره آنچه در حال وقوع است در اختیارمان بگذارد. درحقیقت وقتی که هیچ اطلاعات دیگری وجود ندارد موسیقی می‌تواند به تعریف شخصیت‌ها کمک کند. گاهی تمی به شخصیتی تعلق می‌گیرد که معنای چنین تم‌هایی بسته به تفاوت‌های فرهنگی متفاوت است. مثلا موسیقی که در یک فرهنگ نشان‌دهنده شجاعت است، شاید در فرهنگی دیگر نشان‌دهنده شرارت باشد.

موسیقی خیلی اوقات در ارائه اطلاعات به مخاطب موثرتر از دیالوگ است؛ مثلا در نشان دادن دوره زمانی تاریخی یا آتی که کنش در آن زمان رخ می‌دهد. موسیقی می‌تواند نشان‌دهنده اضطراب باشد و وقتی قرار است، اتفاق ترسناکی بیفتد بر تنش دامن بزند در حالی که زیاد شدن صدا موجب ایجاد تصوری از توالی‌های به سرعت در حال حرکت شود. جایی که موسیقی با کنش‌ها همراه می‌شود، از آنجا که موسیقی تجربه احساسی ما را عمق می‌بخشد حال و هوای واقعه را بهتر به یاد می‌سپاریم.

چقدر به موسیقی محیط پیرامونی هوشیارید؟

هنگام خرید، صرف غذا یا صحبت تلفنی چقدر به موسیقی که در محیط پخش می‌شود، هوشیارید؟ آیا موسیقی در این بسترها شما را آزار می‌دهد یا فکر می‌کنید، تجربه شما را بهبود می‌بخشد؟ عادات ما در خرید کردن، خوردن و نوشیدن را می‌توان از طریق موسیقی دستکاری کرد. آیا می‌دانستید سرعت خرید ما رابطه مستقیمی با سرعت و میزان صدای موسیقی پس زمینه‌ای دارد که در حال پخش است؟ وقتی موسیقی کند است، زمان بیشتری صرف خرید می‌کنیم و در نتیجه به خرج کردن پول بیشتری گرایش داریم. نوع موسیقی در حال پخش می‌تواند در سرعت ما تاثیر بگذارد. طی یک تحقیق، موسیقی کلیشه‌ای فرانسوی با آلمانی در فروشگاهی پخش شد. این امر در اینکه نوشیدنی فرانسوی یا آلمانی خریداری شود تاثیر گذاشت، هرچند مشتریانی که بعدا با آنها مصاحبه شد از تأثیر موسیقی بی‌اطلاع بودند. به همین ترتیب موسیقی متن تجسم‌بخش طبیعت روی تصورات درباره کشور تولیدکننده آب پرتقال، هزینه آن و این که آیا پرتقال‌ها دستکاری ژنتیکی شده‌اند یا خیر و روی باورها درباره فواید نوشیدن آن برای سلامتی تاثیر گذاشت.

ترغیب به چرخیدن در فروشگاه!

بنابراین از موسیقی برای ترغیب ما برای ورود به فروشگاه‌ها و چرخیدن در آنها استفاده می‌شود. موسیقی طوری انتخاب می‌شود تا برای کسانی که احتمالا مجموعه‌ای از محصولات ارائه شده را خریداری می‌کنند، جذاب باشد. تاثیرات موسیقی مورد استفاده در این روش به تطابق بین موسیقی و ترجیحات مشتری، آشنا بودن موسیقی، میزان محبوبیت آن و حال و هوای مشتری بستگی دارد.

یکی از روش‌هایی که از موسیقی استفاده تجاری می‌شود، این است که بر سطح برانگیختگی ما تاثیر می‌گذارد. مثلا، رستوران‌ها می‌توانند از موسیقی برای تغییر سرعت ما در غذا خوردن یا نوشیدن استفاده کنند. وقتی که موسیقی آرام پخش می‌شود، سرعت غذا خوردن ما کاهش می‌یابد و پول بیشتری خرج نوشیدنی‌ها می‌کنیم. موسیقی سریع بر سرعت صرف غذا می‌افزاید و این امر موجب می‌شود که در اوقات شلوغی نوبت زودتر به نفرات بعدی برسد. نوع موسیقی در حال پخش زمانی که پای تلفن در حالت انتظار قرار داریم، می‌تواند در ادامه تماس یا قطع آن تاثیرگذار باشد. اگر موسیقی را دوست داشته باشیم، احتمال این که منتظر بمانیم بیشتر است. از آنجا که ترجیحات موسیقایی در میان مردم تنوع وسیعی، دارد شرکت‌ها در مورد اینکه چه نوعی از موسیقی را پخش کنند و اینکه نکند برخی از مشتریان را فراری دهند، باید تصمیمات دشواری بگیرند. حتی شاید برخی تصمیم بگیرند که با توجه به جمیع جوانب بهتر است، هیچ موسیقی‌ای پخش نشود.

وقتی موسیقی جنگ روانی راه می‌اندازد!

در تبلیغات، موسیقی نقشی اساسی در ترغیب ما به خرید محصولات خاص دارد. تصور می‌شود که اگر موسیقی با تلقی مشتریان از ماهیت محصول تطابق با تناسب داشته باشد، نگرش مشتریان بالقوه را بهبود می‌بخشد. مثلا اغلب برای تبلیغ اتومبیل‌های اسپرت گران‌قیمت از موسیقی کلاسیک هیجان انگیز استفاده می‌شود؛ تبلیغات مواد غذایی معمولا با آهنگ‌های شاد همراه هستند که ممکن است نام محصول را در اشعار خود داشته باشند. وقتی که موسیقی به خوبی با محصول جور درآید بهتر در اذهان باقی می‌ماند. در مجموع، موسیقی در ارتقای جذابیت محصولات و به خاطر سپردن آن موثر است.

ما بر اساس قاعده‌ای کلی مایلیم از موسیقی که دوست نداریم، فاصله بگیریم. این امر موجب شده که پلیس یا مقامات محلی از موسیقی استفاده کنند تا افرادی را که عناصر نامطلوب می‌شمرند به ترک اماکن عمومی مجاب کنند. معمولا برای این منظور از موسیقی اپرا یا سایر موسیقی‌های کلاسیک استفاده می‌شود. در برخی کشورها از موسیقی با صدای بلند به منزله نوعی جنگ روانی نیز استفاده شده است. مثلا آهنگ «مرد شنی وارد می‌شود» از گروه متالیکا را ساعت‌ها با صدای بلند در خلیج گوانتانامو پخش کرده و آن را به منزله نوعی شکنجه به کار گرفته است.

جشنواره

فرصتی برای داوری انتشارات

هجدهمین جشنواره ملی انتشارات، روابط‌عمومی، به عنوان یک رویداد حرفه‌ای و تخصصی، فرصتی را برای سازمان‌ها و نهادهای مختلف فراهم می‌کند تا آثار انتشاراتی خود را در معرض داوری قرار دهند و از نظر کیفی و کمی مورد ارزیابی قرار گیرند. این جشنواره همچنین فرصتی برای شناسایی و معرفی آثار برتر در حوزه انتشارات روابط‌عمومی است.

محورهای اصلی: محورهای اصلی این جشنواره عبارتند از:

- نقش انتشارات در توسعه و ارتقای جایگاه روابط‌عمومی
- اهمیت انتشارات در روابط‌عمومی
- انواع و گونه‌های انتشارات روابط‌عمومی
- استانداردهای و اصول انتشارات روابط‌عمومی
- ارزیابی کیفی و کمی آثار انتشاراتی
- چالش‌ها و فرصت‌های انتشارات در روابط‌عمومی
- تاثیرات هوش مصنوعی مولد بر حوزه انتشارات

نوبت اول

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند «سهامی عام»

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره RNL-۰۲۴۸۰۱۲-MY

تحت عنوان خرید ۵۹۳۰ جفت پوتین ایمنی

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد تامین موضوع صدرالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به تولیدکننده واجد شرایط واگذار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	تعداد/مقدار	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه(ریال)
۱	RNL-۰۲۴۸۰۱۲-MY	پوتین ایمنی	۵۹۳۰ جفت	۵۳,۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۹۴,۷۰۰,۰۰۰

ب) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / واریز وجه نقد

ج) شرکت در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

۲) کلیه اشخاص حقوقی/حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند.

بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی از متقاضیان تائید شده جهت ادامه فرآیند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

۳) مهلت دریافت اسناد:

۳-۱- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

۳-۲- مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷

۴) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: اراک- کیلومتر ۲۰جاده بروجرد- دوراهی شازند- شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند- اداره تدارکات کالا- اتاق...

تلفن تماس: ۰۸۶۳۳۴۹۲۹۱۶ و یا ۰۸۶-۳۳۴۹۲۸۴۲

فکس: ۰۸۶-۳۳۴۹۱۵۰۷ یا ۰۸۶-۳۴۱۶۶۰۱۳

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره)شازند

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶

نوبت اول شناسه ۱۵۸۳۶۸۶

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک مازندران

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۸۲۸۲ و ۸۲۸۸/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقایان عباس مرادی رستمی و رمضانعلی مرادی فرزندان جعفر نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۲۳۴,۹۹ مترمربع (که سهم هر یک از متقاضیان سه‌دانگ مشاع از ششدانگ می‌باشد) قسمتی از پلاک ۱۲۷۳ فرعی از ۳۹- اصلی به شماره کلاسه ۸۵۲ و ۱۴۰۰/۸۵۱ واقع در اراضی رستمکلا بخش ۱۸ ثبت بهشهر مستند مالکیت خریداری شده مع‌الواسطه از مالک رسمی سیدباقر مرتضی و حاجی‌رحیمی برگه استشهادیه ارائه شده محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۰۷

فرهاد آقابابائی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک بهشهر